

ona

Quadern de debat

Número 106 - maig 2003 - 3,60 euros

■ **25 M: vots per a un temps incert**

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES
25 DE MAIG DE 2003

al servei de la societat illenca

Francesc de Borja Moll, 10, entresòl
Tel. 971 71 16 61 - Fax 971 71 91 94
e mail: fundesba@jet.es
07003-Palma de Mallorca

4 Editorial

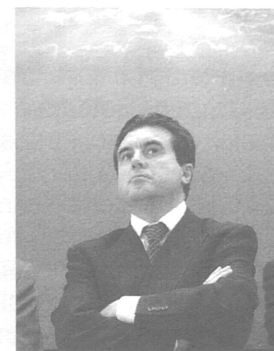
Guerra injusta, pau impossible.

5 Candidats a president

Francesc Antich-Jaume Matas. *Per Gina Garcías Sansaloni.*

L'abanderat del Pacte. Entrevista a Francesc Antich, *per G. G.*

Un personatge de "cuento". Entrevista a Jaume Matas, *per G. G.*

17 Nacionalismes

El nacionalisme econòmic i liberal. Entrevista a Maria Antònia Munar, *per Antoni Oliver.*

Una societat del benestar amb creixement sostenible. Entrevista Pere Sampol, *per A. O.*

28 Per una nova Palma

Les intuïcions de la candidata. Entrevista a Catalina Cirer *per Constanza Forteza.*

L'enamorat dels pactes. Entrevista a Eberhard Grosske, *per C. F.*

39 La Clau d'ONA

Ecotaxa, una eina per canviar el model turístic.

ona Quadern de debat

núm. 106, maig 2003

Edita: Fundesba, SL.

Directora gerent: Sinfo García Gómez.

Director: Sebastià Verd.

Consell assessor: Mateu Carrió (arquitecte), Bartomeu Bennàssar (teòleg), Antoni Fleixes (economista) Jaume Garau (psicòleg), Sinfo García (dir. gerent Fundesba), Empar Rocabruna (economista).

Secretària de redacció: Magdalena F. Mulet.

Redacció i col·laboradors: Jordi Calleja, Magdalena Cortés, Gina Garcías, Maria Ferrer, Constanza Forteza, Miquel Massutí, Antoni Oliver, Joana Ma Roque, Antoni Rosselló, Jaume Rosselló i Juan José Sánchez.

Disseny i muntatge: Eparrutx, tel. 971 420 966 - eparrutx@ono.com - Palma

Impressió: Imp. Homar. Tel. 971 43 08 61 - Palma

Administració i Publicitat:

Fundesba, S.L. c. Francesc de Borja Moll, 10, entresòl b.

Tel. 971 71 16 61 - Fax 971 71 91 94. 07003-Palma de Mallorca.

Preu: 3,60 euros - Subscripció: 36 euros per any (10 números)

Dipòsit legal: PM-608-1992

Les urnes després de la guerra

Vivim temps difícils, d'aquells que marquen una època. Des de l'Onze de Setembre sembla que el món, o Bush, s'hagués decidit a tancar la transició internacional tot donant per acabat, aquest cop definitivament, el vell ordre que vigí des del final de la Segona Guerra Mundial i que es consolidà amb la guerra freda. Amb el pretès final de la història que significà la caiguda del mur de Berlín hom havia volgut presentar una comunitat internacional dividida en bons i dolents. Els bons, que s'haurien vist premiats amb un indiscutible èxit econòmic i els dolents que, penedit, serien condemnats a haver de fer mèrits per ser readmesos davant els ulls dels vencedors. Però l'atac contra les Torres Bessones capgirà aquesta visió del nou món. Canvià, de bell nou, el destí de la humanitat.

Es va veure que el món continuava dividit no només entre bons i dolents sinó, sobretot, entre països desenvolupats i països cada cop més pobres. I que les injustícies d'Occident, a pesar de la seva democràcia, eren suficientment grosses com per empènyer el fanatisme islàmic a una acció bèl·lica injustificable contra els Estats Units que, justament, acabaven de caure en les mans de Bush, coronat emperador per un petit marge de vots. S'inicià així l'enfrontament entre dues visions irreconciliables d'una mateixa realitat, una espiral de violència que no ha acabat ni amb la Guerra d'Afganistan ni amb la d'Iraq. Allò que l'Amèrica de Bush està disposada a defensar amb atacs preventius allà on faci falta, és l'estereotip del benestar dels nord-americans, és a dir, un radicalitzat model de vida occidental, que ha convertit el mercat en l'únic déu totpoderós.

La caiguda de Bagdad i de la dictadura de Saddam pot ser sigui el factor que rellanci l'economia i faci oblidar les crisis patides en els darrers anys, però cal ser conscients que som en el pitjor escenari possible, sobretot per a un país com el nostre que viu del turisme i que es constipa tot d'una que bufa el vent de la incertesa. El final de la guerra no és la pau imposada a Iraq. Conseqüentment, què pot passar a partir d'ara? Totes les apostes són possibles. Des de l'òptica del

mercado és possible una reactivació econòmica que dugui a la recuperació del turisme, sobretot a les destinacions considerades segures. Però... qui garanteix aquesta seguretat? La derrota del règim iraquian haurà fet desaparèixer la por de volar dels milions de viatgers que a tot el món han renunciat a fer ús del transport aeri?

En qualsevol cas, aquest no és el sentiment que ens ha de dominar. Per una banda hi ha un tema de solidaritat internacional que no pot desaparèixer i que, sens dubte, ha estat el motor de les multitudinàries manifestacions contra la guerra que tot aquest temps han recorregut els carrers de Palma. Ens espanta que el nou ordre internacional sigui en mans d'un únic govern i que aquest obeeixi a les ambicions d'un president ofuscat per l'esperit de venjança i obsessionat per ser el senyor absolut del món.

Serà el món més just per haver derrocat un dictador? Què passarà ara amb la resta de dictadures que sobreviuen, sobretot amb les que emparades en el mercat són vistes amb bons ulls per la Casa Blanca? On quedaran les promeses de pau per a Palestina, que Bush i Aznar lligaren a la guerra a l'inici de la invasió? Serà la Terra més justa i solidària a partir d'ara?

No ho serà. La pau és encara molt lluny. El turisme podria ser un element que ajudés a la solidaritat internacional, però per això mateix es veu afectat per les incerteses que provoquen les guerres. I en aquest context, les Illes Balears afronten el repte de les urnes i la necessitat de definir un nou model que permeti un desenvolupament sostenible capaç de mantenir l'actual prosperitat i de deixar unes Illes mereixedores de ser viscudes per a les futures generacions. A les pròximes eleccions no es vota el nou ordre internacional, que ja sabem ve imposat per la voluntat dels Estats Units, però sí el model amb el qual la societat balear s'ha d'adaptar a les circumstàncies futures. Som, per tant, davant unes eleccions locals i municipals que van més enllà dels límits territorials, que parlen de reconversió, d'economia, però també de solidaritat i de justícia per a tot el món.

Tarja de subscripció

En

Adreça Tel

Ciutat Codi postal

Banc o Caixa d'estalvis C/c.

Signatura:

Per a subscripcions, emplenau aquesta tarja i adreçau-la a **Fundesba, SL**
carrer Francesc de Borja Moll, 10, entresòl b. 07003-Palma de Mallorca,
o telefonau al 971 71 16 61 - Fax 971 71 91 94 - e mail: fundesba@jet.es

Francesc Antich-Jaume Matas

Gina Garcías Sansaloni

Francesc Antich i Jaume Matas s'enfronten en aquestes eleccions amb dos tarannàs diametralment diferents, no tan sols perquè els seus programes siguin lògicament contraposats, sinó perquè el primer emprèn la cursa electoral amb el bagatge d'un balanç que valora sòlid i positiu: ha canviat -diu- l'escala de valors de l'acció política i ara l'interès públic és el que governa les actuacions. Ha emprés -afegeix- la racionalització i la modernització de les infraestructures, llargament ajornades pels interessos d'uns pocs, en temes bàsics com el transport públic, les energies, l'ensenyament, la quantificació del cost ecològic del turisme. Ha fet del diàleg i del consens -entre les forces progressistes en primer lloc i amb tots els agents socials en darrer terme- el mètode de govern, i finalment, ha construït un programa per als pròxims quatre anys que es fonamenta en les propostes de cohesió social.

L'altre, Jaume Matas, en canvi, ha viscut els darrers temps lluny de la política quotidiana d'aquestes illes, que va abandonar perquè no es resignava a ser cap de

l'oposició, i que ha visitat els caps de setmana com a ministre de Medi Ambient per anunciar projectes d'inversió que, en la majoria d'ocasions, han suscitat més polèmica que reconeixement. Afirmar que no el domina el ressentiment per haver estat desallotjat del Govern fa quatre anys, però el seu discurs és el de la catàstrofe i -a dos mesos de la cita electoral, en el moment de tancar aquestes pàgines- no ha presentat encara ni la seva candidatura ni el programa electoral, del qual ha avançat només una marxa enrere en la creació de parcs naturals i en la consolidació del català com a llengua estàndard. Jaume Matas es presenta com a víctima d'un pacte contra natura i com a víctima, injustament, del desastre del Prestige i de la tragèdia provocada a l'Iraq. No s'ha deixat entrevistar per aquesta revista, i aquí -com a únic possible testimoni- reflectim el que diu als mítings, on es fa acompanyar per Gabriel Cañellas, el que li va donar el Govern i no les urnes, el Gabriel Cañellas proscrit i rescatat a darrera hora, per veure si anima la clientela popular.

Entrevista a Francesc Antich

L'abanderat del Pacte

Gina Garcías

Francesc Antich, candidat de bell nou a presidir les Balears, assegura que l'única condició que ell posarà per a la reedició del Pacte és consensuar un bon programa de govern, el repartiment del qual, diu, no el preocupa. Convençut que aquest ha estat el govern més eficaç que hi ha hagut a les Balears, assenyala com a meta pendent la cohesió social per a unes illes on augmenta la desigualtat de classes.

-En aquests quatre anys, el Govern de Progrés ha canviat el rumb de les Balears?

-Puc dir que en aquests quatre anys, per primera vegada s'ha abordat a les Balears una sèrie de qüestions fonamentals que mai a les anteriors legislatures no s'havien abordat, perquè mai no s'havia volgut posar ordre en certes formes d'ac-

tuar, per no trepitjar els interessos dels que estaven avesats a fer allò que volien, amb aquesta idea neoliberal del poder... Jo crec que el govern del Pacte de Progrés ha donat mostres d'una gran sensibilitat en allò que es refereix a parlar, a consensuar les coses i a arribar als màxims acords; arribar al màxim consens per canviar coses i fer valer l'interès general. Això significa posar en ordre els interessos particulars, que són molt respectables, però que mai no estan per damunt de l'interès general i que s'han de supeditar a l'interès general quan no són compatibles. Hem donat força als

afers públics, amb iniciatives que són fruit d'una altra manera de fer les coses, com són l'ordenació del territori -tot i que ens queda camí per fer-, l'energia -i ens queda camí per fer-, el transport públic... S'ha dibuixat un nou model de creixement amb instruments com són l'ecotaixa... I dic que queda molt per fer perquè hem partit d'una situació molt endarrerida. Ara feim el primer pla d'R+D, el primer pla de la societat de la informació, el primer pla de transports, el d'energia... quan hi ha comunitats que van pel tercer i el quart pla.

Nosaltres hem hagut de posar els fonaments. I els resultats s'han de valorar en funció de la situació de la qual partíem. Crec que el Pacte ha fet molta de feina. Ha estat el govern més eficaç que hi ha hagut a les Balears. I he de dir que el

multipartidisme del Govern no ha disminuït la seva eficàcia. Alguns exemples: a l'anterior legislatura es varen fer 400 habitatges de protecció pública, a aquesta n'hem fet 2.500... i sabem que no basten. No donam encara resposta a les necessitats. N'hem de fer més. A l'anterior legislatura varen reformar tres o quatre centres de salut, nosaltres n'hem reformat i ampliat 26. A mitjan legislatura ja havíem fet tantes lleis com en tota l'anterior... Però no és només això, a les forces progressistes no ens basta fer més coses que els altres, allò que és realment important és haver triat el camí de l'interès general front al neoliberalisme, el camí de l'equilibri entre l'interès econòmic, el respecte al medi ambient i la cohesió social.

-Creu que circumstàncies externes, com la forta immigració que ha arribat els darrers anys de forma no prevista, o la desacceleració econòmica europea, han rebaixat uns resultats que el Pacte s'havia plantejat amb major ambició?

-Home, jo crec que hi ha hagut una sèrie de coses que han influït d'una manera determinant. El fet que un 80% de la nostra economia depengui directament o indirectament del turisme, fa que s'hagi de ressentir quan es produeix l'Onze de Setembre als Estats Units. Tothom coincideix que hi ha hagut una retracció del turisme d'avió en favor del de carretera. Si hi ha una desacceleració econòmica molt important a Alemanya, és clar que n'hem de patir els efectes, perquè reben més de tres milions de turistes alemanys. Però el que no podem fer és aturar el projecte que havíem decidit tirar endavant a causa de circumstàncies adverses. Aquesta comunitat autònoma ha actuat massa vegades de forma conjuntural. Hem de tirar endavant un projecte de qualitat, de diversificació de mercats,

"En la pròxima legislatura haurem de reforçar al màxim les polítiques socials. Hem de fer que hi hagi una escala per on pugui pujar tothom"

per no dependre d'un sol país... Alguns han volgut utilitzar les circumstàncies externes que ens han perjudicat, com a argument contra el nostre model turístic, com si aquests factors externs fossin conseqüència de la nostra actuació. Però s'ha vist clarament la fal·làcia d'aquestes afir-

macions. Les enquestes fetes als nostres clients demostren que són gent molt sensibilitzada, que la nostra política coincideix amb la seva sensibilitat. Hi ha hagut moments difícils, però continuarem cercant l'equilibri territorial i ambiental i la millora de la qualitat. No anam a guanyar la darrera pesseta l'any que ve, sinó a llarg termini i tot pensant en les generacions futures.

LA IMMIGRACIÓ

-Es diu que l'any 2007, la meitat de la població de les Balears no haurà nascut aquí. Pràcticament la meitat dels immigrants en sentit ampli són europeus, però en qualsevol cas la immigració ha estat un fenomen imprevist que ha restat resultats a les polítiques socials, educatives i culturals. Poden arribar ara a plantejar-se prioritats noves a l'hora d'abordar la pròxima legislatura?

-Permanentment i en serveis importants, com poden ser educació o salut,

hem hagut de fer feina en dos sentits, cosa que no ha passat a altres comunitats autònomes. Hem hagut de fer feina en quantitat, perquè hem tengut un augment de població molt gran i a la vegada no hem pogut deixar de fer feina per millorar la qualitat i oferir més serveis. No només

hem hagut de reformar els centres de salut, les escoles i els instituts, sinó que els hem hagut de fer més grans perquè hi ha d'assistir més gent... A Educació hem gestionat prop de 17 mil milions de pessetes, només en noves infraestructures, sense perjudici d'altres inversions en escoles, Internet, menjadors... El creixement de la població que, com bé deia vostè, no només ha estat d'extracomunitaris, sinó que més de la meitat són de la Unió Europea, fa que les institucions d'aquesta comunitat autònoma que mou tanta riquesa, tinguin moltes dificultats per donar tots els serveis que pertoqueu a la nostra gent. Hem hagut de fer un esforç desmesurat per atendre tothom. La immigració ha convertit en prioritàries actuacions no previstes. Hem volgut posar aquest tema sobre la taula del govern de l'Estat des del principi: no totes les comunitats autònomes han tengut aquest creixement poblacional. I hem demanat a l'Estat una política clara d'immigració. Si no l'organitza l'Estat l'organitzen les màfies. Necessitam gent que vengui a fer

feina, però de la forma més ordenada possible. Davant les onades migratòries hagués estat lògic que l'Estat hagués fet un pla nacional d'immigració d'acord amb les comunitats autònomes per poder atendre totes aquestes situacions; perquè hem d'atendre la gent com es mereix. No podem crear guetos, hem d'integrar-la.

LA DINÀMICA DEL PACTE

-L'experiència interna del Pacte ha estat positiva?

-En general hi ha hagut una gran capacitat d'enteniment, sobretot si ho comparam amb la legislatura anterior. Hi ha hagut temes molt debatuts, a vegades el debat s'ha centrat en com dur a la pràctica algunes de les iniciatives pactades, però la veritat és que no hem arribat mai a la situació que es va patir a la legislatura passada en què hi va haver tres presidents i no sé quants de canvis de consellers, i això que era només un partit que governava! Nosaltres hem hagut de lluitar permanentment contra la desconfiança que suscitava a la gent la capacitat d'enteniment entre els partits que integram el Pacte, som molt distints partits. Uns deien que duraríem tres mesos, uns altres que un any. El temps ha curat aquesta desconfiança. Estam a punt de complir quatre anys de govern i el Pacte acabarà ben fort. I amb moltíssimes possibilitats de poder repetir-lo. És veritat que a certs moments hi ha hagut més renou que a altres legislatures. Benvingut sigui el renou, perquè els silencis, en aquesta comunitat autònoma, sempre anaven a favor dels mateixos.

-S'ha vist que hi ha partits que han tingut por de perdre les seves senyes d'identitat a causa del Pacte de Govern. En canvi, el Partit Socialista pot haver-ne resultat reforçat?

-No he de parlar pels altres, però la meva impressió és que tots els partits n'hauran sortit reforçats. Un pacte és un pacte. Pactar significa renunciar a dur endavant tot allò que un s'havia plantejat, i arribar a acords. Jo crec que es va fer una feina prèvia al Pacte molt seriosa i molt positiva. Les negociacions varen dur a un bon pacte. Per la nostra part en feim un balanç molt positiu. Anam pel bon camí. El problema no és fer més via o més poca

en una determinada acció, sobretot si capgiram la situació i impulsam una nova manera de fer les coses a les Balears. Tant en els aspectes socials com mediambientals o en la modernització del país s'ha fet una feina molt important. I també en allò que és la cohesió del país. Era importantíssim gestionar aquesta autonomia d'acord amb allò que significa l'Estatut, tot tenint en compte que som distints pobles que convivim en un projecte comú. Hem donat importància als consells insulars, descentralitzat polítiques i acostat el poder als ciutadans.

EL FEDERALISME INTERN

-Amb la Llei de consells insulars s'ha encaixat millor el sentiment insular dins les institucions autonòmiques?

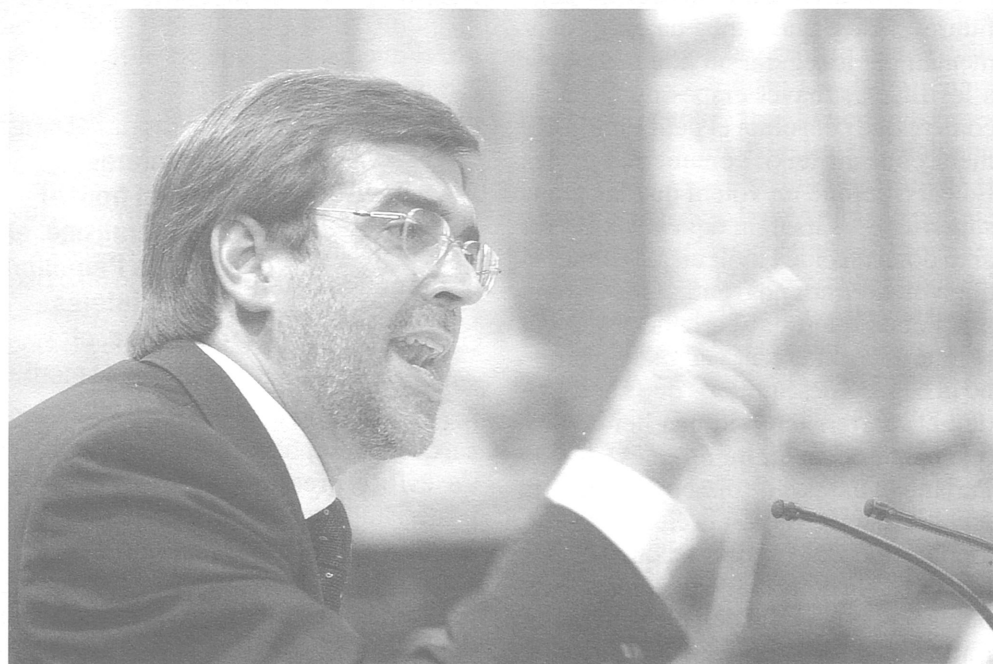
-Proximitat significa participació, implicar la gent, i aquest és el nostre màxim objectiu. Tothom s'ha de sentir important en els projectes. I això va des de reforçar els consells insulars fins a fer per primera vegada habitatges socials a Formentera, que és una illa que pateix la triple insularitat i que té dret a tots els serveis. Hi

acabat l'autoritarisme. Tenim tanta descentralització com estats federals d'Alemanya, tot i que ens falten algunes articulacions perquè l'Estat realment funcioni d'aquesta manera, és necessària la reforma del Senat... No hem d'esperar que hi hagi un cas *Prestige* per reunir-nos les comunitats autònomes amb el govern de l'Estat. Hauria de ser natural tenir reunions periòdiques i exercir més cooperació. Ara, quantes coses han acabat al Tribunal Constitucional per manca de col·laboració? D'altra banda, s'ha d'impulsar més la cultura dels convenis entre les distintes comunitats autònomes. S'ha fet amb Catalunya, en moltes qüestions, però ens fa falta practicar-la més.

"L'educació és l'únic instrument que ens permet canviar la cultura del poder per allò que hauria de ser el poder de la cultura dins aquesta comunitat"

LES BANDERES DEL PACTE

-El medi ambient i el territori han estat la bandera d'aquest Pacte. Una bande-

ha moltes coses per fer, però tota la nostra acció ha estat impregnada d'aquests principis: fer desaparèixer centralismes i treballar des de la col·laboració amb tothom. Aquest és el federalisme intern, el mateix que demanam a tota Espanya. Ja som majors d'edat. L'Estat som tots, tots tenim coses a dir, i això s'ha de fer des de la lleialtat i des de la col·laboració. S'ha

ra una mica frustrada?

-En temes mediambientals s'han fet més avanços que mai, els espais naturals s'han multiplicat per sis en aquesta legislatura. S'ha tirat endavant una nova cultura en matèria de gestió de l'aigua, a pesar de les dessaladores del senyor Matas que no sabem com acabaran. Però també

quant a polítiques de benestar social i de normalització lingüística eren banderes del Pacte s'han fet avanços importantíssims. Quant a funció pública, escoles, pla de xoc... , tot i que ens queden moltes coses per fer, tothom ha de fer un balanç positiu.

-Amb el que s'ha legislat aquesta legislatura, s'ha dibuixat suficientment el nou model que per a les Balears volia el Pacte?

-Hi ha coses que ja estan dibuixades i d'altres en les quals feim feina. Per exemple, els tres consells insulars treballen en la redacció dels seus plans territorials, que defineixen moltes polítiques importantíssimes, infraestructures, ordenació del territori... Iniciatives com l'ecotaxa visualitzen molt bé la nostra idea del canvi, la nostra anàlisi positiva d'una indústria puntera com és el turisme que no ens impedeix veure que també té efectes negatius per a les Balears i que necessita un instrument per disminuir-los. L'ecotaxa és un instrument de solidaritat amb les generacions futures... Crec que també ha estat fonamental, per assegurar un nou model per a les Balears, haver empès una Llei de comerç que consolida el petit i mitjà comerç com un teixit fonamental de les Balears, perquè no volem que les grans superfícies es mengin aquest teixit. Tot això dóna una idea molt clara del model que volem tirar endavant... Que hi hagi una llei de quotes al Parlament que vol regular el creixement cada any, perquè no hi hagi els desequilibris que s'han produït els darrers temps... una llei de biodiversitat, de salut, de drogues, dins el Parlament indica que dissenyam aquesta nova forma de veure i de fer les coses. També el Pla de transports, que per primera vegada dóna magnitud al transport públic com una eina de cohesió territorial i social, com una millora mediamiental, de la seguretat.

-El transport públic és encara una assignatura pendent, si ens comparem amb Europa.

-Per primera vegada hem plantejat a les Balears que el transport públic no és una espècie de servei de beneficència per a aquella gent que no pot conduir cotxe,

La dinàmica del pacte

-L'experiència interna del pacte, ha estat positiva?

-En general hi ha hagut una gran capacitat d'enteniment, sobretot si ho comparem amb la legislatura anterior. Hi ha hagut temes molt debatuts, a vegades el debat s'ha centrat en com dur a la pràctica algunes de les iniciatives pactades, però la veritat és que no hem arribat mai a la situació que va es patir a la legislatura passada en què hi va haver tres presidents i no sé quants de canvis de consellers, i això que era només un partit el que governava! Nosaltres hem hagut de lluitar permanentment contra la desconfiança que suscitava a la gent la capacitat d'enteniment entre els partits que integram el Pacte, som molt distints partits. Uns deien que duraríem tres mesos, uns altres que un any. El temps ha curat aquesta desconfiança. Estam a punt de complir quatre anys de govern i el Pacte acabarà ben fort. I amb moltíssimes possibilitats de poder repetir-lo. És veritat que a certs moments hi ha hagut més renou que a altres legislatures. Benvingut sigui el renou, perquè els silencis, en aquesta comunitat autònoma, sempre anaven a favor dels mateixos.

sinó que el transport públic és un instrument necessari per llevar cotxes d'enmig, que és ben diferent. I els llevarà d'enmig perquè és un transport còmode, segur, que soluciona els problemes de les persones. I això és possible, i era una assignatura pendent que ja funciona a altres països. A vegades es diu que nosaltres no tenim cultura de transport públic, no, no, el que passa és que els altres fa més estona que inverteixen en transport públic. La gent l'empra si li soluciona el seu problema de mobilitat. No es pot anar a mitges tintes. Quan realment invertim, obtenim resultats. Les millores en el tren d'Inca, que han suposat un esforç pressupostari importantíssim, han tengut resultats espectaculars en l'increment de passatgers. Hem connectat els concessionaris d'autobusos amb el tren, hem evitat duplicitats i hem creat llançadores. No només per connectar amb Palma, sinó amb altres pobles. Ens hem sorprès de veure com a Costitx, a Biniali, hi ha més gent que va a Inca que a Palma. Conseqüentment, també unim pobles molt pròxims però molt separats fins ara. Això significa que no necessitem tantes autopistes, significa més seguretat, menys consum de territori, i aquest és un altre símbol del nou model de creixement.

"Hem triat el camí de l'interès general front al neoliberalisme, el camí de l'equilibri entre l'interès econòmic, el respecte al medi ambient i la cohesió social"

S'han fet esforços importantíssims per augmentar freqüències, perquè el tren arribi a Manacor, a Alcúdia, a la Universitat...

-El Pla energètic també és una peça del canvi de model?

-Sí, perquè apostam per energies netes i respectuoses amb el medi ambient i a la vegada més eficaces. Tot aquest caramull de lleis i de projectes que haurem de continuar la pròxima legislatura dissenya una altra manera de fer les coses, igual que les moratòries... Quin és el problema? que partíem de molt enrere, i és molt difícil

en una legislatura canviar el model. Hem posat nous fonaments, i tenim molt clar cap a on volem anar. Un gir radical a les polítiques que fins ara s'han fet. Quan nosaltres arribarem, trobarem que la gent dels pobles esperava al carrer l'autobús, i que si volia anar al lavabo havia de recórrer a un bar. Així tenien el transport públic els que governaven, amb la seva idea de fer autopistes, que d'aquesta manera mai no arribarien a ser suficients! No podem continuar fent infraestructures il·limitadament. Nosaltres pensam que som un territori petit, limitat, desitjat, i que qualsevol infraestructura ha de ser respectuosa.

EL FUTUR

-On posa l'accent, el programa electoral socialista a aquestes eleccions?

-Durant aquesta legislatura i les anteriors, els progressistes hem tengut un gran debat sobre temes territorials. Era importantíssim, entre d'altres coses perquè condiciona moltes de les altres polítiques. El debat no està acabat ni l'ordenació territorial tampoc, i per tant, a la pròxima legislatura continuarà sent un tema important, però jo crec que els temes socials han d'ocupar un lloc prioritari de l'agenda en els pròxims quatre anys. Qüestions com l'habitatge públic, l'educació, la salut, els serveis socials, el benestar social han de ser una aposta importantíssima. Signifiquen reforçar tot allò que és públic. Tot allò que afecta la

vida quotidiana de la gent. La millor forma que tenim les institucions de redistribuir bé la riquesa és amb l'enfortiment dels serveis públics. Si volem igualtat hem de llevar els entrebancs que dificulten que la gent pugui ser igual. Encara hi ha barriades on molts de nins duen escrit al front "Jo tindrè moltes dificultats per anar a la universitat", o "jo tenc moltes possibilitats de caure en la droga" i realment és així. No tenim les xarxes necessàries per impedir que això passi. En la pròxima legislatura haurem de reforçar al màxim les polítiques socials. Hem de fer que hi hagi una escala per on pugui pujar tothom, que ningú no pugui fer una drecera per l'ascensor, però no només hem de fer que tothom pugi per la mateixa escala, hem d'aconseguir que tothom pugi l'escala. Hem de parlar d'igualtat d'oportunitats, no només en el sentit que tothom parteixi del mateix lloc, sinó que tothom pugui arribar al mateix lloc, a la meta, sense cap tipus d'exclusió. Per això hem de donar un impuls a les polítiques socials. Amb una prioritat, que ja ho ha estat en els darrers anys, que és l'educació. L'educació és l'únic instrument que ens permet canviar la cultura del poder per allò que hauria de ser el poder de la cultura dins aquesta comunitat. L'educació és bàsicament igualtat d'oportunitats. És un instrument fonamental per aconseguir el progrés de les persones, i a la vegada és imprescindible per aconseguir el progrés col·lectiu. Perquè la nostra sigui cada vegada més una comunitat de ciutadans i ciutadanes, gent més implicada, més protagonista, més sensibilitzada, que tenguim més autoestima i estimi més el país. Aquests seran els nostres accents per a unes Illes més cohesionades socialment. Perquè cada vegada hi hagi més poca gent que se'n senti exclosa. És molt difícil que algú

vulgui forma part d'un projecte si aquest projecte l'exclou. La gent ha de formar part d'un projecte que la impliqui. Aquesta és la gran tasca pendent. I crec que s'ha començat a dur endavant durant aquesta legislatura. Hem de continuar, entre d'altres coses perquè això ens diferencia de l'altre projecte, que deixa al mercat la solució dels problemes. Nosaltres pensam que el mercat tot sol no funciona i que s'ha de reforçar tot allò que és públic.

UN NOU PACTE

-Quines condicions posarà a un nou Pacte de Progrés per a aquesta comunitat autònoma?

-L'única condició que posarem els socialistes és pactar un bon programa de govern. Aquesta és la gran condició. Posar-

nos d'acord en les polítiques que hem de dur a terme. En tota la resta ja ens posarem d'acord. Allò més important de tot és tenir una idea cohesionada de govern. Aquí és on hi ha d'haver les grans discussions. Després vendrà la feina des del Govern. I un govern és un govern. Tothom té un determinat projecte i el du a terme dins el govern, amb el programa pactat. Alguns han volgut vendre que aquesta legislatura cadascú tenia la seva parcel·la. I jo li puc dir que un dels consellers amb el qual he fet més feina, a causa de les prioritats que hem assumit, ha estat el conseller d'Educació. L'educació ha estat una prioritat de tots els grups polítics. Jo no em cansaré de recordar que quan ens vàrem seure al primer Consell de Govern per preparar els pressuposts, tots els consellers hagueren de llevar part del seu pressupost per donar-li a Educació. Això és un govern, un govern que prioritza actuacions. Hem tenguut actuacions importantíssimes en matèria de medi ambient. Jo he estat molt a prop de la

Conselleria de Medi Ambient perquè aquesta ha estat una de les altres prioritats del Govern. L'única condició, des del meu punt de vista, és que, des dels distints programes que té cada partit, hi hagi capacitat per seure'ns a una taula i seguir fent feina en aquesta vertadera alternativa que hem començat en aquesta legislatura. I estic ben segur que entre uns i els altres trobarem les millors persones per encapçalar les distintes competències del Govern, a tots els partits tenim gent vàlida i em preocupa molt poc qui es responsabilitzarà de cada conselleria. No posaré cap altra condició: només el desig de preparar un programa de govern, i dur-lo a terme. Un programa que ara podrem concretar millor perquè tenim experiència i en sabem un poc més.

Entrevista a Jaume Matas

Un personatge de "cuento"

Gina Garcías

Jaume Matas fa una anàlisi catastròfica dels quatre darrers anys, durant els quals, assegura, el Pacte ha desfet les condicions de benestar i de progrés que hi havia a les Balears. Tot i que encara recorda que va ser desbancat del poder per mètodes que ell considera "contra natura", afirma que no el mou la rancúnia, i creu que aviat tornarà a governar.

Durant més de quatre setmanes li demanàrem insistentment una entrevista, a través d'un dels seus caps de premsa, que no va tenir temps de concedir-nos. Així que agafam l'enregistradora i anam a l'acte de presentació de la seva candidatura, a finals de març, a l'Auditori. Flanquejat per dos ministres, Mariano Rajoy i Eduardo Zaplana, i dues candidates, Rosa Estarás i Catalina Cirer, Jaume Matas apareix més prim que mai a l'ampli escenari quallat de globus de colors, amb un gran cartell al fons on se'l veu amb calçons negres, camisa blanca, el logotip del PP en vermell i una frase com un grafit ascendent i ample: "Sí a Jaume Matas", com si aquesta grafia d'imitació espontània volgués significar la calor popular que passa pena d'haver perdut, a causa de les seves polèmiques accions a les Balears (dessaladores, passeigs a la ribera de la mar, regeneració de platges) o del seu comportament -passiu?, invisible?- davant el desastre del *Prestige*, o de la seva implicació com a membre del Govern de l'Estat en la invasió de l'Iraq. De fet, Matas ha hagut d'entrar a l'Auditori per la porta de darrera, perquè al Passeig Marítim una cinquantena de joves porten pancartes que acusen el PP de còmplice d'assassinat.

Zaplana el presenta com l'home que ha demostrat amor a aquesta terra. Diu que Matas hagués pogut continuar sent ministre d'Espanya, però que la seva vocació de sempre ha estat a les Balears. Ve "a recuperar el temps que s'ha perdut, a retornar la il·lusió a aquesta terra". Zaplana i Rajoy de teloners de Jaume Matas. Rajoy diu que aquest és un partit fort, amb conviccions, amb coratge, que té dret a defensar les seves idees. I que Matas no és un qualsevol, que té la presència d'un president, i finalitza Rajoy enigmàticament: "Amb paciència, sentit esportiu, sentit de l'humor i de la indiferència, anam a guanyar".

Matas conclou la llarga tanda de mítings, quasi tres hores. El seu discurs està tenyit de l'ambient de tempesta que l'envolta: a l'interior de l'Auditori la calor amb la qual el reben els seus fidels traspuja la tensió dels que han hagut de passar a pèl la barrera dels joves agitadors. I Jaume Matas comença entonant el lament de les víctimes de la injustícia: "La nostra seu ha estat apedregada, els nostres líders, insultats. A nosaltres,

que en setze anys ens hem pogut equivocar, però que mai no hem insultat ningú". Serà un discurs de complicada estructuració, encaixat amb esforços en un conte infantil: "Alícia en el País de les Meravelles". Una versió personal, diu, on Alícia resulta ser Francesc Antich. Potser la idea li va donar Ana Botella, que prologa contes infantils, però l'invent no acaba de ser ben comprès per alguns espectadors, que quan veuen que és a punt de finalitzar li demanen "què se n'ha fet del conill?" Entre

els espectadors, un de ben destacat: Gabriel Cañellas, al qual tots els oradors han citat com "el nostre president". Cañellas sortirà finalment a l'escenari a saludar i a rebre l'aplaudiment més intens de tot el vespre. A la fi rehabilitat, a la fi reclamat pels seus com el pare i patró de l'època gloriosa del Partit Popular a les Balears, un temps irrepetible, sembla ara. Jaume Matas passa del català al castellà intermitentment, i qualche vegada diu: "Os lo voy a decir en castellano porque me quiero regodear" o "porque quiero que se me entienda bien". Deu ser perquè, en la seva defensa de les "modalitats" de la llengua, en necessita una altra, ben afermada com el castellà, com a vehicle segur de comunicació. A l'Auditori acaba la seva allocució, que ha durat quasi una hora, dient "I colorín colorado, este cuento se ha acabado". Aquí en feim un resum sense canviar de llengua:

EL PP, VÍCTIMA DE LA GUERRA CONTRA L'IRAQ

"La nostra seu ha estat apedregada, els nostres líders, insultats. La nostra legitimitat, sortida de les urnes i de la voluntat del poble espanyol, ha estat posada en qüestió al carrer. I no em referesc a la legítima discrepància que s'expressa lliurement i en nom dels sentiments morals nobles que tots compartim. O és que hi ha qualcú que vulgui la guerra? (...) El carrer al qual em referesc és el que, amb l'excusa d'uns sentiments respectables, agredeix, insulta, apedrega els que opinen distint. Aquest carrer que trasllada tàctiques i mètodes de la *kale borroca*, de l'acció directa. (Els responsables dels fets) "són partits polítics, líders suposadament lleials a la democràcia i a la Constitució que per acció o per omissió, amb la seva presència o callant". I els contraposa a la seva actitud: "Ara donam una resposta cívica, moral, a uns comportaments que ens duen a una època passada de la nostra història".

GOVERN BALEAR DEL PP, FRONT PACTE DE PROGRÉS

"En setze anys de govern a aquesta comunitat segurament ens vàrem equivocar moltes vegades, no vàrem ser suficientment forts, però mai, mai, mai no vàrem insultar els nostres adversaris. Perseguir-los amb fúria, expulsar-los de l'Administració, introduir crispació a la societat, atacar les nostres principals fons de riquesa, irritar tot el món i fracturar la societat com mai no s'havia fet. Vàrem guanyar les eleccions i només l'enginyeria d'uns pactes contra natura, únicament fets per expulsar-nos del poder, va aconseguir violentar el que havien dit les urnes".

ELS "QUATRE LLARGS ANYS" PASSATS

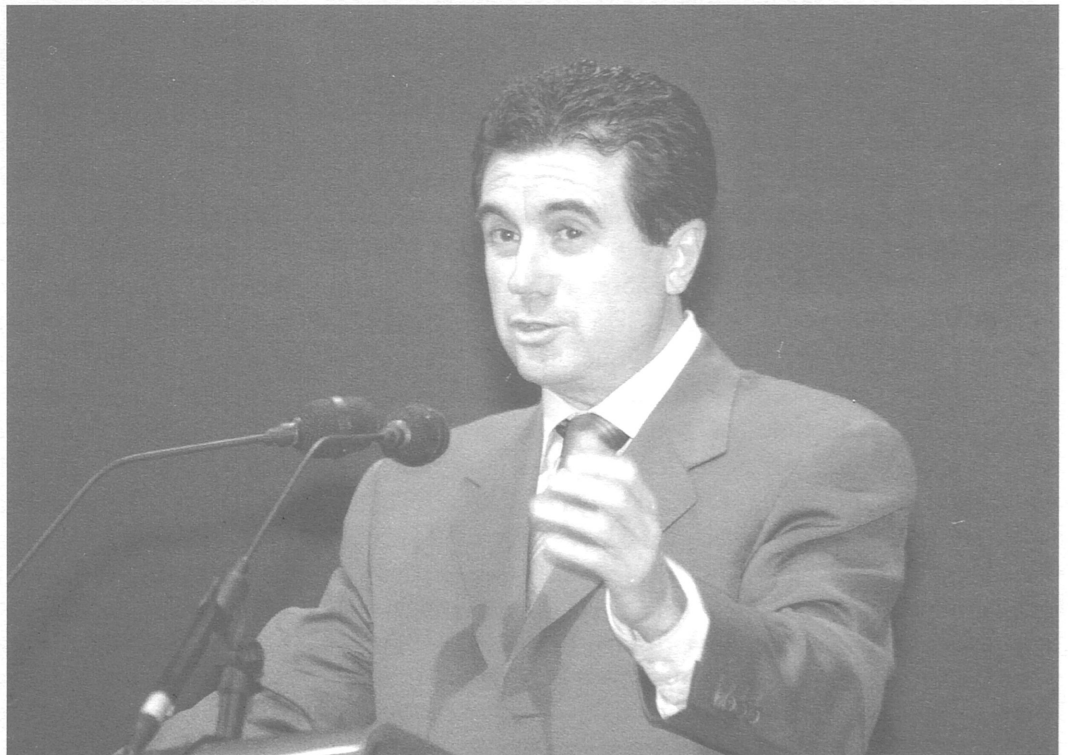
"Vàrem assistir a una espècie de presa de la Bastilla, sectària en els gestos i els signes, que va ser premonitòria del sectarisme i la ferocitat que vengueren després, durant quatre llargs anys. Començaren amb un Parlament que ha dedicat la major part del temps i del discurs a fer oposició de l'oposició. Tenen un rancor patològic. Nosaltres som d'una altra manera".

"Vàrem deixar el poder amb la mateixa elegància i discreció amb la qual l'havíem assumit setze anys abans, sense arrogància. Amb la naturalitat dels que professen profundes conviccions democràtiques, d'alternança en el govern dels pobles. Esperam que ells facin el mateix, el 26 de maig, quan els derrotem, no al carrer sinó a les urnes".

EL CONTE DE LES MERAVELLES

"Us vull contar un conte. Una versió particular d'un conte de Lewis Carrol.

Hi havia una vegada un personatge que en un viatge imaginari al subsòl de la terra, va seguir un gran conill blanc, que per cert diuen que era excapellà, que havia estat periodista. Era un conill imprescindible per al nostre personatge, al qual preparava els discursos. Seguint el seu amic es va trobar amb un petit país, de quatre illes, perdudes a la mar, on habitaven gents nobles, una mica reservades, però molt bona gent, que havien

aconseguit transformar una terra pobre i oblidada en un país pròsper que era l'enveja de tots els seus veïns. Una terra amb fe en el seu futur. Pionera i líder en turisme, un invent de centre-europeus. Amb la taxa més baixa de desocupació i la taxa més alta de creació d'ocupació. Havien aconseguit per primera vegada una llei que els reconeixia la insularitat i que es comple-

tava, entre d'altres coses, amb 60 mil milions de pessetes per fer carreteres, que necessitaven, perquè no en tenien. Havien pagat preus mediambientals importants per poder desenvolupar-se, però volien recuperar-se i tenien una ordenació del territori que limitava el seu creixement urbanístic. La riquesa circulava i es difonia per tota la societat, amb alts nivells de consum, un país pròsper, amb una economia de serveis molt

dinàmica que suposava, de fet, una important diversificació del negoci. El govern parlava amb els treballadors, amb els empresaris, amb els majoristes de viatges, amb els pagesos, amb els constructors, amb el govern de l'Estat, amb els comerciants, els industrials, els professionals. La societat no estava crispada, era una societat cohesionada, optimista, dinàmica, satisfeta d'ella mateixa, oberta al futur, i el país era democràtic, amb una societat civil forta, lliberal i respectuosa".

ELS PERSONATGES

"Llavors, el nostre personatge, quasi sense adonar-se'n, es converteix en el president d'aquest país, no per haver guanyat les eleccions, sinó perquè tots els partits petits s'ajuntaren per expulsar el partit més votat.

El nou president converteix el nostre petit país en un regne amb una reina (forts aplaudiments), una reina amb tots els poders, que podrà manejar així com vulgui el pobre príncep. Amb molta més capacitat que ell. Era una reina que sortia molt guapa a les fotografies, amb una gran cabellera al costat. Entre la resta dels acompanyants -que li imposen i que no pot elegir ni comandar-los, perquè si s'enfadaven li llevaven la cadira al president- d'entre tots en destacava un que tenia un llinatge estranger. Alerta, perquè aquest era llest. Era llest i va veure el que se li venia al damunt i va abandonar el *barco* cinc minuts abans que s'enfonsàs per poder tenir qualche cosa molt més segura a un lloc més petit (estupor de Catalina Cirer). N'hi havia un altre de molt peculiar, al qual li va agradar molt el cotxe oficial, que es va inventar una nova teoria econòmica: les virtuts de la recessió econòmica. Una teoria que va aplicar amb molt d'èxit. I va aconseguir passar d'un país que creava riquesa per a tots, a un país en crisi, que perdia riquesa".

QUATRE LLARGS ANYS, I DESASTROSOS

"Passaren quatre anys. El nostre personatge continuava darrere el conill blanc que li recordava que el seu temps s'acabava i que no havien complit cap promesa. Només intentar posar ordre en l'assemblea d'animals. Alguns es demanaven: què ha passat amb el meu petit país en aquests quatre anys? Quina classe de progrés representau que només en quatre anys heu

Els "quatre llargs anys" passats

"Vàrem assistir a una espècie de presa de la Bastilla, sectària amb els gestos i els signes, que va ser premonitòria del sectarisme i la ferocitat que vengueren després, durant quatre llargs anys. Començaren amb un Parlament que ha dedicat la major part del temps i del discurs a fer oposició de l'oposició. Tenen un rancor patològic. Nosaltres som d'una altra manera."

"Vàrem deixar el poder amb la mateixa elegància i discreció amb la qual l'havíem assumit setze anys abans, sense arrogància. Amb la naturalitat dels que professen profundes conviccions democràtiques, d'alternança en el govern dels pobles. Esperam que ells facin el mateix, el 26 de maig, quan els derrotem, no al carrer sinó a les urnes".

destruït riquesa, ocupació, vos heu enfrontat a tots els sectors dinàmics de la societat i heu romput la cohesió social?, heu romput els temps d'ocupació a l'hoteleria. Quina classe de progrés és aquest que envia a l'atur tot el sector de la construcció i que proclama en nom del medi ambient que s'ha de destruir ocupació, expulsar la inversió, insultar els nostres millors clients i gravar els turistes amb un impost en el moment més deli-

cat del turisme? Quina classe de progrés és el que en quatre anys només ha fet 600 metres de carretera. El que tira per la borda 60 mil milions de pessetes per fer carreteres que li donava el Govern de la nació? Quina classe de progrés és el que destrossa el medi ambient amb tones de fems que no vol cremar i que s'oposa a les dessaladores que solucionen per sempre un dels problemes més greus de la nostra terra? Quina classe de progrés és aquest que en quatre anys no ha aconseguit aprovar pràcticament cap de les normes que justificaven, deien ells, el pacte contra el Partit Popular? Què han fet en quatre anys més que col·locar els seus amics? Gastar-se els doblers en assessors amics i destinar milers de milions de pessetes a l'auto-propaganda? Què han fet amb les competències de l'Insalud, amb Son Dureta, amb l'hospital de Manacor, amb les llistes d'espera? Donen gratis Viagra a canvi de negar la gratuïtat de les pròtesis dentals a les persones majors! Què heu fet amb aquesta moralitat pública de la qual tant presumíeu i de la qual vos erigíeu en guardians?, quina moralitat? La que adjudicava els menjadors escolars al marit de la directora general... que feia uns contractes que ja ens agradarien a nosaltres, a costa de Parc BIT, que dissenyaven el traçat del tren de Petra i la compra de solars per part de militants del partit. El pagament d'una casa anomenada Can Serra pel triple del valor que havia dictaminat l'ajuntament uns mesos abans. Que compraven un solar públic, però era igual, i el propietari del solar estava tant content que va convidar a dinar a tothom i va instaurar "el menú de l'ecotaxa". La persona que administra els doblers de la sanitat, i ha de pagar les factures, té una farmàcia i, tot i que la llei ho prohibeix, ella es venia i es facturava a ella mateixa, que era la que tenia els doblers i facturava. Han utilitzat els doblers públics, la informació pública... En només quatre anys aquests adalids de la moral, que ens donaven lliçons d'ètica, han batut tots els rècords de la indecència política".

DODÓ, EL SALVADOR

"Finalment, al tercer capítol, tothom torna a anar al seu aire perquè comença la carrera electoral. Apareix Dodó, un personatge que representa la meitat dels ciutadans. És un exòtic ocell sense ales, un animal que els seus oponents volen extingir, li han col·locat banyes i coa, però, sincerament, és un *tipo* nor-

mal, amb molts de defectes, però vos puc garantir que és treballador i a més, està malament que ho digui jo, però és així, té capacitat i experiència per a la gestió pública, dins i fora del seu petit país. I sobretot té una gran il·lusió per la carrera i, el que és més important, té el suport dels seus, de la seva gent.

Al petit país hi ha un moment en què una empresa no pot fer publicitat, perquè no hi ha lloc. Totes les institucions fan publicitat. És llavors quan Dodó signa el seu compromís amb la gent, per poder canviar, d'una vegada per totes, el futur d'aquesta terra".

LES PROMESSES

"Amics, aquest candidat i la candidatura en la qual s'integra, acudeix a aquestes eleccions amb la voluntat de compromís amb tot el poble de les Illes Balears, no tan sols per aquells que ens votin. No som una candidatura de rancor ni de ressentiment. Som una candidatura d'intervenció, de projectes, de sentit comú i de serenitat. No serà fàcil reconstruir tot allò que s'ha destruït, perquè sempre és molt més fàcil destruir que construir, però hem d'intentar-ho, amb tots els esforços possibles. Hem de començar per restaurar el clima de concòrdia i de diàleg a la societat. El govern no pot ni ha de suplantat la societat civil, el govern ha de catalitzar i d'integrar les voluntats en un projecte col·lectiu. Ningú no és enemic del govern. Jo no seré el president dels que m'han votat. Jo seré el president dels mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers, de tots. D'empresaris i de treballadors. De comerciants i d'agricultors. De la tercera edat, dels estudiants, de gent de ca seva, dels industrials. Tots estan convocats a reconstruir aquests ponts de diàleg i a recuperar dinamismes, il·lusió i fe en aquest futur des-trossat. I ho demostrarem amb seny, amb rigor, sense autopro-

paganda ni escenificacions. Ho farem amb la col·laboració de tots els afectats".

LES PROPOSTES

"Volem demostrar que podem conciliar economia i ecologia i que des de la racionalitat econòmica i la racionalitat mediam-biental podem aconseguir bastant més del que han aconseguit aquests senyors que s'han omplit la boca de discurs ecològic i que no han fet més que anar a remolc d'allò que nosaltres els varem deixar. Volem demostrar que es pot protegir el territori, crear parcs naturals sense imposicions a ningú, i volem demostrar que amb incentius i tornant a les societats agràries el seu valor d'ús i d'intercanvi, els parcs naturals també podran ser atractius per a una iniciativa privada que és la que ha creat, sense l'ajuda de ningú, els més extensos parcs naturals que hi ha a les nostres illes.

Volem demostrar que la protecció del territori i del medi ambient és compatible amb els tres eixos d'autopista que s'han de construir. Volem demostrar que no és necessari pagar impostos a l'hora d'heretar el patrimoni familiar, volem demostrar que allò que és normal al carrer ha de ser normal en els usos polítics i administratius. Volem defensar la nostra llengua, la nostra llengua en les seves modalitats: mallorquí, menorquí, eivissenc i formenterer, dins una societat lliure i respectuosa. Volem garantir la lliure elecció de centre escolar, perquè és un dret, i la llibertat dels centres escolars de definir el seu propi ideari ha de ser un dret irrenunciable".

LA FORÇA SERENA

"Vull xifrar aquest compromís amb la societat amb una oferta de serietat, de sensatesa, de tarannà lliberal. Després d'aquests anys de destrucció fa falta una força tranquil·la i serena, amb un partit cohesionat que l'empari, que posi ordre, racionalitat i equilibri en una societat desequilibrada pel sectarisme, la irracionalitat i les males maneres. Hem de transmetre un missatge d'esperança a la societat, de solvència i de serietat. Les nostres armes no seran l'insult, ells en són experts. Guanyar les pròximes eleccions no només és una aspiració, és una obligació i un compromís. Haurem de lluitar tots i aquest serà el nostre final feliç. El PP governarà el mes de maig. Tornarà a haver-hi feina per a tothom. I aquí s'ha acabat el "cuento". Gràcies".

Vint anys d'Autonomia

La recent exposició sobre vint anys d'estatut que ha tancar la legislatura ha permès rememorar la nostra història més recent. Aquesta és una reduïda selecció de fotografies de la que va fer Carlos Garrido.

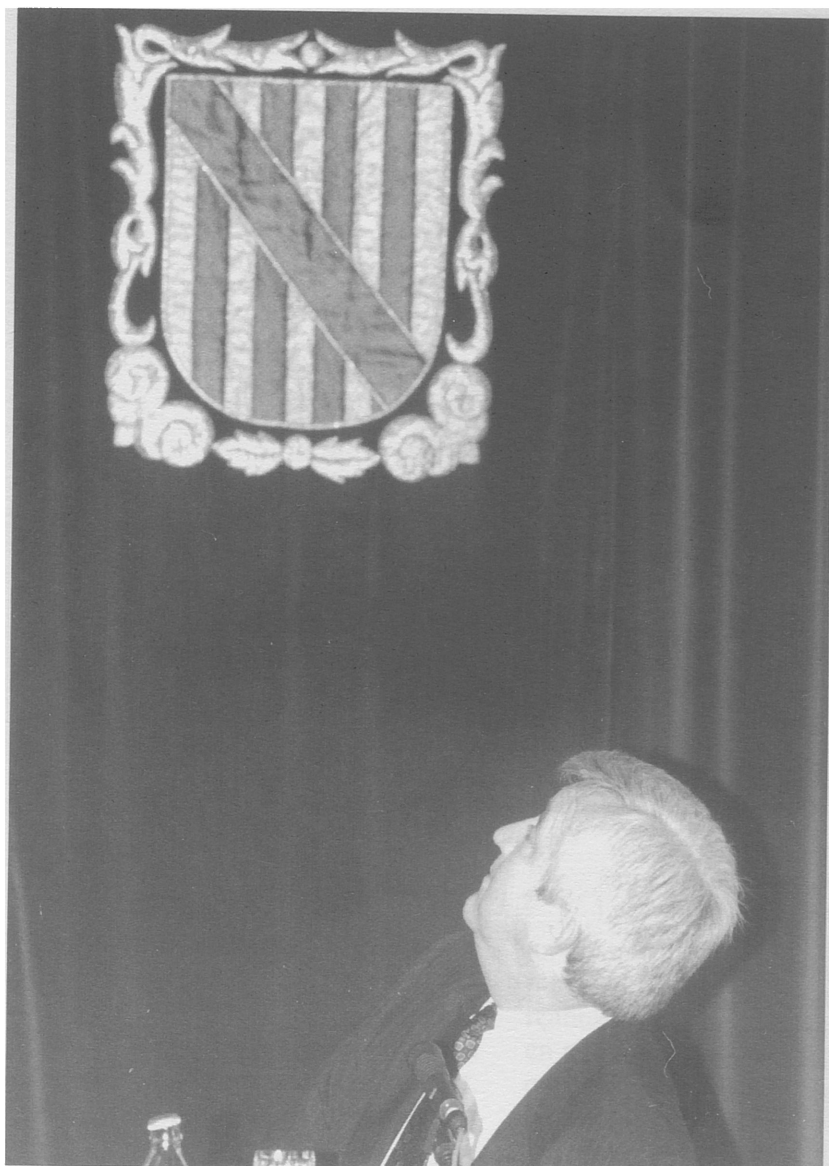

L'Institut d'Estudis Autònoms, depenent de la Conselleria de Presidència, va organitzar una exposició i tot un seguit d'actes commemoratius del vintè aniversari de l'Estatut d'autonomia.

A la inauguració assistí el president Antich.

*Manifestació pels carrers de Palma per demanar l'autonomia. 1977
(foto Torrelló)*

Gabriel Cañellas
va presidir el
Govern de les
Illes Balears
des de 1983
fins al 1995
(Foto Oscar Pipkin)

Jeroni Albertí,
president durant la
preautonomia, compra
un llibre a Josep Maria
Llompарт, mort el 1993
(foto Oscar Pipkin)

*Jaume Matas
substitueix
Cristòfol Soler a la
presidència del
Govern. 1996
(Foto Lorenzo)*

*Tres presidents per
als consells insulars:
Pilar Costa d'Eivissa i
Formentera, Maria
Antònia Munar de
Mallorca i Joana
Barceló de Menorca
(Foto Lorenzo)*

*El president Antich amb
Mikhail Gorbtxov. 2001
(Foto Torrelló)*

Entrevista a Maria Antònia Munar

El nacionalisme econòmic i liberal

Antoni Oliver

Maria Antònia Munar, candidata d'Unió Mallorquina a la presidència de la comunitat autònoma, considera positiu el balanç del Pacte de Progrés al Govern i proposa avançar en l'autogovern amb un concert econòmic per a les Illes Balears i amb majors competències per al Govern i els consells insulars. Troba també que hi ha d'haver un control de la immigració il·legal i que s'ha de solucionar el problema de la manca d'infraestructures amb un nou conveni de carreteres. També reivindica la gestió autonòmica aeroportuària. Li preocupa la qualitat de l'educació i considera que els pares han de poder triar el centre escolar i que s'han de potenciar la cultura i la llengua pròpies de les Illes Balears. "La riquesa crea riquesa i la misèria, misèria", sintetitza així un model econòmic que per a ella té avantatges i inconvenient, però si es va cap a un canvi d'aquest model, considera que s'han de tenir clares les conseqüències.

-Quina política li sembla que s'ha de dur respecte de la immigració?

-L'any 1999 el compromís principal del Pacte de Progrés era el no-creixement. Tots pensàvem que seria possible tenir

un sostre poblacional, en funció d'un model territorial, turístic i econòmic. La realitat ha estat, contra tota previsió, que en aquesta legislatura s'ha crescut més que mai i que, en aquests moments, hi ha devers dues-centes mil persones que

no hi eren i sembla que encara hi haurà un creixement més elevat, perquè encara ve gent. Això significa tenir problemes, perquè el principal és saber qui tenim a la nostra illa i a partir d'aquest moment poder planificar l'educació, la sanitat, els serveis socials, la integració i la seguretat ciutadana.

El problema més greu que tenim en aquest moment és el descontrol, l'arribada massiva de gent que no sabem qui són ni on viuen ni

Maria Antònia Munar (Barcelona, 1956) Llicenciada en dret. Des de 1979 és batlesa de Costitx. Va ser presidenta de la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Presidenta de la Comissió de Cultura del Consell Insular de Mallorca, consellera de Cultura (1987-1992) i des de 1995 és presidenta del Consell Insular de Mallorca.

què fan. Per tant, així difícilment podem organitzar les necessitats.

-Com s'aconseguirà aquest control, en la seva opinió?

-La qüestió és saber, exactament, a través dels serveis socials, de sanitat i de policia, la gent que hi ha a la nostra illa i no tenir persones sense papers, perquè després, realment, plategen problemes d'inseguretat. No perquè signifiqui que la gent que ve siguin delinqüents..., però el que sí és clar és que una situació de marginació produeix delinqüència i, per tant, s'ha de saber qui hi ha a la nostra illa, quins recursos econòmics tenen, quina feina fan, etc., per poder organitzar les solucions. També seria interessant l'establiment d'oficines externes d'informació laboral i també l'organització d'ambaixades empresarials per potenciar els llocs de feina als països d'origen dels immigrants.

POLÍTIQUES D'INTEGRACIÓ

-Una vegada que són aquí, quines polítiques d'integració social s'han de fer?

-Una vegada que l'emigrant és aquí amb un contracte de feina, això significa que aquesta persona té un lloc, significa que hi ha un lloc d'estudi per al seu fill, i a través d'aquest centre escolar hi ha polítiques de suport en el tema de l'idioma, per integrar-lo en els costums, i també té una cobertura sanitària. Per tant, el problema no és la immigració legal, sinó la il·legal,

-Es podria, posar un sostre poblacional, al seu parer, a través de l'ordenació territorial?

-Mitjançant les polítiques d'ordenació territorial es pot controlar que no venguin més estrangers en segona residència, però difícilment que no vengui gent il·legal, perquè no necessita determinades condicions d'habitabilitat, sinó que viuen on poden. Per tant aquest no és el sistema per a això, ha de ser un sistema social.

-Què opina de l'ecotaxa, vostè era més partidària de la cessió de l'IVA turístic?

-L'ecotaxa es va plantejar i aprovar en

un moment determinat, amb el nostre suport, perquè el sector hotelier no va ser receptiu a reivindicar, davant Madrid, que, realment, es fessin càrrec de l'aportació econòmica adequada per fer l'ecotaxa innecessària, donada la situació que ja es veia venir, d'incertesa cap al futur. Per això es va donar aquesta solució que va ser la darrera davant la insensibilitat per donar suport a la cessió de l'IVA turístic o a una altra alternativa, que fes que part del que el sector turístic aporta cada any a l'Estat retornàs a la nostra illa.

Pens que s'ha de treballar per superar l'actual situació derivada de l'aplicació de l'Impost sobre estades turístiques d'allotjament, i cercar el vertader consens amb el sector turístic amb la finalitat última de trobar una font d'ingressos que permeti compensar les repercussions que l'activitat turística té sobre el nostre medi ambient i els nostres recursos. Això s'ha de fer sense que es produeixin discriminacions i tot procurant que la recaptació sigui màxima, tenint en compte el nombre de visitants que no s'allotgen als establiments actualment regulats.

-Què opina i quina proposta fa referent

a la balança fiscal entre les Illes i l'Estat?

-Estam totalment a favor del concert econòmic. S'ha d'anar a un concert econòmic amb l'Estat per tal de recaptar impostos i gestionar-los aquí, sense que ningú de fora no hagi de dir on s'han de gastar.

El model de concert econòmic suposa recaptar-ho tot i tornar a l'Estat una part per finançar els serveis que té l'Estat a la comunitat autònoma. També ens han de traspasar l'Agència Tributària i l'Oficina del Cadastre. També s'ha de complir, en la seva totalitat el règim especial, el REB, en la seva totalitat, i augmentar el percentatge de descompte amb transport aeri i marítim.

-Han fet estudis sobre la balança fiscal?

-De forma permanent. El dèficit de la balança fiscal se situa al voltant dels tres-cents mil milions de pessetes. De cada cent pessetes que es paguen només en tornen quaranta-dues. Això suposa una quantitat important. Hem de reduir la balança fiscal negativa entre l'Estat i les Illes Balears, per a això Madrid ha d'augmentar progressivament els ingressos fins a arribar a un equilibri entre el que els mallorquins paguen i reben de l'Estat. Aquest desequilibri implica que el nostre nivell de vida és inferior a la nostra renda i que la comunitat autònoma

ha d'augmentar els tributs autonòmics per compensar allò que no rebem de l'Administració central. En el nou model de finançament hi ha d'haver la participació dels ajuntaments en els impostos estatals no cedits a les comunitats autònomes, amb la transferència als ajuntaments del 20% del total d'IRPF i de l'IVA que es recapta i amb la participació també del 20% dels impostos especials, d'hidrocarburs i tabac. És necessari, d'altra banda, augmentar el Fons de Cooperació Local, i establir-hi com a variables de distribució la població, la superfície i l'esforç fiscal.

CONSELLS INSULARS

-Com valora l'experiència de la nova Llei de consells insulars?

-La Llei de consells insulars és fonamental. En primer lloc suposa el desenvolupament de l'Estatut d'autonomia. Feia devuit anys que estava aprovat i no s'havia desenvolupat. La Llei de consells és una passa més cap a l'autogovern, d'aquí la seva importància. Després hi ha el tema de les transferències i de la seva evolució, però el que importava era l'aprovació de la llei, per tant jo la valor molt positivament.

-No és una llei feta a mida per a Unió Mallorquina?

-Nosaltres l'havíem defensada des de sempre. Supòs que els caps de l'Estatut d'autonomia quan el ferén no havien pensat en Unió Mallorquina, perquè no existia. Varen aprovar l'Estatut amb possibilitats de donar un tractament als consells insulars de govern de cada illa. L'Estatut va preveure que es poguessin transferir totes les competències i que els consells fossin els governs de cada illa, això ho varen dir els redactors de l'Estatut, no nosaltres. Volem, també, el reconeixement efectiu del fet insular que preveu la Constitució. D'altra banda, hi ha que els consells són uns òrgans de l'autonomia i l'Estatut ho deixa claríssim, perquè si els consells no fossin òrgans de l'autonomia no se'ls podrien transferir totes les competències. L'únic lloc on això crea polèmica és Mallorca, perquè també hi ha el Govern de les Illes Balears. Per tant: reconeixement efectiu del fet insular en el cos normatiu de la Cons-

titució europea, per aclarir i superar el que diu el Tractat d'Amsterdam. També la reforma del Senat per tal que pugui tenir el paper que li atorga la Constitució. Un impuls valent de conscienciació nacional que ens permeti assegurar el futur del nostre país, de la nostra identitat i la nostra capacitat per establir un model econòmic i social propi.

LA REFORMA ESTATUTÀRIA

-Plantegen una reforma estatutària?

-S'ha de reformar l'Estatut per tal d'equiparar-nos a les comunitats històriques, amb televisió autonòmica i policia pròpia i fixar un calendari d'estricta compliment per a la transferència de les competències pendents. Reivindicam uns consells que tinguin les competències plenes i que siguin el govern dels ciutadans. A la propera legislatura s'han de completar les competències en cultura, esport i benestar social. Assumir les de turisme, règim hidràulic, espais naturals i caça i la gestió de protecció civil a nivell de cada illa, així com els centres insulars de coordinació d'emergències.

-Hi ha més consciència insular que de comunitat autònoma o de Balears?

-Sempre ho he defensat. Balears la feim les illes, i això no vol dir que en un futur no tenguim una virtualitat, però, avui per avui, el que existeix és Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera. A nivell econòmic, turístic, etc. el que existeixen són les illes.

-Quina és la política d'ordenació territorial que impulsa Unió Mallorquina?

-En aquests moments tenim un model territorial aprovat, amb els vots del PSIB i d'Unió Mallorquina i l'abstenció del PP. Significa que teníem un model acceptat pel 80% de la societat o més. S'hi varen oposar el PSM, Esquerra Unida i Els Verds. A partir d'aquí s'havia de desenvolupar el Pla territorial i hi va haver una clara oposició del PSM en uns temes que eren més circumstancials que realment d'impossible acord, com pot ser la qüestió del segon cinturó que crec que és una qüestió anecdòtica, pel que significa un model global, un pla per a tota Mallorca. Per tant, com que la feina està feta, el

que creim és que el Pla territorial, d'entrada, s'aprovarà la propera legislatura, i serà el moment en què s'aixecarà la moratòria, hem de tenir en compte que Mallorca durant aquests dos anys ha estat més protegida que mai, perquè no s'ha pogut donar cap llicència d'habitatge plurifamiliar, tot el que s'ha fet és perquè hi havia un permís anterior. I veure si es va cap a una llei de períodes de llicències o no.

-És a dir, un model semblant a la prevista llei de quotes, fixar una edificació municipi per municipi?

-Més que municipi per municipi jo seria partidària de fixar-la per a Mallorca en conjunt, més que per a cada municipi en particular, perquè és molt mal de fer fer coses a un poble que no en vol fer o on les normes siguin més restrictives. La idea seria considerar tota l'illa.

-I fixar un creixement percentual anual?

-Dependrà del pla que s'aprovi, tal vegada en el pla es fixin molt els paràmetres i no sigui necessari i també dependrà de la situació econòmica, cada moment és diferent, perquè hi ha moments en què s'ha de frenar i d'altres en què s'ha d'incentivar. Avui en dia hagués estat una seqüència lògica aprovar el Pla territorial, aixecar la moratòria i aprovar la Llei de quotes. Com que no hi ha hagut aprovació del Pla, no s'ha aixecat la moratòria i com que no s'aixeca la moratòria no hi ha llei de periodicitat de llicències.

-En qualsevol cas, quin percentatge de creixement creu que és adequat, sostenible?, es parla d'un 1%.

-Els percentatges que manegen les forces polítiques i, sobretot, el Pla territorial de Mallorca són el 3%, el 2%, l'1%... És un creixement molt moderat i que, realment pot ser positiu.

-Si s'arribàs a un 3% tal vegada seria

"Aquest és el model que tenim. Podem millorar l'oferta cultural, esportiva, però això són petites millores que no afecten el producte globalment, no es pot reconvertir el model d'avui per a demà"

molt, fins i tot un 1% ja és molt, és el que s'ha crescut de mitjana. Clar que el creixement zero, sembla un impossible...

-Tot és possible en aquesta vida, però tot té les seves conseqüències. No créixer en construcció o turisme significa que hi hagi aturats, que tanquin empreses hoteleres o constructors. I clar, tot no es pot tenir.

EL MODEL TURÍSTIC

-Creu necessària alguna mesura estratègica que signifiqui un canvi en el model de creixement, en el model turístic?

-Per exemple, el creixement turístic s'ha reduït i això ha duit una rebaixa de preus i que vengui un turisme més barat, que s'hagin disparat les ofertes i no és una bona solució. Per anar cap a un altre model es tarden molts d'anys, significa reconvertir, tomar molts d'edificis, una reconversió territorial molts costosa que només es pot fer en època de molta bonança econòmica, no en època de recessió i té unes conseqüències de tipus econòmic i de tipus social. Tenim el model turístic que tenim i està pensat perquè aquí venguin onze o dotze milions de turistes cada any. Aquests hotels tenen una producció ics i uns costos ics i només funcionen si estan al cent per cent d'ocupació i en unes determinades condicions. Aquest és el model que tenim. Podem millorar l'oferta cultural, esportiva, però això són petites millores que no afecten el producte globalment, no es pot reconvertir el model d'avui per a demà.

-És el model de sol i platja de fa trenta anys.

-I barat. I també s'ha de tenir en compte que aquest model no el controlam nosaltres i, per tant no es poden dir segons quins disbarats que afecten molt i creen una mala imatge i la gent no ve i llavors s'aconsegueix un efecte contrari al que es vol, i que és que ve més gent i més barat. Per tant s'ha d'anar molt alerta amb allò que es diu i reconvertir el model a la llarga té unes conseqüències i s'han de saber valorar. Sobretot el que no es pot fer és dir "volem que vengui menys gent" i quan ve menys gent anar a fer propaganda i a cercar gent! hem de sa-

ber de què anam! Estam d'acord que es baixi o no? S'ha de ser conseqüent i les conseqüències d'una davallada en el nombre de turistes són les que són i per tant la societat ha d'estar d'acord que això es faci així. En tot cas la reconversió del sector turístic s'ha de fer amb el consens de tots els agents que participen d'aquesta activitat. Potenciar el turisme cultural, verd, familiar, de grans esdeveniments, de golf, nàutic, d'habitatges turístics de vacances. Apostar també per un turisme de qualitat, més estable, millorar l'oferta complementària, més camps de golf sense urbanitzacions i augmentar les places en els ports esportius. També s'ha de fer una adequada promoció externa del nostre producte turístic basada en la qualitat, la professionalitat i la seguretat.

-Vostè comparteix la teoria que les crisis turístiques s'han pal·liat amb venda de patrimoni?

-No. Almenys en aquest moment no es ven res i és un moment en què hi ha una situació de crisi i hi ha una problemàtica econòmica al sector hotelier com no hi havia hagut abans. I abans, quan venia molta gent, era quan es venien moltes de finques, i es venien perquè s'oferien per elles uns doblers que no valien. Davant unes ofertes mil milionàries d'unes finques que no tenien aquest valor, la gent venia. La riquesa crea riquesa i la misèria crea misèria. En situació de crisi no es ven ni una cosa ni l'altra, perquè encara que vulguis no ho pots vendre.

-Com veu l'experiència del Pacte de Progrés?

-El Pacte de Progrés ha fet moltes coses i les ha fetes bé. L'única falla que té és que hi ha determinats partits, com Esquerra Unida i Els Verds, que tenen més sentiment d'oposició que de govern i que s'encarreguen de destacar els aspectes negatius o el que ells haguéssim volgut que fos i no ha pogut ser, més que de destacar tot el positiu que s'ha fet en diferents matèries i que és molt. Per exemple, en matèria de no-creixement a sòl rústic, crec que la decisió important que realment fa que a Mallorca es pugui construir una casa per cada finca existent registrada en nom d'un senyor, el que

suposa que no li davalles patrimoni als mallorquins, té els mateixos drets, però s'impedeix que el sòl rústic s'urbanitzi, és a dir, impedir la segregació per construir, és una decisió que s'ha pres en aquesta legislatura, és important i és justa, i en canvi d'això no se'n parla i es passen la vida demanant impossibles com un Pla territorial sense segon cinturó. El segon cinturó no és una qüestió ideològica d'Unió Mallorquina, és, simplement, la solució a un problema que s'ha plantejat, real, que existeix i que no té altra solució. Un altre exemple: a un moment determinat es fa una universitat a la carretera de Valldemossa.

LES INFRAESTRUCTURES

-I no es preveuen els accessos adequats...

-No hi ha ni tren ni accés, això significa que quinze mil estudiants cada dia, el 60% de part forana, entren dins Palma per anar a la universitat. Això és una realitat. No és que ho digui Unió Mallorquina, és una realitat. Com ho és que tots els fems de Mallorca entren cada dia a Ciutat per anar a Son Reus.

Tota la gent que ha d'anar a Son Llàtzer de part forana ha d'entrar a Palma. Tota la gent que va al Parc BIT i al polígon. No és més raonable, si tenim col·lapsades les entrades de Palma i volem donar una solució, la segona via de cintura que farà que la gent que ve de la part forana no col·lapsin Palma? Aquesta és una solució a un problema existent. Un problema que no hem creat nosaltres, que hi és. Per tant, aquests són exemples clars i la resta són voluntarismes absurds i ridículs, perquè el problema no se solucionarà d'una altra manera. No hi ha alternativa. A un moment determinat no duràs els fems amb tren o els malalts amb autobús. Això no vol dir que no s'hagi de potenciar un transport regular de viatgers, segur, amb horaris adequats a les necessitats dels usuaris, interconnectats amb el tren com a eix que articuli el transport col·lectiu mallorquí. Tot té pros

"Tot és possible en aquesta vida, però tot té les seves conseqüències. No créixer en construcció o turisme significa que hi hagi aturats, que tanquin empreses hoteleres o constructors. I clar, tot no es pot tenir"

i contres i quan tenim un model com el que tenim, té molts d'avantatges i molts d'inconvenients. S'han de donar solucions lògiques als problemes que hi ha plantejats i si tenim unes zones amb tots aquests serveis que deia abans, d'alguna manera s'ha de fer que la gent hi pugui arribar, sense col·lapsar les entrades de Palma, sense que es provoquin accidents o s'hagi de perdre mitja hora de temps. Després es pot dir, "mira, si tornàs a fer una universitat la faria a un lloc per on passàs el tren". Bé, hagués estat més raonable, però ara la universitat ja és a un altre lloc i s'ha de donar una solució al problema que ha generat. Per molt que es potenciï el transport públic no es reduiran els cotxes. És cert que s'ha invertit poc en infraestructures per part del Govern central fins ara i que hi ha hagut entrebancs. Però aquesta situació s'ha de superar. Volem un conveni de carreteres amb l'Estat que sigui efectiu i adaptat a la nostra realitat, unes carreteres modernes, segures, fluides, que eliminin els punts negres. S'ha de fer la carretera fins a la universitat i el desdoblament Palma-Manacor, Inca-Alcúdia i Palma-Llucmajor, també la prolongació de l'autovia fins a Peguera. També manquen altres tipus d'infraestructures, com les hidràuliques. És urgent que s'executi el transvasament de sa Costera, com també ho és que es basteixi una xarxa d'aigua depurada per a ús agrícola. Una política d'infraestructures, en definitiva, potent que ens permeti superar les situa-

cions d'emergència i els dèficits històrics, llum, aigua carreteres, etc.

-Un altre tema. Els descomptes aeris i el règim especial, veu una voluntat del PP per complir?

-Nosaltres volem el compliment del règim especial de Balears que va tenir un suport unànime de la ciutadania. Es tracta, simplement, que un fet com és la insularitat, que en aquesta comunitat és una pluriinsularitat, es tenguí molt en compte. El fet que siguem unes illes suposa un cost afegit per a qualsevol producció, per a les exportacions i les importacions i això s'ha de tenir en compte. És una qüestió de justícia, endemés la Constitució reconeix aquest fet insular. Aquesta compensació no només ha d'afectar el transport, sinó tot.

EL PROBLEMA DE LA POCA FORMACIÓ

-L'argument per no donar ajudes és que no es poden donar determinades ajudes a la comunitat més rica d'Espanya.

-Ser rics ens ajuda a aquesta comunitat i ajuda també l'Estat, perquè com més rics som nosaltres més doblers aportam a l'Estat. Per tant, l'Estat ha de tenir interès perquè siguem productius i que el tema turístic funcioni i les coses vagin bé, perquè també és una forma que els vagi bé a ells. El normal que part del que

és nostre es reinverteixi a aquesta illa, perquè continuï sent productiva.

-Som la comunitat autònoma on hi ha més poca formació, on en paraules dels economistes el capital humà està menys format. Què li diu això?

-Per a nosaltres el tema de l'ensenyament és un dels més importants. La veritat és que l'ensenyament no és de qualitat. Quan es varen acceptar les transferències advertírem que no venien dotades suficientment. En aquells moments no se'ns va escoltar i aquesta advertència consta a tots els llibres de sessions. Ens varen precipitar a acceptar les competències, encara que el Govern del Pacte de Progrés ha fet un gran esforç per invertir en escoles, instituts, però entre un creixement desmesurat, motivat per la immigració, i que no vengué la transferència ben dotada econòmicament, el resultat no és bo. És molt important que la societat valori l'educació i, realment, avui per avui, només es valora en determinats sectors d'elit, però la gran massa social no dona a l'educació la importància que té i pensen que si els joves tenen feina ja va bé. Això fa que siguem poc competitius i que tenguem uns nivells molts baixos de formació. Fàcilment els directius acabaran per ser gent de fora. Manquen compensacions als estudiants universitaris per cursar o continuar els estudis fora de Mallorca, compensacions que realment cobreixin les despeses originades, com per exemple estada, manutenció, desplaçament... D'altra banda, apostam per la lliure elecció de centre escolar perquè les famílies puguin dur els seus fills al col·legi que vulguin. I també som partidaris d'autoritzar noves unitats als centres privats concertats amb més demanda.

-Moltes empreses importants d'aquí tenen directius i tècnics de fora, aquesta és una realitat.

-Perquè a determinats països la competitivitat es fomenta a l'educació i aquí hem tengut una educació de deixar fer i una igualtat a la baixa que té les seves conseqüències.

-Quines haurien de ser les polítiques d'investigació i desenvolupament?

-Crec que la nostra universitat fa una bona feina en investigació. En R+D sempre s'ha invertit poc i es continua invertint poc, però no és un problema tant del govern d'aquí com de no tenir recursos propis. Si en tenguéssim podríem investigar més. Però quan no es tenen recursos per atendre el sistema educatiu en allò més bàsic, en el dia a dia, és difícil poder dedicar-se a la investigació pura.

-Li sembla que la nostra societat pot pretendre que la tecnologia punta tenguí un paper rellevant econòmicament i iniciar un canvi de model econòmic?

-Mentre funciona el model, pots dedicar-te a la investigació, a temes alternatius, a temes de disseny, de moda. Però la rendibilitat que pot donar això és tan minsa en comparació al model clàssic que realment no és una alternativa per ella mateixa, ningú encara no ha descobert una alternativa. Nosaltres apostam clàssicament pel tema de la moda i del disseny, pels vins, pels productes de qualitat, l'oli a l'agricultura, també. Però són aspectes que posats a l'escala de la nostra economia no deixen de ser aspectes anecdòtics i hem de ser conscients que això és així.

-Com veu la identitat nacional de Mallorca front a la globalització?

-De cada vegada és més complicada la qüestió de la identitat. No tant per la globalització, com pel nombre de gent que ve de fora de diferents cultures. El tema no és tant que formem part d'un món globalitzat com que tinguem entre nosaltres una població tant variada, tant diversa, i que ha arribat en tan poc temps. És això el que ens fa perdre més identitat, hem de ser conscients d'aquest fet. Després hem d'intentar posar-hi remei i valorar el que és propi. Fer que la gent que estigui aquí acabi per integrar-se el màxim possible i valori que tenim una identitat pròpia i diferenciada. També és necessària una política cultural moderna que ens permeti mantenir les nostres arrels com a col·lectivitat alhora que participar dels intercanvis culturals necessaris. Garantir el nostre patrimoni cultural com un element productiu més.

LA CULTURA DE REFERÈNCIA DELS IMMIGRANTS

-La cultura de referència de l'immigrant ha de ser la d'aquí?

-Òbviament. Encara que jo em conformaria que sabés que aquí existeixen dos idiomes, dues cultures, que en fos conscient i que sabés i dominés la llengua pròpia i respectés la nostra cultura. Que conegui només la nostra llengua és un impossible, perquè estam immersos en un món i tenim uns mitjans de comunicació amb els quals li serà més fàcil l'accés al castellà que al català, i no hem de fer plantejaments impossibles.

-Hi ha qui pensa que s'ha d'enfortir molt la identitat pròpia perquè aquesta identitat i una cultura minoritzada corre perill davant el procés de globalització.

-De cada dia la gent coneix més determinats idiomes, de cada dia aquests idiomes són menys cultes i més estandaritzats, això és una realitat. Com ara hi ha un llenguatge del mòbil, i tal vegada acabarem tots comunicant-nos amb aquest llenguatge abreujat del mòbil. Aquesta és la tendència. Però hem de fer plantejaments que siguin factibles i que no ens desmoralitzin. La capacitat d'integració depèn també del nombre de gent que vengui. A Costitx, per exemple, tenim dues famílies del Magrib i els nins parlen català. Ara, si a un poble arriben dues-centes famílies magribines, acaben per imposar la seva llengua, tot depèn del percentatge de gent que acceptis.

-No es pot limitar l'entrada de persones.

-Però sí que es pot fer complir la llei.

-Quines mesures de caràcter econòmic proposa?

-Donar un impuls a l'economia productiva i a la seva diversificació és essencial, així com impulsar la petita i mitjana empresa. Donar ajudes als autònoms menors de trenta-cinc anys. Però també apuntem algunes mesures de caràcter tributari com, per exemple, la progressiva desaparició de l'Impost de donacions i successions de pares a fills i també la

desgravació especial en l'Impost de transmissions i actes jurídics documentats, en la compra del primer habitatge per part de joves menors de trenta anys. I també s'han d'establir uns incentius fiscals en la reinversió del mateix impost de societats a la mateixa empresa.

-Quina alternativa planteja respecte del tema energètic?

-Exigim el gasoducte previst i els enllaços per cable necessaris per assegurar el subministrament elèctric. Per a Unió Mallorquina no és vàlida cap solució que no consisteixi en un model de subministrament elèctric de qualitat que garanteixi l'autosuficiència en condicions normals. La solució ha de ser mediambientalment sostenible, territorialment compatible i econòmicament assumible.

-Tenen un model de gestió aeroportuària?

-Les institucions autonòmiques, insulars, així com la iniciativa privada, han de participar en la gestió dels aeroports i ports de les Illes Balears. L'aeroport és clar que és una de les infraestructures clau. Per això hem d'aconseguir la gestió directa des d'aquí, amb la participació del món empresarial i les institucions. S'ha d'establir, així mateix, una xarxa de vols que sigui coherent i d'acord amb les necessitats de la nostra economia i de les previsions de creixement.

-Quina proposta té per resoldre el problema de l'habitatge?

-Una política intel·ligent en aquesta matèria és potenciar la rehabilitació i el lloguer. Són dues línies d'actuació que no impliquen més consum de territori i que fan productiu un patrimoni, i a la vegada donarien vida a zones que actualment estan deprimides. Els habitatges de protecció oficial són una forma més de consumir territori. Les caixes haurien de llogar el seu patrimoni immobiliari a preus baixos, bonificar els propietaris que tinguin habitatges en lloguer, subvencionar els propietaris que facin obres de rehabilitació i de modernització a habitatges destinats a lloguer a preu taxat.

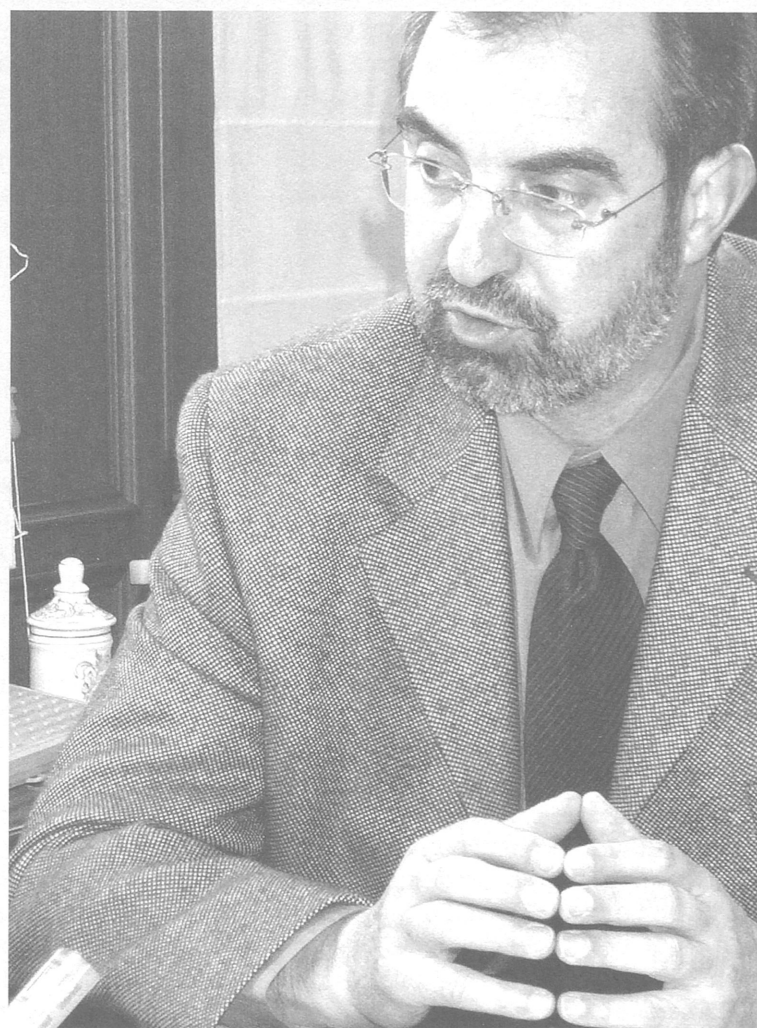
Entrevista a Pere Sampol

Una societat del benestar amb creixement sostenible

Antoni Oliver

Pere Sampol, el candidat del Partit Socialista de Mallorca (PSM) a la presidència de la comunitat autònoma, considera que estam davant una societat descohesionada econòmicament i socialment. On, amb molta despesa social, es pot arribar a un punt de cohesió i benestar, però amb un gran esforç inversor que no es pot fer si no es tenen les competències en política tributària i fiscal. És partidari d'un concert econòmic amb l'Estat espanyol, com a fórmula idònia per obtenir recursos i per superar el dèficit històric quant a infraestructures de tot tipus que hi ha a les Illes Balears.

Sampol creu que les Illes Balears han sofert el canvi més accelerat dels darrers quaranta anys dels països de la Unió Europea i troba que ara és l'hora de recuperar, des de l'autogovern, el retard en inversions i de planificar una societat més justa.

-Com veu la societat de les Illes Balears a principis de segle?

-La societat de Balears, segurament, és la societat que ha tengut uns canvis socials i econòmics més vertiginosos de tota la Unió Europea. Hem passat d'una estructura agrària a principis de segle XX a un pes testimonial del sector agrari dins el conjunt de l'economia que no es correspon amb l'interès estratègic que té aquest sector dins el conjunt i hem evolucionat cap a una societat de serveis. Precisament això ha provocat uns canvis socials espectaculars. Encara érem en plena dictadura i els habitants de les Illes ja es relacionaven amb societats europees modernes que havien perdut

molts dels tabús religiosos i ideològics. Aquestes transformacions també es produeixen en el camp de l'economia, amb el gran boom dels anys seixanta. En quinze anys hi ha un creixement de cent cinquanta mil persones i s'entra en un període de creixement moderat alt. Es torna a produir un gran boom en els anys noranta, mitjançant el qual amb la meitat del temps, en vuit anys, es torna a produir el mateix creixement demogràfic que en els quinze anys anteriors, és a dir, que el boom dels noranta ha tengut la mateixa magnitud, però en la meitat del temps.

UNA SOCIETAT DESCOHESIONADA

-Quin és el resultat de tot aquest creixement, al seu parer?

Pere Sampol Mas (Montuïri, 1951) Enginyer tècnic industrial. Regidor de l'Ajuntament de Montuïri (1983). Portaveu del Grup Parlamentari PSM-EEM (1991-1995). Vicepresident del Consell Insular de Mallorca (1995-1999). Vicepresident i conseller d'Economia, Comerç i Indústria del Govern de les Illes Balears en l'actual legislatura que acaba.

-Una societat descohesionada, en els aspectes socials, tant a nivell d'illes, vint anys d'autonomia no han servit per cohesionar les illes, com des del punt de vista de col·lectius d'immigrants que ens han duit a una societat terriblement complexa. No només hi ha el bloc de residents i els immigrants de l'Estat espanyol, sinó que n'hi ha centreeuropeus, sud-americans, magribins, etc. Hi ha descohesió social i desequilibris territorials i econòmics. Un creixement concentrat en zones turístiques i en uns sectors econòmics molt claus, com el de serveis i el de la construcció, en detriment d'altres sectors, com és l'industrial i l'agrícola i hem vist com els treballadors d'aquests sectors eren engolits pel sector serveis.

-Com es pot integrar socialment, laboralment, lingüísticament aquesta gran quantitat d'immigrants?

-Aquesta situació obliga a una gran despesa social, sobretot, si tenim en compte que arrossegam un dèficit d'inversions en serveis públics essencials. El principal per cohesionar aquesta societat és garantir a la població la universalització dels serveis bàsics, per exemple, sanitaris. Tothom s'ha de sentir emparats pels drets de la societat del benestar com a passa prèvia per promoure una integració social i cultural, a partir d'un tronc comú, que ha de ser la llengua i la cultura pròpies d'aquesta terra, és a dir, la interculturalitat. S'ha de reforçar la identitat comuna a partir d'una realitat cultural permeable a les altres cultures que ens poden enriquir, però mai no es pot substituir, perquè llavors es produiria un procés de colonització. És a dir, integració en els aspectes socials, culturals i econòmics. Aquesta darrera més difícil, perquè la nostra estructura econòmica té un defecte que sobresurt per damunt de tots els altres que és l'estacionalitat. La diferència entre els llocs de feina en temporada alta i baixa condiona la mitjana salarial, les cotitzacions de jubilació, el mercat laboral... que és precari. Això es veu amb la temporalitat creixent dels contractes laborals i, per tant, no dona una estabilitat laboral i dificulta la integració, perquè el treballador sempre es troba en posició de precarietat.

-Quines polítiques actives es poden dur endavant per cohesionar aquesta socie-

tat en els aspectes que vostè esmenta-

*-*Vegem algunes possibles solucions. Quins són els reptes de les administracions a partir d'ara? Hi haurà d'haver una despesa social molt important. Això condicionarà totes les polítiques pressupostàries. S'haurà de continuar invertint en educació. Som la comunitat autònoma amb més creixement de població escolar i s'ha de seguir invertint en centres, en capital humà, aquesta legislatura s'han contractat mil tres-cents nous professors, professorat de suport, per atendre aquesta complexitat dins les aules. Inversions en sanitat, hem heretat les pitjors ràtios quant a llits públics a hospitals, quant a metges per habitant. I polítiques de benestar social per atendre una població major, donar prioritat al que són les noves tendències actuals, com la possible assistència en el domicili, centres de dia, etc.

LA POLÍTICA CULTURAL

-Quines polítiques s'han de fer en matèria cultural?

-En referència a l'idioma hi ha d'haver polítiques transversals, especialment per afavorir l'idioma, però també s'ha d'ajudar a divulgar la realitat social i cultural, les tradicions i els costums d'aquesta terra i fer que els immigrants se sentin identificats amb la seva nova realitat. I no només això, sinó que se sentin participants de la nostra identitat. Aquesta descohesió, fins i tot entre els residents de les distintes illes, s'ha produït amb l'absència de mitjans de comunicació que ens informassin de les diferents realitats. És imprescindible un model audiovisual propi, ràdio i televisió, és absolutament necessari. Especialment un canal de televisió autònoma que permeti divulgar aquesta realitat, a partir de la nostra realitat, per implicar les empreses d'aquí que ja fan televisió, amb la intenció de fer una eina de comunicació, informació i formació.

-Quines polítiques econòmiques li semblen adequades?

-En el tema econòmic jo utilitzaria una paraula que ha de presidir totes les actu-

acions econòmiques: diversificació. Diversificació econòmica per tal de tenir una economia més equilibrada i de disminuir el pes relatiu dels serveis. Però això ha de començar per diversificar la mateixa oferta turística, perquè ens hem especialitzat excessivament en un model que ha funcionat, amb tots els problemes mediambientals i territorials, el de sol i platja. Però ja fa dotze o tretze anys, que Jaume Cladera, en aquell moment conseller de Turisme, va fer una diagnosi correcta en el sentit que hi havia un excés d'oferta que el govern del PP va estimar llavors en cinquanta mil places. En aquests dotze anys se n'han construïdes cinquanta o seixanta mil més. L'objectiu és diversificar l'oferta turística, és a dir, millorar l'oferta de sol i platja, això significa una aposta per la qualitat que han de fer els mateixos empresaris als seus establiments turístics.

No hem referenciat únicament a hotels sinó també a oferta complementària. I l'Administració pública ha de procurar que tot l'entorn turístic sigui el millor de la Mediterrània.

L'ECOTAXA PER DIVERSIFICAR L'OFERTA

-Com s'aconseguirà aquesta diversificació?

-Després d'aquest increment de qualitat de l'oferta, hi ha moltes oportunitats en turisme cultural, de natura, esportiu, que no s'han explotat i aquí entra en joc la filosofia de l'ecotaxa. No l'ecotaxa en ella mateixa, sinó la seva significació. Per a mi l'ecotaxa suposa el primer intent seriós en la història del nostre turisme de destinar uns recursos anuals, obligatòriament, per llei, a millorar la qualitat de l'oferta turística i també a crear tota una oferta cultural paisatgística, mediambiental, que pot diversificar l'oferta. Rutes de museus i sales d'exposicions, centres d'interpretació del nostre gòtic, la possibilitat de mostrar l'obra de tots els artistes plàstics que han quedat aquí, de tots els artistes que els segles XIX i XX han viscut a les Illes Balears. El senderisme, la visita a espais naturals, rutes prehistòriques, gastronòmiques, d'artesanía. En quatre o cinc anys tendrem una boníssima oferta que ens permetrà atreu-

re un altre turisme que pot coincidir amb la temporada baixa i que tindrà interès per nosaltres com a país. Endemés de passar unes vacances i de gaudir d'unes bones platges, li oferirem un país amb una oferta àmplia que li pot interessar.

-Més aspectes de la diversificació econòmica?

-La diversificació econòmica estricta passa per tenir en compte el sector agrícola i ramader, per la gran funció social i mediambiental que té. L'agricultura hauria de tenir la complexitat de tota la societat. Hem demostrat que la indústria tradicional s'ha consolidat i internacionalitzat i la clau és la innovació constant i la gestió de qualitat, és a dir, amb garantia de qualitat i disseny, per incorporar valor afegit al producte i internacionalització dins aquest mercat global, perquè les empreses han de tenir visió no només local, sinó universal.

En el camp industrial, la indústria tradicional comença a adquirir importància, i cada vegada ho farà més, sobretot la indústria agroalimentària. La posada de llarg de la indústria agroalimentària a la Casa Batlló a Barcelona significà obrir unes portes amb unes grans possibilitats.

LES NOVES TECNOLOGIES

-I les noves tecnologies?

-Hi veig un canvi important. Avui hi ha una dotzena d'empreses fabricants de programari i d'importants sistemes informàtics de gestió, especialment en el que és gestió de productes turístics, de sanitat i educació. Però també veig una necessitat de potenciar la indústria mediambiental, tot allò relacionat amb el reciclatge de residus i de les energies renovables. Encara queden dos subsectors més, en els quals hem començat a treballar fort, que són el sector del disseny, especialment el disseny de moda, que pot tornar a donar esplendor a la indústria tèxtil passada. No hem de recuperar la fabricació de teles, però la indústria del disseny ofereix unes grans possibilitats a partir que les Illes Balears són conegudes mundialment i això obre les portes als dissenyadors. I el sector de la indústria audiovisual que s'ha de potenci-

ar. La televisió autonòmica podria servir per arrossegar un conjunt de petites empreses que han fet inversions important en noves tecnologies i que tenen un ventall de possibilitats a partir que les Illes Balears ja s'han convertit en un gran plató cinematogràfic. Constantment veim al carrer com es roden espots publicitaris o sèries de televisió i aquesta indústria ha de tenir l'oportunitat de participar en tot això. Finalment s'ha d'ementar la indústria aeronàutica. Si a l'edat mitjana vàrem ser la capital de la indústria nàutica, on recalaven totes les embarcacions, on s'hi construïen i reparaven, avui tenim un aeroport situat estratègicament, amb uns dels majors trànsits d'Europa i

que no té un centre de reparació d'aeronaus. Això aquí és imprescindible, la construcció d'un hangar, per oferir a les companyies la possibilitat de reparar els avions i no només això, sinó que hauríem de tenir la vocació de ser un gran centre aeronàutic. Per això seria molt important la construcció d'un veritable campus aeronàutic, on hi hagués formació de pilots, d'auxiliars de vol, de tècnics mecànics de reparació d'aeronaus, etc. Tot això es podria fer des d'aquí i tal vegada Son Bonet seria un dels llocs més adequats, per ubicar aquest centre.

EL COMERÇ

-Quina política comercial troba que s'ha de fer?

-Hem de tenir en compte que el comerç a Balears té una importància econòmica molt grossa, perquè directament ocupa més treballadors que la mateixa hostaleria, si comptem els autònoms. Juga un paper fonamental en l'estructura social i fins i tot en l'estructura urbana de les ciutats i poblacions. Som una societat mediterrània que s'ha caracteritzat per fer molta vida al carrer entorn d'una activitat comercial.

Les darreres dècades s'ha produït el fenomen d'implantació de grans superfícies comercials i la implantació de centres d'oci als afores de les poblacions. Això té un efecte urbanístic demolidor que és la desertització comercial de les ciutats i d'oferta lúdica i d'oci. Restauració i bars emigren cap a aquests complexos. Això genera problemes d'inseguretat ciutadana, problemes de trànsit.

Obliga a fer més autovies..., en definitiva, aquests hàbits comercials destrueixen un model de societat que és prioritari que conservem.

EL MODEL DE CREIXEMENT URBANÍSTIC

-Grans centres comercials als afores, habitatges unifamiliars...

-Tot això va en contra del transport públic, afavoreix el transport privat. Uns canvis d'hàbits que crec que hem de combatre. A vegades he tengut discussions amb gent progressista que em diu que defens el botiguer, una figura ultraconservadora, quan en realitat ser modern és una altra cosa. Però jo crec el que deia abans, no crec que haguem d'anar a un model molt consumista que des de l'esquerra hem de combatre.

-Un botiguer pot ser un element de dinamització social, com una llibreria pot ser un element de dinamització cultural, donen vida a les ciutats.

-Efectivament, llibreries, restaurants petits... Per exemple, a qualsevol barriada de Roma per on et passegis hi ha comerços, restaurants petits, botigues.

-No fa falta anar tan enfora, Sant Sebastià, Saragossa, Pamplona, Vitòria, Barcelona, han conservat el seu caràcter.

-Sí, han conservat el que tenien.

-Li volia plantejar el tema de la gestió aeroportuària.

-L'aeroport en el cas d'unes illes és la principal i quasi única porta d'entrada que hi ha. Des del punt de vista nacionalista tenir la clau de la porta és importantíssim i molt més davant els anuncis de qui en aquell moment era ministre de Foment, Arias Salgado, que llavors va anunciar una privatització en bloc dels aeroports espanyols. Això suposava que en el cas de Balears en conjunt ni Administració pública ni empresaris, no teníem capacitat econòmica d'accedir a aquest concurs i guanyar la gestió dels aeroports. Amb el perill que la clau de la porta passàs a mans d'un capital que tengués els interessos econòmics a les antípodes, que no estàs interessat o no do-

nàs prioritat en la gestió d'aquest aeroport... A partir d'aquí va sorgir una gran reacció, abanderada per Balears que inicialment varen secundar Canàries i Catalunya, i al final la majoria de les comunitats autònomes, que demanaren el traspàs de la gestió aeroportuària. Crec que la competència hauria de ser de titularitat pública, encara que la pogués gestionar la iniciativa privada. El model català era a través de les cambres de comerç i podria haver estat perfectament vàlid, però a partir de la filosofia que no hem de perdre mai el control de l'aeroport, perquè eventuais competidors turístics podrien tenir la propietat de l'aeroport. A partir de la gestió de l'aeroport, a més, es podria iniciar aquesta potenciació de la indústria aeronàutica de la qual parlava abans. Si no tenim l'hangar és per pressions d'Iberia que no està interessada, perquè vol rendibilitzar el seu de Madrid. Però amb una AENA autonòmica, ja faria temps que en disposariem.

INVESTIGACIÓ I DESENVOLUPAMENT

-Ha fet una referència a l'R+D, em podria explicar un poc més quin és el plantejament quant a investigació i desenvolupament del seu partit?

-Una vegada més hem de dir que som a la coa quant a recerca i innovació, malgrat un esforç important que han fet les empreses industrials i que comencen a fer les empreses de serveis. Això té una explicació, en primer lloc perquè som una economia bàsicament de serveis i en segon, perquè tenim una universitat jove. Per tant, la tradició en recerca s'ha iniciat fa pocs anys. Des del Govern s'ha fet una aposta molt clara per la innovació, s'ha creat la Conselleria d'Innovació i Energia. Això demostra una voluntat d'apostar per aquest sector i en segon lloc conjuntament les conselleries d'Innovació i d'Economia, Comerç i Indústria han aprovat el Pla d'innovació. En tercer lloc s'ha creat l'Institut Tecnològic del Calçat i el de la fusta i el moble. Ara treurem un programa de beques perquè els estudiants puguin realitzar pràctiques en aquests instituts. Ha començat a funcionar el Parc BIT, amb un viver d'empreses que completarà el d'Inca en el Centre Europeu d'Empreses Innovadores. En els programes anuals hi ha un esforç molt important per estimular la innovació. També

des de l'Institut d'Innovació Empresarial es potencia la certificació de les empreses en sistemes de qualitat. En definitiva, la clau de l'èxit de petites empreses recau en tot això, una gestió de qualitat, incorporació del disseny, que forma part de la innovació i la internacionalització.

-I el sector turístic?

-També s'hi incorpora. Recentment es va firmar un conveni per introduir una gestió de qualitat mediambiental i per comercialitzar els productes per Internet. La societat de les Illes Balears desperta i respon molt bé al repte que suposa la necessitat d'innovar.

-Com troba que s'ha d'enfocar el tema territorial. Com s'ha d'ordenar el territori a aquesta nova societat?

-Al territori és on es visualitzen més els diferents models dels partits polítics i sobretot quan miram als municipis. És evident que hi ha diferències abismals entre el model territorial de Calvià i el de Marratxí, on hi ha intervingut Unió Mallorquina, o de Llucmajor, del PP, o el d'Artà, amb independents del PSM o el de Sóller amb un pla impulsat pel PSM. Quan anem cap a instàncies supramunicipals aquests models també xoquen.

-Llavors quin és el repte en aquest moment en matèria territorial?

-D'una banda preservar el territori. Això és funció del Pla territorial de cada illa, competència dels consells insulars. Aquesta preservació ha de suposar la impossibilitat de crear nous nuclis urbans, de fer més urbanitzacions, i poder desclassificar tot el sòl urbanitzable que suposi crear noves urbanitzacions. I ha d'intensificar la protecció del sòl rústic en especial per protegir el sòl rústic d'interès agrícola o paisatgístic. Llavors hi ha un segon objectiu que és moderar la velocitat de creixement i l'instrument en aquest cas seria la Llei de regulació del creixement urbanístic. En aquest moment de desacceleració pot semblar absurd parlar de moderar el creixement urbanístic, però aquest moment passarà, passarà la Guerra d'Iraq i tornarà a haver-hi cicles expansius. Aleshores aquest instrument ha de servir per evitar que qualsevol municipi esgoti la capacitat de creixement que preveu el seu planejament per a quinze o vint anys vista, en tres o quatre... com ha passat aquests darrers temps. Hem vist com un ajuntament aprovava un sostre de població a quinze anys vista i en cinc anys hi arribava. Aquests dos instruments són necessaris. La veritat és que aquest model s'ha pogut aprovar a Menorca, amb un consens de totes les forces progressistes, és en una fase avançada a Eivissa i a Mallorca xoquen els dos models. L'Avanç del Pla territorial aprovat amb els vots del PSOE i d'UM, amb l'abstenció del PP i el vot en contra d'Esquerra Unida-Els Verds i del

PSM, aquest model podríem comparar-lo a Los Angeles.

CALIFÒRNIA I HONG KONG

-Algú ha dit que això semblaria Hong Kong?

-A vegades s'ha dit que Mallorca no ha de ser Hong Kong, en construcció intensiva i en altura... però a canvi es dissenya un model californià, un gran nucli urbà i tot el territori amb vocació urbana, amb grans xalets a parcel·les de quinze mil metres. Ni un model ni l'altre. Hem de defensar una estructura de poblacions mediterrànies i, sobretot, a partir d'una constatació que surt de la polèmica, en la influència de la manca de sòl sobre el preu de l'habitatge. Curiosament el preu de l'habitatge també ha crescut a comunitats autònomes on no tenen moratòries i allà on tot el sòl té vocació urbana, a partir de la modificació de normativa del PP. Segurament els mecanismes que fan pujar el preu de l'habitatge són uns altres, possiblement és perquè la borsa no ofereix res als inversors, els interessos bancaris no donen rendiment i la compra d'habitatges ha estat el refugi del capital i això ha provocat una major demanda que oferta. Aquí, a més a més, hi ha quaranta mil cases desocupades únicament a Mallorca i es tracta que aquestes cases entrin en el mercat ja sigui en venda o lloguer. Promoure la rehabilitació, s'han incrementat els pressuposts per a la rehabilitació i aquí comença a haver-hi iniciatives per incentivar els lloguers mitjançant penalitzacions o bonificacions fiscals als propietaris per estimular que les cases entrin en el mercat de lloguer.

-S'ha fet ja alguna experiència per incentivar el lloguer?

-Hem fet una experiència a Campanet. Dins les iniciatives per estimular el lloguer un dels inconvenients és les poques garanties que reben els propietaris del compliment dels contractes per part dels llogaters. Una de les possibles iniciatives és la creació d'un banc d'habitatge, gestionat per una empresa pública, o per un consorci entre diferents administracions. Hi haurien de participar els ajuntaments, i aquesta és l'entitat que ofereix garanties davant el propietari. En certa manera avalaria el llogater i es faria càrrec dels possibles desperfectes. Amb això

es podria generar una borsa important per facilitar l'entrada al mercat de moltes d'aquestes cases actualment buides. També incrementar els habitatges de protecció oficial, dins aquesta legislatura s'han començat devers 2.500 habitatges nous i ja s'han aprovat desgravacions fiscals importants, especialment per a joves fins a trenta-tres anys i les ajudes directes per a reformes, rehabilitació i adquisició d'habitatges.

-Pensa vostè que aconseguir un concert econòmic amb l'Estat és una possibilitat real?

-He d'admetre la dificultat, però és una possibilitat real des del moment que està inventat i que dins l'Estat espanyol ja hi ha Navarra i el País Basc que el tenen, encara que a partir d'uns drets forals, però nosaltres podríem argumentar drets històrics i el fet geogràfic de les Illes Balears. Som els que tenim el tret diferencial més gran, perquè als temes d'història i d'identitat s'afegeix el fet insular. És un tema de voluntat política en el marc d'un Estat espanyol on s'ha de fer molta de pedagogia. Hem de reconèixer que la política tan agressiva del PP contra els nacionalismes, secundada pel PSOE, ha fet ressorgir els problemes ancestrals d'Espanya que no són altres que la incomprensió del fet diferencial que mai no ha estat admès per l'Espanya castellana.

El que és evident és que per a Balears ja és insuportable l'aportació neta a l'Estat espanyol que supera el 10% del PIB. Això únicament ha estat sostenible perquè la nostra economia ha estat molt forta i ha generat una riquesa important. Però aquesta aportació neta a l'Estat ha significat un dèficit d'inversió pública històric que es remunta als anys seixanta i que ens ha situat a la coa quant a serveis i infraestructures i que ens ha obligat a una pressió fiscal superior de la que tenen la gran majoria de comunitats autònomes. Aleshores, únicament hi ha la solució del concert.

-També es pot repartir millor l'IRPF.

-Sí, però jo som més partidari dels controls dels impostos que graven el consum,

sobretot l'IVA i els impostos especials. Aquesta és la manera que la recaptació fiscal sobre els turistes es pugui reinvertir en infraestructures que consumeixen els mateixos turistes. Aquest és un tema que no hem pogut fer entendre a les autoritats espanyoles i és que aquí, endemés de la població resident tenim una població flotant de seixanta o setanta mil treballadors de temporada, a més dels onze milions de turistes que ens visiten i això obliga a sobredimensionar les infraestructures. Un municipi de cinc mil habitants ha de construir depuradores i carteres per a quaranta mil habitants i xarxes d'abastament i sanejament d'aigua. Endemés hi ha una dispersió de nuclis de població que fa que les economies d'escala fracassin.

-També s'ha d'afegir l'assistència sanitària.

-Vàrem rebre les competències en sanitat amb les ràtios pitjors de tot l'Estat, però una vegada construït Son Llàtzer, reformat l'Hospital de Son Dureta i construït l'hospital d'Inca i el de Maó, encara serem a la coa quant a llits públics d'hospital respecte de la població resident, sense

comptar la població de treballadors de temporada i els turistes. No hem d'oblidar que els europeus majoritàriament tenen convenis amb l'Estat espanyol i tenen dret a una assistència gratuïta. Sanitat és un tema, ordre públic un altre, hi ha dues-centes vacants de policies no cobertes. Imagini què pot suposar no disposar d'uns serveis de qualitat i també començar a tenir problemes d'inseguretat ciutadana a una societat turística. I aquesta situació no només necessita polítiques policiaques, sinó també polítiques preventives amb inversió en polítiques socials. La delinqüència està provocada per la marginació social. Diuen que som rics, i som els que hem generat més riquesa, però els pressuposts de les administracions públiques de Balears són dels més pobres. Els pressuposts per càpita si comptem la població treballadora són els més baixos. Els salaris són els més baixos, pensions baixes, població universitària baixa. I a tot això s'ha de posar un remei.

"L'ecotaxa suposa el primer intent seriós en la història del nostre turisme de destinar uns recursos anuals, obligatòriament, per llei, a millorar la qualitat de l'oferta turística i també a crear tota una oferta cultural paisatgística, mediambiental, que pot diversificar l'oferta"

Entrevista a Catalina Cirer

Les intuïcions de la candidata

Constanza Forteza

Catalina Cirer es declara completament urbana, cent per cent palmesana. Mai no ha viscut fora de Palma, "cosa que es pot dir que és una pobresa, perquè, com es diu, no he vist món". Però, segons afegeix, "també és cert que sempre he gaudit de la meua ciutat i no he hagut de patir l'enyorança". És difícil arrancar a la candidata del PP a la batlia de Palma compromisos concrets amb

relació als temes calents de la ciutat, llevat de la promesa de creació d'una regidoria específica per resoldre els problemes de l'habitatge, de reformar el Pla de mobilitat i la idea d'impulsar una "revolució cultural" que, en funció de les seves paraules, sembla tenir més relació amb omplir de gent els carrers -"no hi ha res més decebedor que Palma els diumenges"- que no amb una ambició lli-

gada a les idees. Cirer indica que, si és el cas, ocuparà tranquil·lament el lloc de cap de l'oposició, mentre destaca no saber fins a quin punt influirà en els resultats electorals el conflicte bèl·lic que angossa el món. Amb relació a l'altre conflicte, el de l'enfrontament amb José María Rodríguez, mesura amb precisió les paraules, per no sortir, com ja va fer un cop, del guió del partit.

-Com ha començat la seva campanya?

-Vaig accelerada, realment accelerada. Fa més de vint anys que faig campanya, però, és clar, no com a candidata a la batlia de Palma. I sí, he de dir que és molt més fàcil, però molt més fàcil, anar darrere, no ser protagonista. I, la veritat, si hi ha alguna cosa a dir d'aquesta campanya és que tots han començat molt prest. En el mes d'agost Antoni Roig ja tenia tanques publicitàries com si les eleccions fossin al cap de dos dies. Era com una cosa estranya anar amb aquesta força.

-Com a candidata vostè va protagonitzar un conflicte sonat, que va acabar amb la retirada del senyor José María Rodríguez de les llistes municipals. A pesar de totes les especulacions, vostè encara no ha dit realment per què, les raons de fons, d'aquesta opció. Quina estratègia hi havia quan es va decantar per fer la llista amb l'absència d'aquesta persona?

-Ni va ser una batalla ni va ser un conflicte, ni tampoc no hi havia cap estratègia. No era una lluita de poder. Si s'ha donat aquesta imatge s'ha de dir que aquest no era l'objectiu, això no es perseguia. El que va ocórrer és que es va publicitar, es va fer pública, una petició. Una petició que va sortir del marc on havia de ser, el partit, i que havia transmès la candidata, Catalina Cirer. Únicament i exclusivament això. Es tractava de posar damunt la taula, o de fer explícita, aquesta decisió, que jo entenia estava legitimada a fer com a candidata. Però mai en clau de lluita ni de qüestionar cap dels càrrecs de José María Rodríguez dins el partit, dins el respecte profund a la jerarquia del partit. José María Rodríguez, ho he dit abans i ho dic ara, és una persona completament necessària per a Catalina Cirer i per a la resta de candidats, perquè és el secretari general del partit i president de Palma.

LA LLISTA DE LA CANDIDATA

-Tan evident és que no va qüestionar el paper de José María Rodríguez dins el partit com que no el volia dins la gestió futura de l'Ajuntament de Palma. Quin tipus de raonament hi havia darrere?

-Els raonaments s'exposaren al seu moment en el marc del partit. Si alguna cosa va ser incorrecta és que això sortís del marc del partit i que es fes públic en els mitjans de comunicació. Aquesta és l'única incorrecció que em puc atribuir o l'única culpa, entre cometes, que puc assolir en aquest cas.

-Però més important que l'episodi en ell mateix és el seu signifi-

cat, és a dir, "vull fer una determinada gestió al municipi i aquesta persona pot ser l'impediment".

-No, no, no era cap impediment. Només es tractava d'una presa de decisió pel que fa a la configuració d'una llista, amb relació a allò que pretén una llista, per ventura una llista de renovació, tot i que aquesta pot ser que no sigui la paraula..., però sí, configurar un altre tipus de llista..., i va ser una incorrecció que sortís del marc del partit. No és normal que es provoquin aquestes situacions, perquè hi ha més llistes i més persones..., i si per cada moviment d'una persona hem de provocar aquest rebombori..., és que és clar, ens haguéssim hagut de posar a fer-les fa dos anys.

-Però aquí hi havia una sèrie d'ingredients bastant espectaculars: Catalina Cirer té una popularitat i José María Rodríguez més aviat duia una càrrega d'impopularitat.

-Jo no crec que sigui impopular. Jo crec que és una persona que ha fet una feina que hem de reconèixer, un treball que tothom li reconeix. Una altra cosa és l'aire que vulguis imprimir a una llista.

-Bé, un candidat té dret a dir sobre les persones que l'acompanyen?

-És bàsic, l'equip sempre ha de tenir les característiques de la llista de Catalina Cirer. I, després, sempre han de ser persones del Partit Popular a Palma.

-A pesar que no vol entrar en el fons de l'assumpte, és d'imaginar que ha llegit els elogis que va merèixer el seu cop damunt la taula.

-La gent ha magnificat un fet, de la mateixa manera que, des d'una altra posició, altres han criticat les formes o han dit: "mira, aquesta, quines pretensions té, quina indisciplinada". Jo crec que s'ha magnificat, no és una cosa ni l'altra. És una cosa molt més normal i molt més lògica dins l'àmbit democràtic d'un partit. És al partit on ens hem de dir les coses i discutir. Per tant, ja dic, la incorrecció va ser sortir d'aquest àmbit. I res més, perquè és propi dels partits discutir i posar-se d'acord, cosa que, gràcies a Déu, feim cada dia. De vegades, du la seva feina, però som membres del Partit Popular.

-Tampoc no és cap drama que els temes surtin d'una manera tan explícita dels partits. Al cap i a la fi, acaben per sortir igualment.

-Sí, és clar. Però els àmbits de decisió, en matèries d'aquest estil, han de ser interns. Això és el més recomanable, el partit és l'àmbit on s'han de tractar aquestes qüestions, és el lloc on dir les coses, no s'ha d'haver de recórrer a mecanismes externs. Això és clar. Però bé, si em troben valenta, estic encantada, tot i que pens que realment tot això no em fa ni més valenta ni més covarda.

-Tampoc no és normal entre els polítics, per molt que vostè ara li llevi importància, plantar-se i dir "o això o me'n vaig".

-La meva responsabilitat és Palma. A mi em plantejaren el mes

de juliol que fos candidata a Palma. El meu repte és Palma i tot m'ho vaig plantejar en aquesta clau, de manera que totes les decisions que havia de prendre s'havien d'adoptar en funció d'aquesta clau, i prendre les determinacions que consideràs més convenients per a la meua ciutat i per als ciutadans. I no hi ha altra motivació ni altra estratègia ni res més. La clau de l'activitat política de Catalina Cirer és Palma. I no hi ha res més prioritari.

LA POSSIBILITAT DE SER CAP DE L'OPOSICIÓ

-D'altre costat, vostè abandona la Delegació del Govern, un lloc important, i s'arrisca perquè amb l'opció a la batlia de Palma pot acabar sent cap de l'oposició durant quatre anys.

-És evident. Poden passar dues coses: o ser la batlesa de Palma o ser una brillant cap de l'oposició. Perquè jo sí que tenc la seguretat de ser, almenys, cap de l'oposició amb més vots que cap altre partit amb possibilitat de governar. El meu pensament, la meua idea i la meua il·lusió és guanyar per al meu partit, però, en un altre cas, Palma i els seus ciutadans es mereixen que una persona que creu en les possibilitats de la ciutat i en el projecte que presentam, faci allò que els ciutadans diguin, si ells volen que defensi aquest projecte des de la batlia, ho faré des de la batlia, i si volen que sigui des de l'oposició ho faré des de l'oposició. La meua lluita és a favor d'un projecte. Si em toquen quatre anys des de l'oposició hi estaré amb tota la dignitat del món, perquè serà allà on em volen els ciutadans. I tenc clar que ha de ser així, seré un cap d'oposició més important que el de qualsevol altre partit. Tot considerant el cas hipotètic, una hipòtesi llunyana, perquè si faig feina és amb tota la il·lusió de ser batlesa. I si estic a l'oposició serà amb un aval electoral que sempre serà més gran que el de qualsevol partit que es conformi a governar amb un pacte. Els resultats sempre són incerts, però hi ha una base sociològica, hi ha un electorat del Partit Popular. Però bé, la possibilitat d'acabar a l'oposició hi és. Hi ha altres candidats, com per exemple Ruiz Gallardón, al qual li han demanat si serà cap de l'oposició i ha dit que no. Hi ha persones que ho tenen més difícil d'assolir, jo ho seria amb tota la il·lusió. Jo me'n vaig anar de la Delegació sense cap vacil·lació, quan m'oferiren anar de candidata de Palma és que no vaig tenir cap dubte. Per a una persona de Palma, crec que no hi ha cap repte més interessant i il·lusionant que concórrer a la batlia de la teua ciutat. I, a la política, quan t'hi dediques completament, no hi ha un lloc gran i un lloc petit. És que no va en funció del lloc. Si som batlesa, el meu lloc serà per darrere del delegat del Govern, ell serà excel·lentíssim i el batle és il·lustríssim..., però no és això, la política és fer feina per als ciutadans i no hi ha lloc on es pugui fer més feina o tenir més contacte amb els ciutadans que a una batlia. La resta és pura anècdota.

"Jo vaig manifestar, i ho mantenc, que només hi havia dues persones amb possibilitats de ser batle: una, és Catalina Cirer, i l'altra, si el PP no guanya la majoria absoluta, és Eberhard Grosske"

-En una de les primeres declaracions que vostè va fer va destacar que, entre els partits de l'esquerra, hi havia un "tapat", tot donant a entendre que, de reeditar-se el Pacte de Progrés a l'Ajuntament de Palma, governaria com a batle el candidat d'Esquerra Unida.

-A aquesta comunitat hem vist fets insòlits, hem vist que es va nomenar president del Parlament, la segona màxima autoritat de la nostra comunitat, una persona que ni tan sols no va treure l'acta de diputat. Quan això succeeix et pots esperar que passi de tot en funció dels pactes. Per tant, quan vaig dir això només expressava un punt de vista, o una opinió, o una intuïció femenina..., jo vaig manifestar, i ho mantenc, que només hi havia dues persones amb possibilitats de ser batle de Palma: una és Catalina Cirer, si guanya per majoria absoluta el Partit Popular, i l'altra és Eberhard Grosske si el Partit Popular no guanya per majoria absoluta i es consolida un pacte. I, la veritat, si parlem de sacrificis, si ens referim al que jo hagués pogut fer en deixar la Delegació de Govern, en el cas d'Eberhard Grosske també és patent que assoleix un risc. Això si els polítics podem parlar de sacrificis, que mai no ho podem fer, però, per dir-ho gràfic, entre cometes.... I això en funció del que em diu la meva intuïció, perquè, ja pot comptar i suposar que mai no he parlat amb cap partit perquè em conti la seva estratègia. Ja es veurà, perquè ara la meva feina és una altra, la meva feina és anar a tope per aconseguir la batlia de l'Ajuntament de Palma per al PP. És una simple percepció.

MODIFICAR EL PLA DE MOBILITAT

-Pel que fa al tema de trànsit és cert que hi ha un pla de mobilitat que parla de potenciar el transport públic i el transport no motoritzat, però la realitat és que les bicicletes difícilment poden circular si no tenen circuits i, a la vegada, que la política d'aparcaments que s'ha fet és per dur més cotxes que cerquen estacionament al centre. Pensa modificar aquests plantejaments?

-Bé, s'han fet aparcaments en diversos llocs de la ciutat que possibiliten que els cotxes tinguin un lloc on quedar. Encara queda espai per fer aparcaments tant a barriades com al centre, a Santa Ponsa n'hi ha un, se'n projecta un altre a Antoni Maura, que s'ha de veure si és viable o no, però tot això no basta. La política d'aparcaments ha d'anar acompanyada d'una línia d'autobús urbà gratuït, en aquest cas la línia ha de ser gratuïta, s'ha d'estudiar com introduir dins la ciutat el transport alternatiu, com beneficiar el transport de dues rodes, de bicicletes i motos, i el transport públic, com podria ser pensar en la possibilitat d'una línia de tramvia. Veure quina viabilitat té. El Pla de mobilitat és important, però també és important la llibertat de desplaçament de les persones. No pots obligar la gent a anar a peu, de manera que s'ha d'intentar que els cotxes no col·lapsin la ciutat però, a la vegada, donar alternatives al transport. La línia 2 és un bon exemple, perquè si a la gent li dones una freqüència i una comoditat, s'hi apunta.

-D'arribar al cas, s'atreviria a plantejar mesures dràstiques per restringir el trànsit al centre com s'ha fet a altres ciutats europees?

-A curt termini no es planteja cap mesura radical. Jo, en aquests quatre anys de legislatura no pensaria en cap mesura radical, més aviat consider que s'han de fer altres coses, una revisió a fons del Pla de mobilitat i aplicar mesures addicionals. Després, d'aquí a quatre anys, veurem si això ha donat el seu fruit o si continuem en una situació de cada vegada més trànsit o de cada vegada més col·lapse. Farem estudis de viabilitat, però de mo-

ment jo no hi pensaria en aquest tipus de qüestions.

-Destaca la seguretat com una de les seves prioritats, però els altres partits diuen que el punt feble de Catalina Cirer és, precisament, no haver resolt, a la Delegació del Govern, el problema de la seguretat ciutadana.

-Aquesta és només l'opinió d'alguns. Jo estic molt satisfeta de la meva feina a la Delegació del Govern. A més, vull dir que Palma és una ciutat segura i d'això n'estic convençuda, tot i que és evident que les coses poden millorar. Hi ha un increment de la inseguretat que és molt semblant al de la resta de ciutats espanyoles de les mateixes característiques que Palma. Què és el que volen els ciutadans? Volen una sensació de seguretat, i aquesta tasca és important. No té res a veure la feina a la Delegació de Govern i la de l'Ajuntament de Palma amb relació a aquest tema, perquè, de l'ajuntament depèn la Policia Local. La Policia Local és un cos molt nombrós i, per tant, serà un privilegi poder coordinar uns efectius i unes instal·lacions importants, amb els quals pots determinar i definir què pots i què vols fer. Perquè, en el cas dels cossos nacionals de seguretat, se segueixen sempre les pautes marcades a nivell nacional. Però, a Palma, pots decidir com distribuir els efectius, on vols crear una Policia de barri, decidir quins són els punts més calents a la ciutat. I això permet fer-ho en funció de la ciutat, cosa que no pot fer cap delegat del Govern del territori espanyol. La seguretat hi és, i aquesta confiança l'hem de traslladar al ciutadà. I com s'aconsegueix això? El ciutadà necessita tenir devora, i conèixer, el seu policia, necessita identificar aquesta figura, tenir-li confiança, i que li respongui quan li trasllada alguna cosa. És l'única manera. S'ha de consolidar la figura del policia de barri i fer un estudi específic sobre els barris, la seva evolució poblacional, els moviments que hi ha hagut de població a la nostra ciutat. Palma és la ciutat que, en els darrers anys, més ha crescut en població, ha desbancat Bilbao. Per tant, n'hem de ser conscients, ens hem d'adaptar a aquesta situació. I la seguretat no és un tema estàtic, no pots planificar a deu anys vista, has de determinar on hi ha moviments de població, la configuració d'aquests moviments, quins són els punts que canvien. I la Policia Local és importantíssima a l'hora de garantir la qualitat de vida, a l'hora de fer complir les normatives de renov, les ordenances en matèria de neteja i de seguretat viària. Són punts bàsics a l'hora de garantir la qualitat de vida dels ciutadans.

"L'objectiu és crear una regidoria específica per tractar el problema de l'habitatge"

-Quan parla de fer complir la normativa de renov, es refereix realment a un compromís? Perquè aquesta és una tasca pendent, i enverinada, de l'actual ajuntament.

-Sí, és clar, m'hi comprometo, tot i que la realitat és complexa. El compromís de Catalina Cirer és garantir la qualitat de vida dels ciutadans.

-Què opina de les preses de posicions a favor de la legalització de la prostitució que fan diversos partits i institucions aquests dies?

-La prostitució no s'ha d'associar a la delinqüència, tot i que hi pot haver una incidència, però no es pot associar directament. Jo crec que hem d'arribar a una regularització de l'activitat, no no-

més pels ciutadans, que més que patir una inseguretat pateixen una incomoditat, tema que també s'ha de tractar, però hem d'impulsar una regularització que beneficiï el col·lectiu d'homes i de dones que es dediquen a aquesta activitat, donar-los garanties, tant econòmiques com sanitàries. Evidentment, els veïnats són peces importants, però també les persones que exerceixen la prostitució.

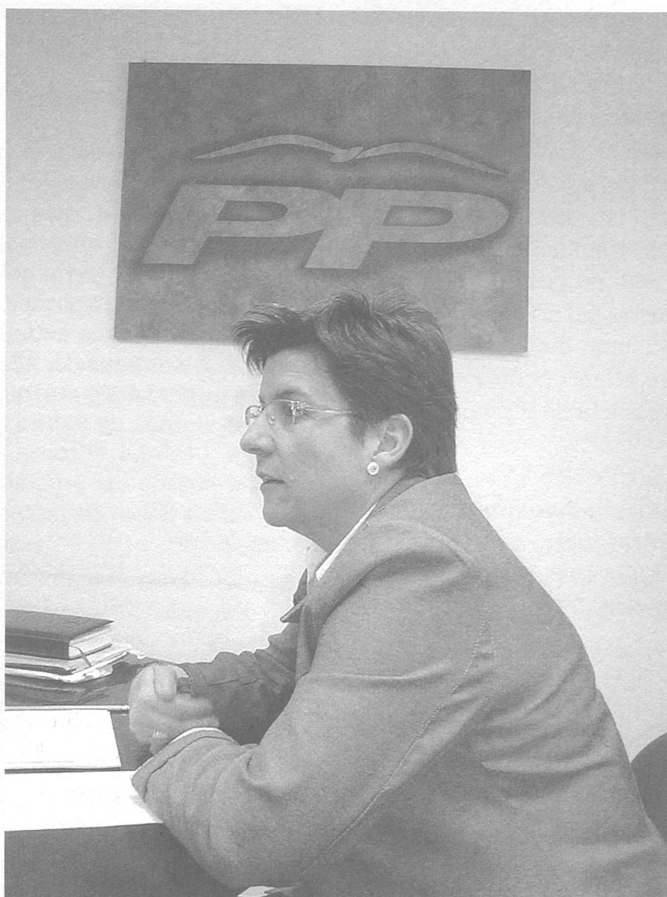
-Vol dir que, al contrari que a altres ciutats, el seu interès preferent no serà garantir l'allunyament de la prostitució, davant les queixes dels veïns?

-Bé, jo residesc a una zona on vivim amb aquesta situació. I la veritat és que el tema no s'ha de tractar amb doble moral, hi ha prostitutes perquè hi ha clients, perquè si no hi hagués clients no hi hauria aquesta activitat. A mi em fa gràcia que, de vegades, critiquin això sense tenir en consideració l'altra part. Hi ha una sèrie de persones, dones i homes, que es dediquen a aquesta activitat perquè hi ha clients. Fan la seva feina, una activitat per poder viure. I també hi ha el tema de la immigració, a la Porta de Sant Antoni, a les Avingudes, en gran part són gent que no són d'aquí i, per tant, darrere també hi ha un altre problema. I no el consider un problema de seguretat, jo mateixa he passat amb el cotxe a dos-cents metres, i a ningú no li passa res. És un problema social i la qüestió és més d'atendre aquestes persones i de resoldre, a partir d'aquí, el problema social. Al marge que difícilment es pot actuar amb unes persones que lliurement són al carrer. L'ajuntament sí que pot actuar en el tema dels locals que tenen una llicència d'activitats, on, en combinació amb la Inspecció de Treball, es pugui assegurar que les persones que hi treballen tinguin unes condicions determinades.

UNA REGIDORIA D'HABITATGE

-Com valora la proposta socialista d'ajudes directes per accedir a un habitatge?

-Em sembla purament electoralista. Donar una quantitat fixa a les persones que volen accedir a un habitatge em sembla merament electoralista. Quina és la proposta de Catalina Cirer en matèria d'habitatge? En primer lloc, crear una regidoria específica adreçada a aquest tema, que cerqui l'equilibri entre oferta i demanda. Hi ha una oferta, però també hi ha demanda que no es pot cobrir amb aquesta oferta, perquè té uns preus excessius i unes condicions que no responen a allò que es vol. L'habitatge, a més, no ha de ser sempre en propietat, pot ser en règim de lloguer. I tampoc no hem de parlar sempre d'habitatge nou, hi pot haver ajudes per a la rehabilitació d'habitatges construïts, ajudes

que poden estar a l'abast dels col·lectius amb problemes per a l'adquisició d'un habitatge. Hi ha col·lectius que, bàsicament, em preocupen, que són els que volen accedir a la seva primera llar, o persones majors que necessiten habitatges en unes determinades condicions, perquè necessiten ajuda i no tenen família; per a aquests casos, es pot pensar en habitatges que poden ser més petits, o habilitar lloguers molt baixos perquè hi puguin accedir persones amb escàs poder adquisitiu. Llavors, hi ha d'haver maneres de donar suport, o d'avaluar, a través de convenis amb entitats financeres, l'accés a l'adquisició d'habitatges, de manera que l'entitat financera doni el cent per cent del préstec.

-Però l'Ajuntament de Palma no s'ha caracteritzat fins ara per aportar un gran percentatge d'habitatges de protecció social, és un dels ajuntaments que menys n'aporta.

-L'Ajuntament de Palma té Patronat Municipal de l'Habitatge que té uns habitatges específics i que ha duit a terme unes promocions per a uns col·lectius específics. Potser no siguin uns habitatges de cent metres quadrats per a famílies amb tres fills, però sí per a matrimonis joves, o persones majors, habitatges de devers quaranta metres quadrats. I crec que aquesta línia s'ha de continuar. En especial amb una regidoria específica que faci feina en aquest tema i que examini el mercat i impulsi aquest equilibri entre l'oferta i la demanda. Més que actuacions puntuals i concretes que poden ser injustes, perquè es pot atorgar un habitatge a una persona que realment no tengui necessitat. La proposta socialista queda molt bé, dita així, però la realitat és una altra.

-Com resoldria el projecte pendent d'alliberar de trànsit la primera línia de Palma, el Passeig Marítim quan hi ha contradiccions entre el projecte municipal de fer un bulevard i el que impulsa l'Autoritat Portuària per ampliar l'activitat en el Moll Vell?

-Bé, quina seria la solució per poder tenir una zona emblemàtica que començàs a Joan Carles I, passàs pel Born, la plaça de la Reina, Antoni Maura...? El projecte no pot ser altre que recuperar el Moll Vell per a Palma, fer un gran passeig des de Joan Carles I fins al Moll Vell. És evident que tenim una activitat comercial important que no podem ignorar i un projecte d'ampliació del Moll Vell que no depèn de l'Ajuntament de Palma, és de l'Autoritat Portuària, però del qual s'ha de parlar. En aquests moments, aquest tema és responsabilitat de Ports i del Govern, però si hagués d'apostar per alguna cosa seria és per recuperar el Moll Vell com a gran passeig dels ciutadans. I l'activitat del Moll

Vell pot conduir-se cap al moll de Ponent. No podem parlar de Palma pensant només en una ciutat a quatre anys vista, hem de mirar més enfora, hem de veure com combinar totes les coses, pensi que ara ja parlem d'esdeveniments esportius com una Copa Amèrica. La zona del Moll Vell, que ara es dedica a la càrrega, s'ha de veure de quina manera pot ser compatible amb un ús urbà o ciutadà, o amb un ús nàutic en el cas que tinguem esdeveniments com aquests, d'aquesta importància, per a la ciutat. L'ajuntament, atès que no és terreny seu, no pot dir unilateralment què s'hi ha de fer, però hem d'apostar pel nostre model, per tenir, per exemple, com moltes d'altres ciutats mediterrànies, una platja urbana. Som molts els que tenim infants petits i somniam poder tenir una platja a la mateixa ciutat a la qual puguem anar només creuant el passeig.

-Una de les crítiques més repetides a l'actuació municipal, en concret a l'actuació de José María Rodríguez, és la que parla de l'establiment de relacions clientelars amb una part de les entitats veïnals. Pensa mantenir aquest model?

-Des del meu punt de vista, tenir una xarxa important als barris, fer feina per a la ciutat, mantenir mobilitzacions i activitats als barris, tot això, al meu entendre, és un servei als ciutadans i no clientelisme. S'ha aconseguit tenir un lloc important a les barriades, a llocs on no hi havia aquesta participació, tema que és important i que no té res a veure amb relacions clientelars. Que tots els barris tinguin el mateix dret a accedir als serveis, això és el que hem de procurar. Palma és una ciutat molt heterogènia, no té res a veure Son Ferriol amb la Vileta o, evidentment, amb el centre. Hem de fer possible que tots els barris tinguin les mateixes infraestructures i les necessitats cobertes.

"El meu "no a la guerra" és el mateix que el de la resta de membres del Partit Popular"

MÉS CULTURA POPULAR

-Aquesta legislatura ha vist com un moviment de gent de la cultura, l'"Arruixada", ha acusat l'ajuntament d'inactivitat. Quina idea de la cultura que ha d'impulsar l'ajuntament té Catalina Cirer?

-A mi m'agrada parlar de revolució. Pot sonar molt explosiu, sí, però hem de ser capaços d'afrontar una revolució cultural a Palma. Què vull dir amb això? Per exemple, consolidar els espais culturals que ja hi ha i reformar els que ho necessitin. A la vegada, hi ha una xarxa dedicada a les arts escèniques, que s'ha de potenciar. A Santa Catalina ara es compra un edifici, també a's Vivero, a Son Cladera, a sa Calatrava hi haurà també un teatre important. Bé, en primer lloc consolidar aquests espais. A partir d'aquí tenir les portes obertes a totes les representacions culturals o manifestacions culturals d'aquí. I també a les que vénen de fora. A Palma hi ha molts de galeristes, però l'ajuntament ha de poder arribar als llocs on aquesta xarxa no arriba. I no conformar-nos a tenir només representacions i teatre d'aquí, sinó que hem de voler tenir una bona escola de teatre, potenciar la cultura des del nivell bàsic. Per un costat, una cultura d'esdeveniments, però sense oblidar les manifestacions de la cultura a les barriades. L'aposta per les barriades no és només per mobilitzar els

Trànsit, seguretat i neteja

-Quines són les seves prioritats per a Palma?

-El plantejament inicial és parlar més de necessitats que no de problemes, de necessitats que canvien segons els ciutadans, segons el moment, més que de problemàtiques de la ciutat. I bé, quines són les qüestions bàsiques que hi ha sobre la taula? En primer lloc, el tema del trànsit: és importantíssim abordar la modificació o l'aplicació del Pla de mobilitat, on s'han de contemplar diverses actuacions. També, el problema de la seguretat. A continuació, el problema de neteja, perquè Palma es neteja, però d'alguna manera hem d'aconseguir que no s'embruti. Al ciutadà de Palma li preocupa també la qüestió de l'habitatge. I també el tema de la protecció de la família. I per família entenc els problemes que s'associen a les persones majors, als joves, als infants i als matrimonis amb fills que fan feina.

veïnats i tenir-los contents, sinó per crear un espai de cultura a cada lloc. Palma té totes les possibilitats de figurar en el mapa de la cultura, per la gent que ve i per la ressonància que poden tenir les coses.

ELECCIONS I GUERRA

-Vostè ha expressat públicament el seu "no a la guerra". Fins a on arriba aquest no?

-El meu no a la guerra és el mateix que el de la resta de membres del Partit Popular.

-Sí, però vostè va sortir fotografiada en un acte contra la guerra, de manera que alguna diferència volia ressaltar.

-Jo he sortit en una fotografia d'una pregària per la pau, en una manifestació que havia convocat l'Església de Mallorca. Però pregar per la pau és una cosa que, com jo, molta de gent fa cada dia. A més, jo no vaig cercar la fotografia, jo era allà enmig ben mona i ben tranquil·la i va passar un fotògraf. Tampoc no m'amagava, només faltaria això. Era una actitud personal. Hi ha persones que criden contra la guerra, per defensar determinades posicions i n'hi ha d'altres que ho fan com jo.

-Quina influència atorga al tema de la guerra en els resultats electorals que pugui tenir el seu partit?

-Realment, jo, la influència que pugui tenir..., no la puc mesurar. Evidentment, li puc dir que en pot tenir.

-És un tema que li retreuen en els actes de campanya?

-No, fins ara només m'ha passat una vegada, en un acte en el qual s'aixecaren una sèrie de persones, però, i això és el que em molesta d'aquest tema, era clarament un boicot polític a la intervenció de Catalina Cirer. I això és el que em preocupa d'aquest tema, que en facem demagògia, que el treguem d'allà on ha de ser.

L'enamorat dels pactes

Constanza Forteza

Eberhard Grosske, candidat d'Esquerra Unida-Els Verds a la batlia de Palma, diu que és un "enamorat dels pactes", que pactar forma part no només de la vida política sinó, fins i tot, de la vida domèstica i personal. No hi ha dubte, per tant, que prepara el camí, tot i que el risc de l'aposta és, després d'haver estat conseller de Treball, d'haver de conformar-se durant quatre anys amb l'oposició de Cort. Grosske vol ser batle de Palma i, potser per això, va alerta quan parla del candidat socialista i parla amb habilitat davant les temptacions de carregar contra UM. Promet més participació, fer que els ciutadans intervenguin, a través de les noves tecnologies, en la gestió municipal. Promet també una planificació adreçada a comptar amb un gran nombre d'habitatges socials i de promoció pública. I vol superar la que considera una política conservadora, aquella que dóna solució puntual a problemes puntuals, per crear, mantenir i difondre una visió global i planificada de Palma.

-Catalina Cirer el va titllar de "tapat", per donar a entendre que, en cas de poder governar els partits d'esquerra, qui seria batle no seria el candidat socialista sinó Eberhard Grosske.

entendre que té una participació molt minsa en el futur de la ciutat. I des d'Esquerra Unida-Els Verds, el missatge que volem donar és el contrari: el protago-

nista el 25 de maig és l'electorat i són els ciutadans. I aquest protagonisme ha de ser present en l'elecció del batle.

-Totes aquestes elucubracions sobre qui serà el batle em semblen, ja com a primera consideració, molt poc respectuoses amb l'electorat. A mi m'agradaria transmetre a l'electorat la idea que l'elecció de batle, o batlesa, que farem els regidors, després del dia 25 de maig, serà en funció d'allò que hagin votat els electors el 25 de maig. És a dir, encara que l'elecció de batle no sigui directa per part de l'electorat sinó que es fa a través dels regidors, els regidors tendran el seny d'escoltar allò que ens hagin dit els electors el 25 de maig. Pens que la imatge que alguns candidats projecten, en fer preuinats sobre polítiques d'aliances, aquestes elucubracions..., tot això desmobilitza l'electorat i li dona a

-En el missatge de fons d'aquesta, com vostè diu, "elucubració" sembla haver-hi una infravaloració del candidat socialista i una sobrevaloració de la seva candidatura. O el missatge de "votau útil, votau PP".

-Sí, bé. Qualsevol que es fica en aquest tipus d'elucubracions ho fa, clar, des del seu discurs i des dels seus interessos partidistes. Tothom procura per ell. Però, clar, en aquest cas és a costa d'això, a costa de menysprear el paper dels ciutadans en unes eleccions.

ELS RISC DE CONCÓRRER

-En qualsevol cas, sí que hi ha una aposta arriscada per part seva. No concórrer a les autonòmiques, on podria ser diputat i, en el seu cas, tornar a tenir un càrrec al Govern, i fer-lo a les locals de Palma on el risc és quedar com a regidor de l'oposició.

-Bé, sí. Des del punt de vista personal, efectivament, hi ha una opció de risc. I, també efectivament, la inèrcia a Esquerra Unida era que jo continuàs com a candidat a les autonòmiques. El que passa és que la decisió ha respost a una anàlisi seriosa de quina era la situació política a les Balears i a Palma. I el que valorarem a Esquerra Unida, la gent que apostarem per aquesta candidatura -aposta que jo mateix vaig defensar- era que el lloc on s'havia de fer la pressió més important era a Palma. El millor favor que li podíem fer al projecte global de política progressista a les Balears era girar la situació política de Palma i guanyar la ciutat. I Palma en aquests moments és una ciutat decebuda, escèptica, una ciutat, a la qual, a les eleccions del 1999, no va votar més que la meitat de l'electorat, el 53% es va abstenir. I bé, una aposta com aquesta, és a dir, que una persona del Govern renunciï a poder revalidar aquesta opció i triï l'opció de Palma, doncs, la decisió transmet un missatge, el missatge que a nosaltres ens interessava: que per damunt de les qüestions personals aquesta força política creu que és possible un canvi a Palma.

-Sí, però en aquest plantejament també hi ha implícit un reconeixement que l'altra força d'esquerra, el PSIB-PSOE, o el seu candidat, no té l'impuls necessari.

Els ciutadans participaran en els pressuposts

-Resulta que, per la força dels vots o dels pactes, o de les dues, vostè és el batle. Quines són les prioritats?

-Bé, en primer lloc hi ha el tema de la participació, una qüestió fonamental. Ha de ser el buc insígnia de tot un canvi, és a

dir, modificar les formes d'actuar i, a més, donar a aquesta participació contingut institucional i normativització. Tenir un talant de diàleg i, a partir d'aquí, introduir, gràcies a la tecnologia de les comunicacions, qüestions com la dels pressuposts participatius. No és un tema exòtic, s'ha posat en

marxa a diverses ciutats espanyoles i Palma mereix formar part d'això. No serà un tema que es pugui incorporar d'un dia per a l'altre, haurà de menester un rodatge, però serà un tema important. Es tracta, tot i que sembli una frase gradiloqüent, de tornar Palma als ciutadans, anar per aquest camí. Hem de canviar radicalment aquest clima creat per ciutadans pacients, és a dir, ciutadans que

"Volem introduir noves mesures participatives, els pressuposts participatius. Aprofitar les tecnologies per fer que Palma torni a estar en mans del ciutadans"

pateixen la ciutat, a ciutadans que realment comanden la ciutat. I si la gent s'acostuma a decidir, serà molt difícil que després vengui un altre govern i introduïxi una rebaixa d'aquests principis. Hi ha coses que tenen difícil marxa enrere. Després, m'agradaria que l'ajuntament tengués major capacitat política, que fos un ajuntament potent, amb capacitat d'anàlisi, de resolució, de gestió, que d'alguna manera fes seus els problemes dels ciutadans. Això no significa que l'ajuntament hagi de ser una espècie de superman que ho resolgui tot, perquè realment no té recursos ni capacitat, però sí que s'ha de fer responsable de tot. I aquesta és una idea molt profunda i molt important, una absorció d'allò que significa el municipalisme. Fins i tot en aquelles qüestions que són competència d'altres administracions, l'ajuntament s'ha de posar devora el ciutadà per reivindicar els seus drets. O sigui, que l'ajuntament faci seus els problemes dels seus ciutadans amb independència de quina administració ha de resoldre aquests problemes. Descartar l'actitud de rebotar els problemes que no són seus, d'anar passant la bola, si s'ha d'anar a veure al ministre, o anar a Brusselles, o plantar-se davant el Consolat de Mar, doncs, fer-ho. Una posició activa.

-No, no. Des del nostre punt de vista totes les forces polítiques tenen l'obligació, entre cometes, de fer aquesta aposta. I cadascú l'ha feta a la seva manera i jo no valoraré com l'han feta els altres. Nosaltres hem considerat que aquesta era una bona manera de fer les coses.

EL CÀSTIG I EL PREMI D'UM

-Algunes veus de l'opinió pública demanen a altra força política, a Unió Mallorca, que concreti, abans de les eleccions, amb qui voldrà pactar després. Fa seva aquesta exigència?

-Home, vegem... Jo no vaig darrera d'Unió Mallorca a demanar-los que es defineixin. Són lliures de plantejar aquesta qüestió com vulguin. Jo crec que, des del punt de vista dels electors, per a alguns electors, pot resultar inquietant pensar "faig una aposta per aquest partit i no sé si, al final, el meu vot servirà per donar suport a un govern conservador o a un govern progressista". Però la situació, evidentment, revalora,

dóna una plusvàlua, al paper postelectoral d'aquest partit, perquè es troba en condicions de fer negociacions a dues bandes i, en aquest sentit, tenir més possibilitats de cotitzar-se a les institucions. També crec que UM, al marge del seu electorat consolidat, pot tenir una manca de creixement perquè, al cap i a la fi, un elector vol saber això, vol saber per què servirà el seu vot, si per fer una política conservadora o si per fer una política d'esquerres. Evidentment, una força amb capacitat de negociar el batle, doncs es cotitza més a l'hora de negociar, té més força. És clar, això, per a ells, té un cert càstig preelectoral. I un premi postelectoral.

"És cert que la política de pactes, i és una manera de dir-ho, mostra més les vergonyes. Però jo no crec que això sigui un inconvenient"

-Atesa l'experiència del Pacte al Govern i allò que es coneix de les relacions amb UM, es pretén repetir un acord amb aquesta força semblant al que hi ha ac-

tualment o, precisament per aquesta experiència, es vol replantejar la situació, és a dir, no repetir el pacte si no es garanteixen unes condicions?

-Nosaltres, lògicament, escoltarem l'electorat. Si l'electorat progressista de Palma ens diu que l'única manera de fer polítiques progressistes a Palma és pactant amb UM, llavors, lògicament mantindrem la posició que es va mantenir el 1999 a les eleccions autonòmiques. Efectivament, estarem oberts a la participació d'UM en aquest projecte progressista i, a partir d'aquí, serà la seva opció respondre negativament o afirmativament.

-Però la pregunta és si UM tindrà l'ampli marge de llibertat que ha tengut durant aquests quatre anys. Si, sabent que hi ha qüestions que el Pacte es va plantejar com a bàsiques i no s'han aconseguit perquè no hi ha hagut consens, es tornarà a atorgar a UM el mateix marge de maniobra.

-L'experiència d'aquesta darrera legislatura ens ha de servir i, per exemple, l'experiència en el tema territorial, al qual fa referència, ens ha de servir per fer més els continguts programàtics i les garanties de la seva execució. Hi ha unes polítiques que es poden pactar i un marge de maniobra. Ara bé, el que jo crec que és inconvenient, decebedor per a ciutadania, perquè jo em vull posar en el punt de vista del ciutadà i crec que pensa que allò que és decebedor de la política, que crida a la inhibició, és veure que es planteja, per exemple, un compromís de reforma de les directrius d'ordenació territorial i que, finalment, no es fa, o que es faci una llei d'impacte ambiental que, al cap i a la fi, tampoc no s'aprova, tot això, efectivament, és decebedor. I quina és la lliçó que hem d'extreure d'aquesta legislatura? Doncs que després de les eleccions, s'ha de pactar

qui ha de ser el batle, però seriosament, amb rigor i garanties d'execució.

-Els darrers quatre anys han estat un bon entrenament per a la política de pactes?

-Home, jo personalment, he après molt. M'he enamorat bastant de les polítiques de pacte. Sí, sí. Amb totes els seus llums i totes les seves ombres. Miri, jo pens que la política és un pacte permanent, sempre. Fins i tot, diria que la vida mateixa és un pacte permanent. Pactes amb tu mateix, pactes un equilibri entre els teus desitjos, les teves possibilitats i els teus compromisos. També arribes a pactes amb la teva família, si convius amb gent, pactes. De manera implícita o explícita, amb més o menys negociació prèvia, amb acoloraments o sense, al final, si la convivència ha de durar, hi ha un pacte. I la política és una mica el mateix, fins i tot des d'una perspectiva

de majoria absoluta és bo que els partits pactin amb la ciutadania de forma permanent. Les forces polítiques han de pactar entre elles per assegurar una governabilitat; i crec que també s'ha pactat amb l'oposició. Quan la senyora Cirer sigui a l'oposició, com esper que passi, plantejarem un diàleg fluid, aquesta és la meua intenció. I, a més, un pacte permanent amb la ciutadania.

LES VERGONYES DEL PACTE

-Els pactes són, com diu, bons, però també mostren moltes vergonyes. Es pot, per exemple, repetir el repartiment de càrrecs i de departaments d'una manera tan clara com s'ha fet al Govern?

-La política de pactes, és cert, mostra, com diu, les vergonyes, és una manera de dir-ho. Però jo tampoc no crec que això sigui un inconvenient. Efectivament, en una situació de pactes és molt més difícil dissimular les pròpies deficiències. Fer pactes de si-

lenci sobre els problemes és, per exemple, bastant difícil. Les divergències, els problemes, surten, però a mi això no em sembla malament, al contrari, em sembla d'una higiene absoluta, més criticable em sembla un Govern que tapa, que amaga, que fa aquestes unanimitats que, en realitat, no es corresponen amb allò que hi ha darrere. Per tant, un govern de pactes és aparentment més conflictiu, però només perquè els problemes no s'amaguen, surten. I això és bo. I sí, hi podrà haver un repartiment d'àrees de gestió igual que es fa quan governa un sol partit. Tampoc un partit no està exempt de conflictes interns i si no que li demanin a la senyora Cirer. El que ha de garantir-se, lògicament, és la unitat de govern i de coordinació a l'hora de governar.

-Ja que parla dels conflictes viscuts per la candidata popular en el seu partit, està satisfet de saber que José María

Rodríguez, ja no serà, en un lloc o a l'altre, a l'ajuntament?

-A mi, sobretot, el que m'agradaria es veure sortir fora de l'ajuntament la manera de fer política del senyor Rodríguez, la relació clientelar que s'ha mantengut amb la societat. I això només m'ho garanteix la constitució d'una majoria de progrés a l'ajuntament i no m'ho garanteix la continuació del Partit Popular, malgrat que la persona del senyor Rodríguez no hi sigui present. Jo no veig garanties que la manera de fer del senyor Rodríguez en quedi fora. No he comprovat que el "Rodríguezisme" hagi sortit de Cort. De fet, l'argument que ha aportat la senyora Cirer ha estat dir que no volia que ningú li fes ombra i no el de dir que no volia que les polítiques del senyor Rodríguez es tornassin a repetir. És un matís important.

-Quan vostè era funcionari de l'Ajuntament de Palma va protagonitzar un fort enfrontament sindical amb l'aleshores batle, Ramon Aguiló. En el futur potser li toqui a vostè rebre el mateix tracte.

-Jo crec que el batle Aguiló va fer coses molt bones per a aquesta ciutat, però també crec que, al llarg de la seva darrera etapa, va perdre molta capacitat de diàleg i de gestió dels conflictes. I particularment amb els treballadors de l'ajuntament, de forma que s'hi va generar una situació d'enfrontament molt dura, que no va beneficiar ningú ni tampoc el senyor Aguiló.

-Ho faria ara d'una altra manera?

-Jo no em penedesc de res, la meua funció va ser com a representant sindical, amb unes obligacions. El que passa és que no és el desig dels representants sindicals arribar a una situació de conflicte, situacions que, ja dic, no beneficien ningú. Tot això ho va provocar el govern municipal i crec que, sincerament, va ser un dels seus errors.

PARTICIPACIÓ

-Molts han criticat la bel·ligerància del conseller Grosske, l'actitud de voler ser part i àrbitre, la de governar i protestar a la vegada.

-Jo no crec que sigui art i part. Jo he es-

tat conseller de Treball i he anat a tots els primers de maig. Hi he anat tota la meua vida i jo no veig raó per no anar-hi sent conseller de Treball, per sumar-me a les plataformes reivindicatives. En primer lloc, perquè moltes de les competències són en mans de l'Estat: el sistema de pensions, de la negociació col·lectiva, les condicions de seguretat, de treball etc. En segon terme, tota la legislació de salut laboral, tot i que aquí tinguem la gestió, depèn del Ministeri. En el moment en què jo m'hagués sentit en contradicció amb el discurs del Primer de Maig, que jo hagués considerat que no donava satisfacció a les demandes, doncs, no només no hagués anat a una manifestació. És que hauria dimitit de conseller. Jo sempre ho vaig dir: el dia que tenguí una manifestació d'UGT i CC.OO davant la

conselleria per demanar la meua dimissió, dimitiré, perquè no hagués tenguut sentit continuar. Si jo governava en representació d'un projecte progressista que era, juntament amb el d'altres agents socials, el del moviment sindical, com podia governar contra ells? Jo, particularment, no ho hagués resistit. Cosa diferent és el moviment sindical de l'empresa, per exemple la dels mateixos treballadors de l'ajuntament, que entenc que sempre és, essencialment, una relació conflictiva i dialèctica. Una relació de tensió, perquè hi ha un xoc d'interessos. Però en el Govern, defensant un projecte de país i una línia estratègica, jo no em veia en contradicció amb el moviment sindical. No es pot governar en contra d'aquells que penses que has de defensar.

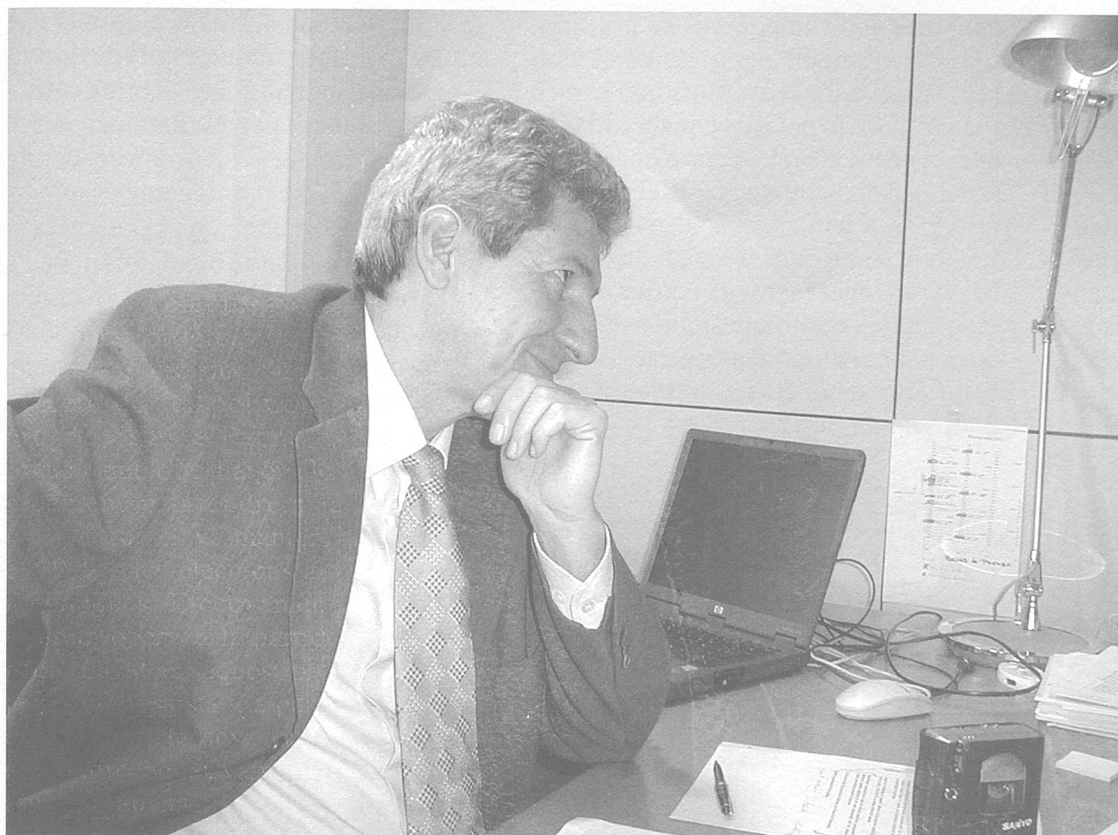
-Com pensa que s'ha de reformar la primera línia de Palma quan hi ha dos projectes que semblen contradictoris, un d'esponjament i de conversió en un passeig real i l'altre, de l'Autoritat Portuària, que pretén ampliar radicalment el Moll Vell per a l'activitat comercial i de mercaderies?

-El que ens agradaria seria recuperar aquesta primera línia i això significa llevar la frontera que hi ha entre la ciutat i la mar. Palma sempre ha estat una ciu-

tat que s'havia mirat a la mar però, a continuació, li hem posat una frontera, una autopista, una part de la via de cintura. És clar, recuperar tot això significa llevar pressió de trànsit a aquesta zona, significa recuperar carrils per a vianants i donar-li el caràcter de bulevard, un passeig on hi hagi trànsit però no en forma d'autopista. Des d'aquest punt de vista, no podem acceptar la reforma del Moll Vell tal i com és prevista, no hi estam d'acord. A més a més, no pot ser la construcció de prop de 50.000 metres quadrats davant la Seu i menys acceptar una pressió de trànsit que necessita el plantejament d'una mesura, molt complicada, com és el soterrament de la circulació per davall de l'actual autopista, proposta que, a més, ningú no diu qui podria pagar..., perquè seria una obra extraordinàriament costosa. El projecte de l'Autoritat Portuària s'ha de corregir i hem de recuperar la nostra relació amb la mar, abocar-nos cap a la mar en un context tranquil i agradable i no travesant una autopista. Aquesta és una barabassada que ens ha deixat la història de la ciutat i que hem de superar. Ja sabem que l'ampliació portuària a la part de ponent és més cara, perquè allà hi ha més calat, són més metres de fondària. Què ens temem? Que apostin per aquesta ampliació del port i, després, ja ho veurem! Total, que haurem traslladat una pressió enorme davant la Seu i haurem fet un negoci dolentíssim per a la ciutat.

-Fins a quin punt condicionarà la ciutat el projecte de segona via de cintura que preveu el Pla territorial de Mallorca?

-Un segon cinturó significa, en primer lloc, donar llum verda a la urbanització de l'espai que hi ha entre el primer i el segon. Hem d'aclarir que quan, des del Consell, es parla de segon cinturó no es parla d'una via que acabi a l'autopista de Ponent, quan això, pròpiament parlant, seria un segon cinturó; en realitat, del que es parla és de fer una perllongació d'una via que vagi des d'Alcampo fins a la universitat. Com diuen des de la Conselleria d'Obres Públiques, amb mig cinturó et cauen els calçons, és a dir, que tanmateix el que ens quedaria seria mig cinturó. Ara tenim un quart de cinturó i en tendríem mig. Clar, això té

o no té sentit? L'argument que es facilita és que es vol fer més fàcil el trànsit i l'accés cap a la universitat i cap a Son Reus. Però nosaltres pensam que hi ha maneres de fer més fàcil aquest trànsit sense necessitat de recórrer a, diguéssim, estendre el quart que ja tenim al mig cinturó. És com matar mosques a canonades. I respon a un model territorial que nosaltres no compartim. Després de l'estiu, segons ha explicat el Govern balear, hi haurà les condicions per licitar les obres del tren cap a la universitat. Poder anar a la universitat en tren i, a més disposar d'una carretera reformada és una magnífica manera de resoldre aquesta qüestió. En aquests moments, pagam totes les conseqüències d'haver duit la universitat, com si fos un bolet, a set quilòmetres de la ciutat i amb una comunicació tan conflictiva i amb tants de sinistres. I, ara, ens veim davant la qüestió de com resoldre aquest problema. És clar, ja és allà, i, per tant, l'hem de resoldre. Però és el típic exemple de llibre de com una mala planificació acaba per hipotecar tota la ciutat. Aquesta via de cintura, tal i com es planteja, em sembla una infraestructura inútil i perjudicial.

-Amb relació a la circulació dins la ciutat, cada vegada més col·lapsada, quin

és el plantejament? No es descarten, en un futur, mesures radicals i restrictives tal i com han adoptat altres ciutats europees?

-Miri, nosaltres pensam que, abans de qualsevol mesura radical, hi ha alternatives que encara no s'han explorat, de les qual encara no sabem quin rendiment poden tenir. I nosaltres confiam que aquest grapat de mesures puguin donar solucions molt importants. La qüestió és fer del transport públic un mitjà realment competitiu amb relació al transport privat. Què vol dir competitiu? Doncs, que la gent, l'usuari, vegi que anirà més ràpidament, més còmodament i més barat en autobús que no en cotxe. I això és possible. Però clar, això no es pot afrontar si, amb relació al transport públic, el més atrevit que has fet és la línia 2, La línia 2 és una línia simpàtica, jo l'agaf, però, realment, si vius al final de 31 de Desembre i has d'anar a Cort i si no ets una persona major, en aquests moments arribes més aviat a peu que no en autobús. Hem de fer una xarxa de microbusos que vagin pel centre i que connectin el centre. I hem de donar prioritat a aquest trànsit, de manera que, si hi ha dificultats de trànsit, aquestes siguin per al transport privat i no per al públic. I ha de ser més barat que ara i, així, hi

haurà molta de gent que canviarà de parer i d'actituds. Perquè, clar, la idea d'imposar taxes i restriccions, al final solen beneficiar les persones amb més possibilitats econòmiques, els que poden pagar. Les solucions radicals no són solucions, són per a quan no pots fer una altra cosa. I nosaltres tenim el deure de donar alternatives a la gent. La política que s'ha duit a terme ha estat nefasta, ha estat tot el contrari, ha fomentat que la gent vagi en cotxe al centre, cap als nous aparcaments. Si cercam la cita evangèlica podem dir que el camí estret ha de ser per al cotxe privat i el camí ample per al públic.

HABITATGE

-Els socialistes, en matèria d'habitatge social, han fet una proposta d'ajudes lineals que ha estat molt criticada. Quina opinió li mereix?

-Bé, a Palma hem pogut comprovar la falsedat de la recepta lliberal que diu que si hi ha molt de sòl, molta d'oferta, baixaran els preus. Perquè hem tengut molta d'oferta, molta construcció d'habitatges, de fet l'any 2000 crec que tenguérem un 3% d'increment amb relació a l'any anterior, i no baixaren els preus, tot el contrari. S'ha fet una oferta per a uns determinats poders adquisitius i la gent amb economies més modestes es troba en aquests moments sense cap possibilitat d'adquirir un habitatge. I què hem de fer? Jo crec que, efectivament, hem de continuar amb la política de col·laboració amb el Govern balear en temes d'habitatge social. I, en aquest sentit, hi ha moltes possibilitats, perquè tot el que s'ha fet a Palma en temes d'habitatge ho ha fet, pràcticament, el Govern balear. Podem tenir un ritme important de construcció d'habitatge social, de promoció. I plantejam una mesura, que no s'havia plantejat fins avui i que és important, una possibilitat que el Partit Socialista no inclou a la seva proposta, però que és important: la modificació del Pla general per fer que en urbanitzables i unitats d'execució fins a un 50% dels habitatges siguin de pro-

tecció pública. És a dir, aquí hi ha una previsió de 700 habitatges, doncs, 350 per a protecció pública. El promotor, per executar aquell urbanitzable, ha de preveure aquesta xifra en protecció pública. Això, per exemple, és previst en el Pla territorial de Menorca, i és perfectament factible fer-ho aquí. Podríem aconseguir perfectament, si anam a una velocitat de creuer, quan la màquina estigui engreixada, devers 500 habitatges de protecció anuals. La meitat es podria dedicar a lloguer, habitatges de 75 o menys metres, i fer un disseny dels col·lectius als quals s'ha de dedicar aquest habitatge. I, és clar, després haurem d'entrar en el tema de la subvenció, perquè això no basta. Ara mateix ja hi ha línies de subvenció per a edificis d'habitatges usats i per a l'adquisició d'habitatge de protecció pública, línies que vénen del pla de l'Estat i del Govern balear. Però és que l'ajuntament es pot sumar a això, pot ser un tercer en concòrdia, amb criteris complementaris amb relació a les actuacions de la resta d'administracions. Quan els socialistes sortiren amb la proposta dels 10.000 euros per a tothom, tots els criticaren amb raó, perquè oferir una ajuda lineal d'aquest tipus ..., tot i que no és una proposta tan descabellada, a Calvià es fa lineal també, encara que amb una quantitat més reduïda. Però bé, és la mateixa filosofia, ajuda a través de la repartidora de xecs de l'ajuntament. Clar, no hi estam d'acord, perquè hi ha segments de la societat, amb nivells adquisitius alts, que jo no els vull subvencionar linealment. I ara ja es parla de nivells de renda i tal, i és clar, nosaltres farem una proposta que s'explicarà perfectament tot mirant clarament els nivells de renda. I també hem de fer habitatges d'inserció per a un determinat tipus de gent, per a col·lectius que ho necessiten. Has de tenir un parc d'habitatges que se'n vagi a les 28.000 pessetes mensuals de lloguer, així de baix. Al país Basc es fa, a 25.000 pessetes i el País Basc té un alt nivell de vida. El que no pot ser és que tinguem famílies que viuen en condicions infrahumanes, tenim l'obligació de donar suport a aquesta gent, ja mateix. Crec que amb les subvencions a la compra, el lloguer subvencionat i els ajuts a la rehabilitació, que

és també molt important, es pot arbitrar una estratègia per posar en el mercat tots els habitatges buits que hi ha a Palma, que n'hi pot haver devers 20.000, encara no ho sabem... el proper cens ens ho dirà. Són habitatges que els propietaris poden tenir per raons especulatives, que tenen com si fossin un dipòsit bancari. Donar facilitats perquè els lloguin amb les polítiques que es fan ara de donar garanties al propietari amb relació al pagament, l'assegurança, etc. Estimular el lloguer.

-Com es planteja la qüestió cultural a una ciutat on els protagonistes de la cultura han impulsat una 'arruixada' davant la manca d'estímul i d'ambició oficial?

-Compartim aquesta idea plenament, tenim una ciutat avorrida i provinciana des del punt de vista cultural. Hi ha d'haver una aposta per la cultura, en dos nivells paral·lels i que són indissociables. En primer lloc, la cultura popular, la participació de la gent en la cultura i, a més, tenir una política de grans esdeveniments culturals, de certa ambició. Potenciar la cultura significa estimular les dues coses i, a més, no han d'anar separades. Palma ha de tornar a ser una ciutat de grans esdeveniments culturals, ha de ser coneguda externament per aquests esdeveniments, ha de ser un referent. A la vegada, hi ha d'haver una concertació entre les administracions per dur-los a terme. Crec que és bastant patètica aquesta competència de les administracions per posar-se flors en un mateix territori. Nosaltres intentarem col·laborar amb el Consell i el Govern des del primer moment. Per què no? No hi ha res més estimulante per a una ciutat que això. I després, lògicament, no pots descuidar, perquè seria un greuge, i perquè és concurrent amb l'altra qüestió, l'accés del conjunt de la ciutadania a les activitats culturals, a la participació a través d'activitats musicals,

"Pretenem modificar el Pla general de Palma i fer que, en urbanitzables i en unitats d'execució, el 50% dels habitatges siguin de protecció pública"

de grups teatrals..., ara bé, el primer capítol és molt disminuït, molt provincià, i, en el segon, tenim uns centres culturals, gestionats per entitats privades, que pràcticament actuen com acadèmies, que si classes de macramé, que si classes de no sé què..., no hi ha interacció amb les entitats de cada barriada i i no actuen realment imbricats en el teixit social i associatiu de Palma. A això li hem de donar també un impuls, aquest és l'objectiu.

LA CONTRINCANT

-Quina opinió li mereix la seva contrincant per part del Partit Popular; va rebre amb disgust, donada la seva popularitat, la seva candidatura?

-Catalina Cirer és una persona extraordinàriament simpàtica i té un tracte molt agradable. És la típica persona que et cau molt bé d'entrada, cosa que és important en el treball polític. Però també crec que du una càrrega negativa, la seva tasca com a delegada del Govern és, vulgui o no, la representació del fracàs en matèria de seguretat ciutadana. I potser, des d'aquest punt de vista, tenguin un problema. Al marge que jo encara esper per saber les idees del seu programa que representen un canvi o una millora amb relació al govern de Fageda. Fins ara hem vist moltes fotos amb Fageda, alguna opinió una mica desafortunada, he vist que s'ha barallat amb Rodríguez, però encara esper saber per què.

- És un mèrit per a ella haver-se desfet de José María Rodríguez?

-Sí, però em manca saber per què. És perquè creu que les relacions amb les entitats ciutadanes que ha mantengut Rodríguez no és la manera de fer les coses, perquè pensa que no és bo governar a favor d'uns barris o en contra d'altres? Jo encara no he sentit les raons. No he vist esperances de coses noves, de canvis. Fins que ella no expliqui amb claredat els motius dels canvis, pensarem que res no ha canviat.

La Clau d'ONA

PER ENTENDRE EL PRESENT, PER OBRIR EL FUTUR

La política territorial, pendent de les eleccions

La manca d'acord entre UM i els seus socis de Pacte, especialment el PSM i EU-Els Verds farà que acabi la legislatura sense haver enllestit el nou model territorial. Segons els ecologistes significa el fracàs del Pacte en matèria territorial, a pesar de les moratòries i de l'ampliació de la superfície protegida. El Pla territorial de Mallorca i la Llei de quotes s'haurà de renegociar després de les eleccions i tot dependrà de la nova correlació de forces.

ONA

El Pacte de Progrés finalitzarà la legislatura amb molts de deures pendants quant a política territorial. La manca d'acord sobre la Llei de quotes ha fet que aquesta important normativa hagi quedat aparcada al Parlament i que, presumiblement, decaigui amb la convocatòria de les eleccions. De la mateixa manera, també restarà sense aprovar el Pla territorial de Mallorca. Segons el PSM i EU-Els Verds el pla insular consolidava la política desenvolupista de les darreres dècades, en lloc de revisar-la i per això han demanat que s'hi introdueixin canvis substancials, entre els quals hi ha la supressió del segon cinturó de Palma. Per la seva banda, Unió Mallorquina supedita el seu suport a la Llei, per la qual mai no ha mostrat entusiasme, a obtenir el vistiplau majoritari per al Pla. En resum, la política territorial ha quedat col·lapsada. "Un suspens per al Pacte", segons els ecologistes.

La política territorial ha estat un des cavall de batalla de la coalició al llarg de tota la legislatura, per això el final pot semblar encara més decebedor, a pesar que s'hagin donat moltes de passes endavant. Per exemple, s'han fet moratòries que han frenat el creixement de la construcció, s'han impedit noves urbanitzacions i s'han protegit àrees naturals d'especial interès (ANEI). L'extensió dels espais naturals protegits s'ha multiplicat per quatre. I també s'han elaborat lleis com la de quotes, la de biodiversitat i altres, dirigides a establir un model de desenvolupament més sostenible. Segons l'exconseller de Treball, Eberhard Grosske, el Govern ha fet els deures. El problema -afirma- és la manifesta discrepància entre Unió Mallorquina i la resta de socis del Pacte.

LA LLEI ES MANTÉ

En qualsevol cas però, el Govern no retirarà de la Llei de quotes urbanístiques del Parlament, a pesar dels entrebancs soferts durant la tramitació i que permeteren aprovar en comissió bona part de les esmenes del Partit Popular. Ja res no fa pensar en un possible acord per recuperar el text original. El president Antich va plantejar als seus socis de Govern sol·licitar la retirada "com una sortida digna a la desfiguració que havia patit la Llei" com a conseqüència de l'abstenció d'UM a la darrera ponència parlamentària,

però tant el PSM com EU-Els Verds no acceptaren aquesta solució. El PSM i EU-Els Verds s'estimen més arribar al fons en el seu conflicte particular amb UM, mentre que els socialistes es mostraven més pactistes.

La conseqüència és un certificat de defunció per a una llei que havia de regular el creixement urbanístic, i que en opinió del GOB és essencial per garantir la sostenibilitat de les Illes. El fet que no s'hagi tornat a convocar la comissió que havia de dictaminar la Llei ho corrobora. S'haurà d'esperar a les eleccions i als posteriors pactes, si és que n'hi ha. De manera que aquesta qüestió, el Pla territorial de Mallorca i la Llei de quotes, ja es presenta com el principal obstacle per a una hipotètica reedició del Pacte de Progrés.

EL PACTE INCOMPLET

En aquest sentit, Esquerra Unida ha atacat amb duresa la postura d'UM sobre aquests projectes. El diputat Eberhard Grosske va culpar directament el partit de Maria Antònia Munar "de ser el responsable, amb noms i llinatge, d'impedir l'aprovació de totes les lleis territorials", incloent-hi la de biodiversitat o la d'impacte ambiental. Segons Grosske, UM ha estat deslleial envers el Pacte de Progrés i, per tant, de cara a les eleccions insta aquest partit a definir "si el seu model de territori és el del PP de Matas o el del Pacte de Progrés".

Per la seva banda, el conseller d'Ordenació del Territori del CIM, Josep Melià, defensa la bonança del Pla territorial, i afirma que és un pla realista, l'objectiu del qual és un desenvolupament territorial sostenible també a llarg termini. UM s'empara en la seva situació política, en el centre del ventall ideològic de les Illes, per defensar un canvi sense traumes. Melià havia afirmat que si la Llei de quotes s'aprojava s'incorporaria al Pla territorial insular, com no pot ser d'altra manera. En qualsevol cas, però, una cosa anava lligada a l'altra per al partit de la presidenta del Consell.

Ecotaxa, una eina per canviar el model turístic

Maristany-Alcúdia.

ONA.- L'ecotaxa ha estat un dels elements que en ell mateix defineix una legislatura i, això no obstant, és una simple eina que serveix un dels objectius inicials: la reconversió de les Illes en un autèntic país turístic. Una declaració exposada tant pel president Antich a la seva investidura, fa ara quatre anys, com pel conseller Celestí Alomar, rere la qual hi havia la voluntat d'integrar la principal activitat econòmica en la societat, de manera que res del que succeís a l'entorn turístic no li fos aliè. Fins ara semblava com si turisme i societat fossin dues coses diferents i per això, quan el turisme envaïa espais teòricament reservats per als residents, o quan els mateixos turistes es convertien en residents, sorgia l'enfrontament. Això es volia evitar amb l'impost, que volia ser un impost solidari des del turisme al conjunt de la societat a canvi del seu reconeixement.

I en canvi, dissortadament, l'impost provocà l'enfrontament entre el Govern i el sector turístic o, dit més

concretament, les associacions empresarials que feren pinya amb les federacions hoteleres. També els majoristes de viatges s'oposaren a aquesta nova figura impositiva, tot al·legant dificultats conjunturals per a un sector que, d'altra banda, és el més dinàmic i el que més llocs de feina genera a tot el món.

Justament l'objectiu de l'ecotaxa és proveir el fons de rehabilitació d'espais turístics perquè les Balears puguin continuar sent líders en un mercat de turisme de vacances, per a la qual cosa es fa necessari dotar el producte d'un valor afegit: un valor que només pot donar el ric patrimoni natural i històric de les Illes.

El debat sobre l'ecotaxa no ha acabat. El Govern va prendre la decisió política d'aplicar l'impost que va ser recorregut pels hotelers. Els tribunals, això no obstant, varen suspendre la suspensió temporal de l'aplicació a l'espera de la sentència definitiva. Això va permetre activar els plans. Aquests són els objectius.

Son Real.

L'OBJECTIU D'UN IMPOST

Els projectes finançats a través de l'ecotaxa han de complir uns determinats requisits per assolir el seu objectiu d'ajudar a un canvi de model turístic, la necessitat del qual és cada vegada més evident. Per això s'han triat projectes que tinguin un impacte immediat o a mitjan termini i que puguin tenir ressò internacional malgrat siguin projectes pensats per a la millora de la qualitat de vida dels mateixos residents. Dividida la inversió entre un 65% per a Mallorca, un 15% per a Menorca i el 20% restant per a Eivissa i Formentera, els projectes pretenen comptar amb el vistiplau de la societat a través de les institucions, com és el cas dels consells insulars, els ajuntaments, les agendes locals 21 o la comissió tècnica i el consell assessor creats expressament per emparar les iniciatives de l'ecotaxa.

Són projectes bàsicament mediambientals que eliminen impactes negatius i protegeixen espais naturals, ja sigui a través d'acords amb els propietaris o mitjançant la seva compra. També accions específicament ecològiques com l'estalvi d'aigua i d'energia o el foment del trans-

L'opinió dels experts

La societat ha de ser més hospitalària

"Que els residents a les Balears siguin més hospitalaris amb els turistes", aquesta és la recomanació feta a la societat per Jafar Jafari i el grup d'experts internacionals que ha reunit la Conselleria de Turisme. Jafari és un dels experts en turisme de major prestigi a tot el món, professor de la Universitat de Wisconsin-Stout i doctor honoris causa per la UIB. Es tracta d'una percepció que, segons el director de l'Àrea de Mercats Emissors del Centre d'Investigació i Tecnologies Turístiques (CITTIB), Antoni Serra, és compartida pel grup d'experts locals i d'una manera especial pels que representen el món empresarial.

Auliana Poon, directora general del Tourism Intelligence Internacional-Reinventing Tourism, és de la mateixa opinió i en aquest sentit destacà la necessitat que els residents valorin els beneficis del turisme, malgrat les molèsties derivades de la massificació. Un parer generalitzat que, segons Carmel

Bonnín, director del CITTIB, obligarà a una reflexió, ja que "les Balears, que foren pioneres en el desenvolupament de l'activitat turística, han de tenir l'habilitat i el coratge per replantejar-se el que es fa".

Antoni Serra manifestà que, en cas que no es rectifiqui aquesta tendència i no s'introdueixin elements de canvi externs i interns, "tenim el perill d'acabar amb un menor nombre de turistes, a menors preus i amb una major estacionalitat". Per això la proposta dels experts és un diàleg entre tots els sectors implicats. Carmel Bonnín ho traduí en la urgència d'establir ponts de diàleg entre el Govern, el sector turístic i la societat. Al capdavant -es digué- el turisme és per a les Balears una qüestió d'Estat, com ho demostra que discussions internes poden traduir-se en missatges negatius a la premsa estrangera, especialment a l'alemanya.

Quarter d'Intendència.

port col·lectiu. En definitiva, des d'un primer moment s'ha pretès que els projectes tinguin un fort impacte en la qualitat de vida dels ciutadans de les Balears que, així, poden gaudir d'una natura més protegida i recuperar un patrimoni que s'havia oblidat. Així, es preveuen actuacions sobre els boscos, sistemes dunars, compostatge, reaprofitament d'aigües o reciclatge de residus, juntament amb creació de nous productes turístics com són ara museus, centres temàtics, rehabilitació paisatgística i noves formes de comercialització.

MALLORCA

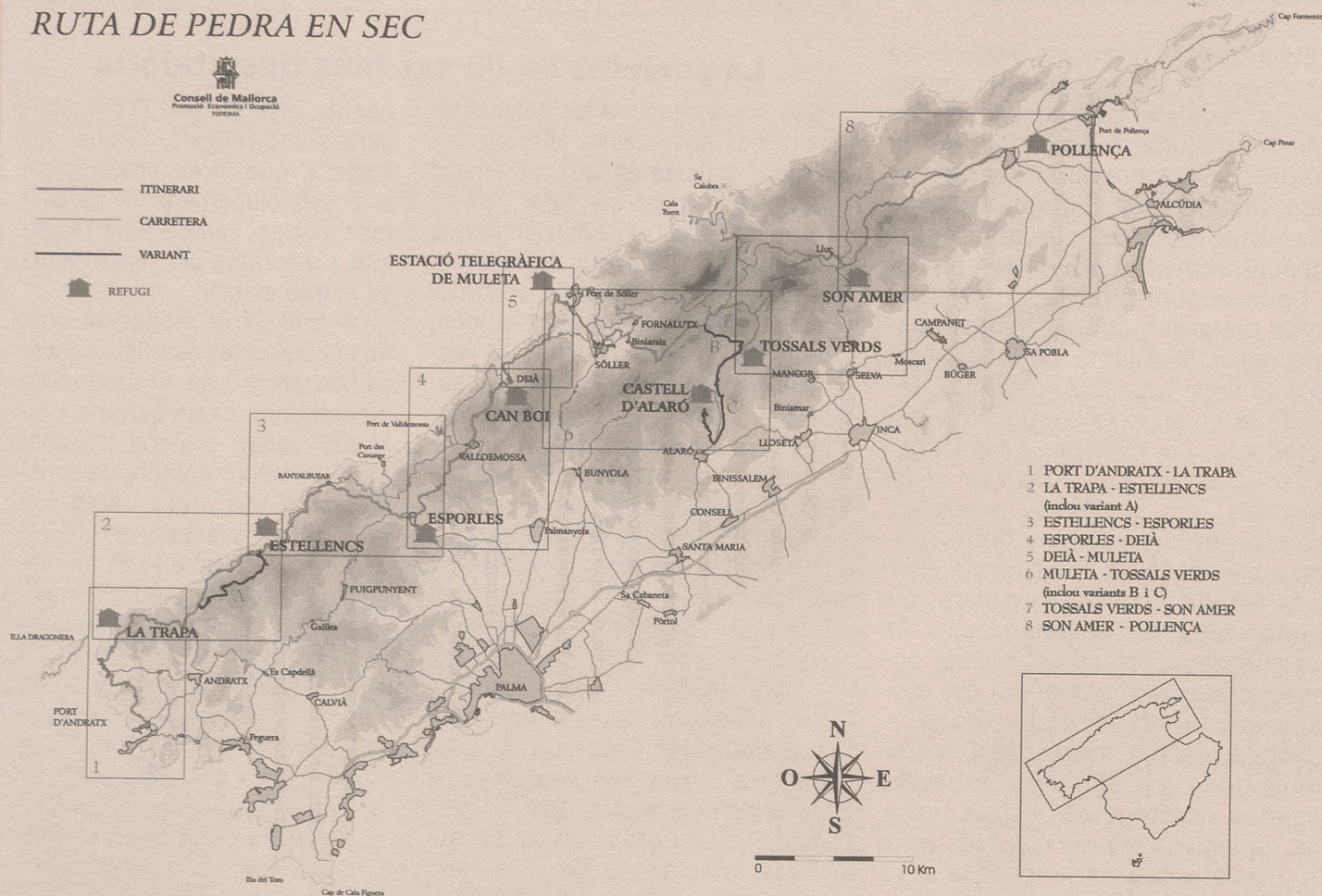
En definitiva, un llarg etcètera que en el cas de Mallorca es tradueix, en aquesta primera fase, en els següents projectes:

- Pla integral per a la recuperació de les pedreres de la Platja de Palma, un espai molt degradat i que serà objecte d'una intervenció dirigida a la neteja i aprofitament, inclosa la compra en alguns casos.
- Estalvi d'energia i d'aigua als hotels: un projecte dirigit a l'estudi de la despesa energètica als hotels per implantar-hi mesures d'estalvi.
- Neteja dels torrents de la Platja de Palma: els de

RUTA DE PEDRA EN SEC

- ITINERARI
- CARRETERA
- VARIANT
- REFUGI

- 1 PORT D'ANDRATX - LA TRAPA
- 2 LA TRAPA - ESTELLENCES
(inclou variant A)
- 3 ESTELLENCES - ESPORLES
- 4 ESPORLES - DEIÀ
- 5 DEIÀ - MULETA
- 6 MULETA - TOSSALS VERDS
(inclou variants B i C)
- 7 TOSSALS VERDS - SON AMER
- 8 SON AMER - POLLENÇA

Plànol de la ruta de pedra en sec.

Son Verí, na Clot i dels Jueus, a la fi que les desembocadures s'integrin en un espai turístic urbà.

- Rutes de cicloturisme des de la Platja de Palma a Campos. Es tracta d'adequar una xarxa de camins municipals per als usuaris de la bicicleta en una àmplia zona que abasta un triangle format entre s'Arenal, ses Salines i Algaida. Un projecte que es complementa amb la reconstrucció de les parets seques dels camins i la recuperació del conjunt paleocristià de Son Fabrinet a Campos.
- Esponjaments: adquisició d'un hotel situat a Cas Català per a la seva demolició i posterior aprofitament com a espai públic. També d'uns apartaments a Son Serra de Marina.
- Vial no motoritzat, plenament separat de la carretera, entre el port d'Alcúdia i Can Picafort.
- Maristany: rehabilitació integral d'aquesta zona humida, de 25 ha. El pla preveu la seva adquisició, recuperació i posterior conservació dels seus valors naturals.
- Adquisició i recuperació de la finca de Son Real. Es tracta d'una finca que

conté un conjunt d'edificacions antigues, dels segles XVI i XIX, situades dins d'una ANEI. Una part dels edificis es destinarà a la creació del museu de l'Arena, que mostrarà la importància dels sistemes dunars per a les Illes Balears.

- Ruta de pedra en sec i refugis de muntanya. Aquesta actuació pretén ajudar a finalitzar el pro-

S'Enclusa - Menorca.

Can Saura.

jecte del Consell de Mallorca consistent en la creació d'una gran ruta senderista que va des d'Andratx fins a Pollença a través de tota la serra de Tramuntana. S'adquiriran diferents finques per construir-hi refugis o s'arribarà a acords amb els seus propietaris.

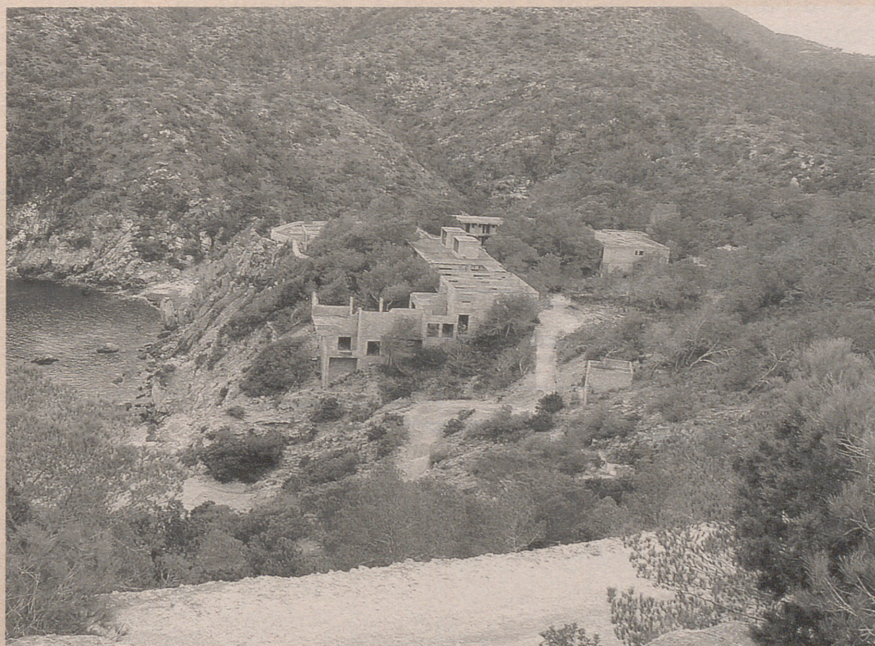
- Recuperació de Ca s'Amitger a Lluc. Un indret de gran valor ambiental i etnològic que pertany al monestir de Lluc.
- PARCS NATURALS: Parc de Mondragó: adquisició de parcel·les privades. Rehabilitació d'un edifici a Santanyí per ubicar-hi el centre d'interpretació del parc. Parc de Llevant: intervenció en les finques públiques d'Aubarca, es Verger i ses Alqueries, restauració de cases, aprofitament agrícola i ramader, recuperació de camins...Un centre d'interpretació a Artà i Capdepera
- PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL: Passeig de la Història, centre d'interpretació de la ciutat gòtica a Can Weyler, centre d'interpretació de Mallorca a Can Fàbregues, museu d'Arts Decoratives a Can Serra, un casal gòtic del segle XVI de Palma. Un centre d'exposicions internacionals al quarter d'intendència, itineraris per la ciutat.

- Centre d'interpretació del món rural a Binissalem. Un projecte museístic entorn del vi.
- Centre de referència del turisme al món rural, a un molí fariner de Llubí.
- Centre d'interpretació de Porreres, situat a l'antic escorxador, on s'hi ubicarà una sala d'exposicions i un centre de venda de productes autòctons.
- ACTUACIONS PER A LA PROMOCIÓ DE L'AGRICULTURA I LA RAMADERIA, amb l'objectiu d'impulsar l'agricultura autòctona per conservar el paisatge i les tradicions culturals, així com l'agricultura ecològica. S'ha previst un programa de suport a aquest tipus de producció, un centre de transformació de productes autòctons a Artà, la potenciació del regadiu amb aigües residuals i un centre d'experimentació i formació amb pràctiques agràries.

MENORCA

A Menorca destacà la compra de sòl urbà a Canutells, la reordenació de la zona esportiva d'es Grao i un pla de rutes paisatgístiques i cicloturístiques, així com actuacions en els espais naturals: ordenació de l'aparcament de Cala Mesquida, la recuperació sedimentària de les platges i cales, la creació d'un centre d'interpretació de la Reserva de la Biosfera a s'Enclusa (Ferrerres) i la protecció de Son Bou.

Pel que fa a actuacions al patrimoni històric i cultural, el Govern i el Consell de Menorca han programat entre altres inversions l'adquisició del convent de Sant Diego a Alaior, la rehabilitació del far de Punta Nati a Ciutadella, la rehabilitació i el projecte museístic al palau Saura, també a Ciutadella, la rehabilitació de les torres de defensa del port de Maó, la rehabilitació del castell de Sant Antoni de Fornells a's Mercadal i la restauració de tres estruc-

Cala d'en Serra - Eivissa.

Sa Coma d'en Vidal.

tures del poblat talaiòtic de Torre d'en Galmés d'Alaior, així com la creació d'un centre d'interpretació.

Altres projectes són la rehabilitació de la pedrera de Robadones a's Castell i l'amfiteatre de s'Hostal a Ciutadella, però, sobretot, l'adaptació i la senyalització del Camí de Cavalls, convertit en símbol per a la immensa majoria de menorquins. I diferents propostes d'actuació per a la promoció de l'agricultura i la ramaderia de Menorca com són un programa de regadius amb aigua depurada, un pla d'electrificació amb utilització d'energies renovables i la rehabilitació d'elements agraris d'interès paisatgístic.

EIVISSA

Pel que fa a Eivissa, l'objectiu immediat és posar a punt les zones turístiques degradades per tal de potenciar una oferta de major qualitat. A cala de Bou s'ha previst l'adequació d'una zona verda com a parc públic a primera línia de costa. A la cala d'en Serra, a Sant Joan, es duen a terme operacions d'esponjament amb l'enderrocament d'un edifici inacabat. També s'han previst enderrocs a la zona de ses Feixes d'Eivissa amb la intenció de reconvertir tota l'àrea en una zona verda. Un projecte que enllaça amb el de preservar i restaurar els valors ambientals de tota la zona de feixes que està declarada Bé d'Interès Cultural i també amb un projecte similar pensat per a ses Feixes de Talamanca.

Un altre capítol de les intervencions a Eivissa afecta directament la protecció del sistema dunar de les platges de Compte i la redacció d'un projecte ambiental a cala Vedella consistent en un pla pilot de recuperació i conservació de l'arena, en combinació amb una millora dels serveis de la platja per tal que la seva explotació sigui equilibrada i sostenible.

Igualment cal destacar les actuacions relacionades amb el sector primari i la preservació dels parcs naturals, tant de ses Salines com el de cala d'Hort. En el primer es farà un conveni amb el Bisbat d'Eivissa per convertir l'antiga casa rectoral de Sant Francesc de sa Talaia en un centre d'interpretació. Es tracta d'un edifici situat prop dels estanys de ses Salines, la restauració del qual es completarà amb la compra d'uns terrenys pròxims a l'església on hi ha un projecte d'urbanització que té obert un procediment judicial. El mateix s'ha disposat amb relació a la reconversió del complex Isla Blanca, unes antigues instal·lacions esportives que estan abandonades.

Respecte de l'altre Parc Natural, a cala d'Hort, l'ecotaxa serà emprada essencialment per a la compra de terrenys per a la construcció d'un centre d'interpretació i per a la millora dels accessos. Tot això juntament a accions dedicades a la promoció de l'agricultura i la ramaderia, la reposició d'arbres d'interès paisatgístic i el regadiu amb aigües depurades.

I, finalment, també s'han previst diferents actuacions per a la conservació del patrimoni històric entre les quals s'hi compta la restauració de la Casa del Governador al castell d'Eivissa, on es destinarà la planta baixa a la instal·lació d'una oficina de turisme.

FORMENTERA

Per la seva banda, Formentera també té en marxa projectes de millora de l'oferta turística i preservació del medi ambient que es finançaran gràcies a l'impost turístic. En destaca, per exemple, la reconversió de la plaça des Pujols que d'aparcament passarà a ser una zona per a ús dels vianants. També es duran a terme experiències d'estalvi d'energia i aigua als hotels de l'illa i s'ha previst la creació d'una xarxa per a ús de vehicles no motoritzats.

Amb relació al medi ambient es preveuen polítiques incentivadores de l'agricultura i la ramaderia amb relació al paisatge, així com la creació d'un centre per a la conservació del virot -un compromís contret davant la Unió Europea que s'aixecarà a Can Marroig.

Ses Salines - Eivissa.

També, per últim, s'ha projectat la recuperació del circuit hídric de ses Salines que, a causa de la seva manca de funcionament s'ha deteriorat i aquest deteriorament impedeix la normal circulació de l'aigua, la qual cosa provoca males olors que, d'aquesta manera, s'evitaran. Una obra que, a més a més, afavorirà la renovació de nutrients i, conseqüentment, farà que augmenti la biodiversitat a la zona.

Ses Salines - Formentera.

Mesquida cerca inversions californianes per a les Balears

ONA

El conseller d'Hisenda ha fet una visita comercial als Estats Units per mostrar les possibilitats d'inversió a les Illes i per promoure l'exportació de productes de les Illes a un estat molt vinculat, històricament, a Mallorca. Va pronunciar una conferència a la Universitat de Los Angeles.

Mesquida amb Ivonne Burke i el cònsol espanyol a Los Angeles, el mallorquí José Luis Dicenta.

El conseller d'Hisenda i Pressuposts, Joan Mesquida, s'ha entrevistat als Estats Units amb els màxims responsables de l'Oficina d'Inversions Exteriors, del Consell de Comerç Internacional i de la Delegació Comercial d'Espanya a Califòrnia, on també s'ha reunit amb empresaris dels sectors de l'aviació i de l'oci del

comtat d'Orange. Mesquida va pronunciar una conferència a la Universitat de Califòrnia-Los Angeles (UCLA) sobre "L'educació superior: consum i inversió. La teoria del capital humà des de la perspectiva europea". Prèviament, va ser rebut per la presidenta de la Junta de Supervisors del comtat de Los Angeles, Ivonne Brathwaite Burke, la primera dona afroamericana elegida membre del Congrés dels Estats Units, l'any 1972.

El mateix dia, el conseller va visitar la redacció de *La opinión* i es va entrevistar amb Gerardo López, l'editor del diari en espanyol de més circulació dels Estats Units, amb mig milió de lectors dels sis comtats del sud de Califòrnia, l'estat nord-americà amb més capacitat de generació de riquesa del país, el més poblat i el que compta amb un major nombre de castellanoparlants, un 40% del total dels seus habitants, és a dir, devers cinc milions.

Durant el seu desplaçament a Califòrnia, Mesquida també es va reunir amb el conseller comercial d'Espanya a aquesta zona del país, Antonio Esteve, i amb el director de l'Oficina d'Inversions Exteriors, Jean Kregel, qui va mostrar el seu interès perquè una delegació de la seva organització visiti les Balears el pròxim mes de setembre, amb la intenció d'estudiar les possibilitats d'invertir en el sector de l'oci de l'arxipèlag i d'impulsar l'exportació a Califòrnia dels productes de les Illes amb un alt component qualitatiu, sobretot pel que fa a la moda i al mercat agroalimentari.

Acompanyat pel cònsol general d'Espanya a Los Angeles, José Luis Dicenta, el conseller també es va trobar amb la comunitat espanyola de San Diego i realitzà una visita oficial a la ciutat agermanada amb Palma de Santa Bàrbara, on va ser rebut per la batlesa d'aquesta ciutat, Marty Blum, i per diferents representants de les institucions acadèmiques locals.

El rector de la Universitat de Califòrnia a Irvine, Ralph J. Cicerone, el rector de la Universitat Chapman, John Doty, o el professor Francisco Ayala, premi nacional d'investigació dels Estats Units l'any 2002, són algunes de les autoritats acadèmiques amb les quals Mesquida es va entrevistar.

Les illes europees demanen mesures concretes contra la insularitat

ONA

La XXIII conferència anual de la Comissió de les Illes de la CRPM, l'organisme de cooperació internacional que agrupa regions europees perifèriques, va aprovar a Palma una declaració on se sol·licita que el reconeixement comunitari dels desavantatges estructurals que implica la insularitat es tradueixi en disposicions concretes, una declaració que el president Antich lliurà personalment al comissari europeu per a les Regions, Michael Barnier.

En el decurs de la cimera d'illes celebrada a Mallorca, els representants d'una vintena de regions illenques de dotze països europeus, juntament amb diferents responsables del Parlament Europeu, de la Comissió, del Ministeri d'Afers Exteriors espanyol i de distintes associacions i xarxes vinculades a projectes comunitaris, han analitzat també els problemes relacionats amb el desenvolupament sostenible i les dificultats del transport. La conclusió és una demanda de mesures concretes a la Unió Europea, endemés d'un reconeixement explícit de la insularitat en el tractat constitucional de la UE que es negocia. El president de les

Balears, Francesc Antich, va lliurar personalment el document al comissari per a les Regions, Michael Barniers, en el decurs d'una visita institucional a Brussel·les.

La trobada anual de la Comissió de les Illes de la Conferència de Regions Perifèriques, que per primera vegada tingué lloc a Mallorca, havia acordat, prèviament, d'adreçar-se a la Convenció Europea per demanar que la reforma del tractat de la UE ampliï el principi de cohesió econòmica i social amb la inclusió del concepte de cohesió territorial, de manera que les polítiques comunitàries reconguin els desavantatges permanents, entre els quals s'hi troba el de la insularitat, per a l'accés als fons estructurals, ara només distribuïts en funció del nivell de renda de les regions.

A més, la declaració final de la XXIII conferència anual de la Comissió de les Illes proposà la flexibilització del sistema de regulació de les anomenades ajudes d'Estat, amb l'objectiu que les administracions públiques puguin compensar més fàcilment les mancances de la insularitat amb subvencions.

Amb relació als avanços registrats a nivell europeu pel que fa a la insularitat aquest darrer any, es varen valorar positivament les declaracions de la Comissió Europea a favor de la compensació de la condició illenca. Concretament s'estudià el contingut de l'Informe sobre la cohesió econòmica i social en el qual es posen de manifest diferents desavantatges relacionats amb la insularitat, agreujats per determinades situacions (discontinuitat territorial dels arxipèlags, microinsularitat, configuració muntanyosa d'un territori illenc).

A Brussel·les el president Antich es va entrevistar, també, amb el comissari d'Economia, Pedro Solbes, al qual reiterà les demandes de reconeixement de la insularitat i igualment s'interessà per les previsions de creixement econòmic d'Europa. Segons Solbes, és previsible l'inici de la recuperació a partir del segon semestre d'enguany.

Finalment Antich participà com a ponent sobre la futura normativa d'aigües de bany davant el ple del Comitè de les Regions.

DOCUMENT APROVAT PER LES REGIONS INSULARS D'EUROPA

1. Als membres de la Convenció Europea:

- confirmar la inclusió del principi de cohesió territorial entre els objectius fonamentals de la Unió enunciats per al futur tractat constitucional,

- incloure entre les polítiques comunes esmenes o disposicions que tinguin com a objectiu: concretar el concepte de cohesió territorial; aclarir i modificar la redacció de l'article 158 de l'actual Tractat de la UE per incloure, sobre la base de la declaració annexa número 30, una referència explícita al cas de les illes, i més generalment als territoris amb desavantatges permanents; modificar l'article 87.3 a), relatiu a les ajudes de l'Estat per incloure-hi igualment una referència a la situació dels mateixos territoris, i autoritzar així una certa flexibilitat de les normes que s'hi apliquen, la qual cosa suposa la possibilitat de rebre subvencions sense les limitacions que actualment determina l'àmbit comunitari.

2. A la Comissió Europea:

- procedir a proposar mesures concretes sobre la base de les conclusions de l'estudi sobre la situació de les regions insulars,

- incloure en el tercer informe sobre el principi de cohesió propostes per compensar els desavantatges geogràfics i demogràfics, considerant les circumstàncies agreujants d'aquestes mancances abans esmentades,

- presentar les propostes que mantinguin l'esforç de solidaritat a un nivell suficient tot considerant les necessitats de l'ampliació de la UE,

- proposar una política de cohesió que, tot superant l'àmbit de les regions Objectiu 1, es tradueixi en mesures substancials per reforçar la competitivitat del conjunt dels territoris que, com les illes, suporten desavantatges estructurals permanents,

- aconseguir que tots els desavantatges permanents, inclòs el de la insularitat, siguin considerats com a factors per a la selecció de regions beneficiàries dels fons estructurals i que no es limiti només a les iniciatives de cooperació interregional,

- posar en marxa a les futures polítiques estructurals un mecanisme que, independentment del grau d'accés de cada regió als fons estructurals, estableixi línies de finançament més elevades per a les regions amb desavantatges de caire permanent,

- aplicar a les futures polítiques estructurals un augment, d'acord amb un principi de proporcionalitat, de les dotacions financeres quan es tracti de territoris amb diferents desavantatges estructurals acumulats (exemple: zones insulars muntanyoses, pluriinsularitat dels arxipèlags, microinsularitat, etc.),

- modificar en conseqüència les directrius relatives a les ajudes d'Estat amb finalitat regional perquè facin possible les ajudes amb l'objectiu de pal·liar o reduir els efectes del conjunt de desavantatges geogràfics i demogràfics de caràcter permanent, en la mesura que aquestes aconseguixin instaurar la igualtat de condicions entre els territoris de la Unió i no impliquin distorsions del mercat interior.

3. Als Estats membres, i en particular a l'actual Presidència grega de la UE i a la pròxima Presidència italiana, que doni suport a totes aquestes propostes.

4. Al Parlament Europeu, al Comitè de les Regions i al Comitè Econòmic i Social, que les prengui igualment en consideració.

*Les illes europees
reunides a Son
Fuster, a Palma.*

"Les illes de la Mediterrània en la construcció d'Europa", fòrum organitzat pel CBE

ONA

Antich
s'entrevista a
Brussel·les amb
el director
general de
política regional
de la UE.

Les aportacions de les illes europees de Wight (Regne Unit) i de Malta han centrat les conclusions del fòrum-debat sobre "Les illes de la Mediterrània en la construcció europea", que ha estat organitzat al Parc BIT pel Centre Balears Europa. Maria Rosselló, directora general de Relacions Europees i de la Mediterrània del Govern, obrí la reunió de treball que, com a experiència pilot d'aplicació del Llibre Blanc de la Governança, ha comptat amb un 50% de finançament de la Unió Europea.

L'illa mediterrània de Malta explicà que entre les condicions d'entrada a la UE, havien obtingut uns transports interinsulars amb exempció total de pagament de l'IVA, tal com explicà Donna Pace, que llegí la ponència de l'illa maltesa de Gozo a la reunió de la Comissió d'Illles de la CRPM.

Quant a l'illa britànica del Canal de la Manxa, Robin McInnes (director general de Costes) aportà al debat la situació de l'erosió de les seves costes i els beneficis que les seves experiències insulars podrien tenir en els penya-segats mallorquins del port de Banyal-

bufar, port de Valldemossa, i tota la costa de Tramuntana de Mallorca.

Les delegacions estrangeres varen destacar les "interessants" aportacions fetes al document "Una visió de futur dissenyada pels joves de les Illes Balears", que fou presentat per Josep Valero, sotsdirector de Recursos del Centre Balears Europa. Precisament les conclusions dels diferents tallers per a joves celebrats el passat mes de desembre foren presentades pels mateixos ponents de les quatre conselleries (Medi Ambient, Treball i Formació, Obres Públiques i Habitatge i Benestar Social) que els redactaren. Miquel Morata, director-gerent del CBE, clausurà els treballs del fòrum-debat.

Totes les conclusions seran exposades a la pàgina web (www.insulanostreae.com), específica del fòrum-debat. Hi seran vigents durant tot un any 2003-2004 i inclouran les ponències presentades a la reunió final de Palma i les propostes o suggeriments afegits al Parc BIT, que també seran penjades a la mateixa pàgina web pròximament.

El president Antich saluda el ministre grec per a les illes de l'Egeo.

Massiva participació a la Fira de la Ciència

ONA

Una nova edició de la Fira ha permès comprovar l'interès que desperta la ciència i s'ha complit així un dels objectius essencials del Pla de recerca i desenvolupament de les Illes. Per a l'any que ve s'ha previst que arribi també a Menorca i a Eivissa.

El president Antich destacà la importància de la Fira de la Ciència a l'acte inaugural. En arribar a la carpa, instal·lada enguany al costat del Conservatori de Música, a la carretera de Valldemossa, el president efectuà un recorregut per les instal·lacions, acompanyat per les presidentes del Consell Insular de Mallorca Maria Antònia Munar i de Menorca Joana Barceló, així com pel conseller d'Innovació i Energia Príam Villalonga, el conseller d'Educació, el rector de la Universitat de les Illes Balears, Llorenç Huguet, i els responsables dels diversos centres d'investigació de les Illes i de les empreses i entitats que han col·laborat a la Fira de la Ciència. La Fira ha comptat aquest any amb exposicions de les activitats realitzades pels participants procedents de vint-i-un centres educatius de les Illes, de la Universitat de les Illes Balears i de diversos centres d'investigació. En total prop de seixanta estands dedicats a activitats relacionades amb la ciència.

La Fira de la Ciència pretén estimular la capacitat creativa i científica dels estudiants, alhora que tracta d'acostar la ciència a tot tipus de públic. És, precisament, d'un dels objectius que contempla el Pla de recerca i desenvolupament aprovat pel Govern de les Illes Balears. Entre els actes celebrats enguany en destaca la presentació del Llibre Verd de la Societat de la Informació i del Coneixement de les Illes Balears.

XARXA SENSE FIL PER A INTERNET

D'altra banda, la Fundació IBIT va desplegar una infraestructura de xarxa sense fils per proveir d'accés a Internet d'alta velocitat el recinte ferial. D'aquesta manera tots els

usuaris que s'acostaren als estands dotats d'ordinadors per realitzar-hi alguna activitat varen poder connectar-se a Internet a través d'un accés de banda ampla i sense cablatge.

L'ús de tecnologia punta en l'efímer recinte de la Fira de la Ciència va significar una mostra més de la capacitat de

Recinte de la Fira de la Ciència 2003.

mobilització dels agents de les Illes Balears per participar en un esdeveniment d'aquestes característiques i mostrar els avanços tecnològics i científics a tota la societat balear. Per segon any consecutiu tots els actors implicats en la producció i transmissió de coneixement de les Illes Balears es varen reunir a la fira, que tengué un èxit rotund de participació.

DIFONDRE LA CIÈNCIA

Els centres d'investigació, la Universitat, els laboratoris, els centres educatius i algunes empreses es van bolcar per mostrar les investigacions en les quals treballen i el que aprenen. Els mitjans de comunicació es varen fer ressò de tot el que podia aprendre el visitant de la Fira i ho varen difondre, a través de paraules i imatges, a tota la societat.

Enguany la fira va ser més àmplia, per poder acollir la demanda de participants. En total seixanta estands farcits de ciència, plens d'experiments, demostracions, investigadors, amb una assistència massiva d'alumnes. Una experiència que per a l'any que ve es projecta traslladar tant a Menorca com a Eivissa.

EMERGÈNCIES

**Per a qualsevol
emergència**

**112
SOS**

**24h.
Gratuït
Multilingüe**

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Interior

El telèfon 112, present a la Fira

ONA

El telèfon d'emergències 112 va ser present a la II Fira de la Ciència i la Tecnologia i d'aquesta manera va poder fer conèixer als visitants, de forma pràctica, com es gestionen les telefonades d'emergències. S'hi instal·là un telèfon des del qual es podien simular incidències de qualsevol mena, telefonar a l'112 i ser atès per un operador que era a la Fira. A través d'una gran pantalla es podia veure el programa informàtic que l'112 emprava per classificar, tipificar i enviar l'avís de comanda als diferents organismes.

L'112 està connectat telemàticament i de forma constant amb tots els organismes que participen en la resolució de les emergències. El servei d'emergències recull tota la in-

formació necessària i la remet a l'organisme o organismes que han de participar-hi de forma precisa, tot optimitzant i generant economia dels recursos existents,

amb l'objectiu de resoldre l'emergència el més aviat possible.

La tecnologia és clau en aquest servei. Una base de dades ben actualitzada, juntament amb un programa informàtic, permet obtenir el telèfon i l'adreça de la persona que telefona i així, en el cas que es talli la comunicació o que es necessitin noves dades o aclariments, es pot tornar a telefonar o enviar-hi l'ajuda directament.

Quatre instituts comptaran amb energia fotovoltaica

ONA

El projecte, aprovat pel Consell de Govern, preveu la instal·lació d'una planta fotovoltaica a cada centre -als instituts d'educació secundària Pau Casesnoves (Inca), Guillem Sagra (Palma), Isidor Macabich (Eivissa), Son Pacs (Palma) i Lluçmajor- capaç de generar un corrent elèctric continu que s'ha de convertir en altern per a ser, posteriorment, injectat a la xarxa elèctrica de baixa tensió de GESA-Endesa. Al mateix temps, aquesta instal·lació complirà una finalitat didàctica tot permetent la formació dels alumnes en el camp de les energies renovables i en particular de l'energia fotovoltaica.

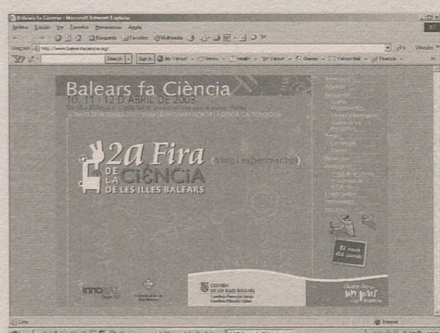
Cada instal·lació està integrada per 30 mòduls fotovoltaics, instal·lats sobre una estructura metàl·lica a l'exterior, que produeixen 3.180 watts de corrent continu que són convertits en corrent altern a l'inversor de 5 kVA i finalment injectats a la xarxa de baixa tensió.

El projecte inclou a més de la instal·lació, uns sistemes de monitorització i supervisió que permetran la recollida de dades dels seus paràmetres més significatius, així com la consulta de l'estat de funcionament a través d'Internet. També s'ha previst un curs de formació pels professors.

El cost del projecte és de 251.000 euros.

Adreces a la xarxa

Pàgines institucionals

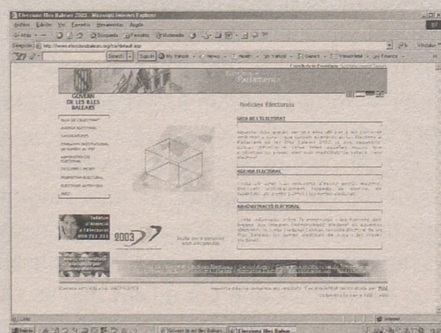
www.balearsfaciencia.org

Un cop més ens feim ressò de pàgines institucionals del Govern, que hom pot trobar des de la seva pàgina www.caib.es o directament. Són dues pàgines ben diferents, alhora informatives i d'una enorme actualitat. En el primer cas fa referència a la recentment celebrada Fira de la Ciència que ha tornat a organitzar la Conselleria d'Innovació i Energia: actes celebrats, relació dels expositors, recerques que

es fan... En definitiva una bona oportunitat per apropar-se a un món tecnològic que, sens dubte, sedueix els joves i, conseqüentment, els prepara per fer front al futur.

La segona pàgina també parla de futur o, més ben dit, ens trasllada al futur, atès que es tracta d'una pàgina informativa sobre tot el procés electoral que finalitzarà d'aquí uns dies, el 25 de maig, però que a través dels seus resultats marcarà la pauta social dels pròxims quatre anys.

Es pot trobar qualsevol informació tècnica relativa a les eleccions: cens electoral, dades, calendari, normativa...

www.eleccionesbalears.org

Reunió del Comitè de Regions Europees Innovadores al Parc BIT

ONA

El centre de Son Espanyol, al Parc BIT, va acollir una reunió del Comitè de Regions Europees Innovadores. Participaren a l'encontre més d'un centenar de representants d'institucions, universitats, organismes d'investigació i empreses procedents de distintes regions europees.

L'objectiu d'aquest comitè és fomentar la transferència de tecnologia des de les institucions científiques a la indústria i a les empreses. La Conselleria d'Innovació i Energia, organisme amfitrió de l'encontre, participa en distintes xarxes d'actors regionals europeus a l'àmbit de la innovació, en aquest cas l'anomena IRC/IRE. D'aquesta reunió sorgí l'establiment d'una estratègia comuna europea i la implantació d'accions que permetran aplicar les línies d'investigació de les universitats al món empresarial i aconseguir així unes empreses innovadores.

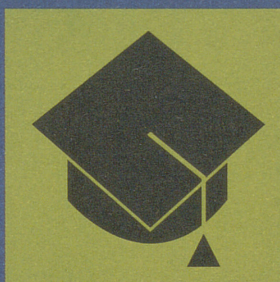
2003-2004

Convocatòria 2003-2004

BEQUES

"SA NOSTRA"

DE L'1 D'ABRIL FINS AL 19 DE MAIG

PROGRAMA D'AJUTS
PER A L'AMPLIACIÓ
D'ESTUDIS
A L'ESTRANGER

BEQUES

Per a més informació:
www.sanostra.es
i a qualsevol oficina
de "SA NOSTRA"

"SA
NOS
TRA"

CAIXA DE BALEARS

VOTAR
és decidir
EL TEU BENESTAR

el 25 de maig hi ha eleccions

TU DIRÀS

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS

VOTAR
és decidir
LA TEVA SEGURETAT

el 25 de maig hi ha eleccions

TU DIRÀS

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS